

Vlaams
Parlement

vergadering **16**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 6 januari 2021

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
ACTUALITEITSDEBAT over de opvolging van terugkerende reizigers en de controle op de quarantainemaatregelen in het kader van het coronabeleid – 8 (2020-2021)	5
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	47
ACTUELE VRAAG van Bart Dochy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het aanvragen van schadevergoedingen bij het Rampenfonds ingevolge uitzonderlijke weersomstandigheden tussen 1 januari 2020 en 9 november 2020	47
ACTUELE VRAAG van Bart Tommelein aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de toepassing van de correspondentietesten door de lokale besturen	
ACTUELE VRAAG van Katrien Partyka aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de voorgestelde aanpak van discriminatie in het eindrapport van het Centraal Expertencomité	
ACTUELE VRAAG van Filip Dewinter aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de organisatie van zogenaamde correspondentietesten tegen discriminatie op de woon- en arbeidsmarkt	49
ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de verlenging van de krokusvakantie	57
ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over investeringen in de Antwerpse haven en de aanpak van de stikstofproblematiek	
ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het PAS-programma en het potentieel effect van de stikstofproblematiek op de Vlaamse economie	61
ACTUELE VRAAG van Tom De Meester aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het niet behalen van de doelstellingen van Windkracht 2020	67
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen, wat betreft de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge – 480 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	71
Artikelsgewijze bespreking	79
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	79

VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de gelijkschakeling van graduaat toegekend vóór de inkanteling in de hogescholen en bachelor – 573 (2020-2021) – Nr. 1	
Verslag	79
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen, wat betreft de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge – 480 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	80
Hoofdelijke stemming	81
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	81
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	84
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	84

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

Vooreerst mijn beste wensen aan iedereen en ook een zeer goede gezondheid.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Zoals we al een aantal maanden bezig zijn, zijn we hier niet met alle 124 Vlaamse volksvertegenwoordigers aanwezig, maar slechts met 39 omdat ook wij ons moeten houden aan de coronamaatregelen.

De ministers Hilde Crevits, Matthias Diependaele en Benjamin Dalle zijn verontschuldigd.

ACTUALITEITSDEBAT over de opvolging van terugkerende reizigers en de controle op de quarantainemaatregelen in het kader van het coronabeleid

– 8 (2020-2021)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de opvolging van terugkerende reizigers en de controle op de quarantainemaatregelen in het kader van het coronabeleid.

Het debat is geopend.

U kent intussen het principe. Alle fracties beginnen met een openingsstatement van drie minuten en de regering krijgt zes minuten repliek. Daarna krijgt elke fractie nog eens in dezelfde volgorde vier minuten en mag er onderbroken worden. In de eerste ronde mag er niet onderbroken worden.

De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, collega's, ik hoop dat u allemaal een deugddoende kerstvakantie hebt gehad en dat u niet te veel op reis bent geweest of als u toch op reis bent geweest, dat u hier alleszins niet zit, maar uzelf in quarantaine zet.

De crisis in Europa is losgebarsten na de evenementen in de après-skibars. We willen toch vermijden dat er zich een derde golf zou aandienen vanuit diezelfde après-skibars. En dus begrijpt iedereen de frustraties van alle mensen die de afgelopen weken en maanden flink de maatregelen hebben nageleefd, die zichzelf voorzichtig opstellen, die correct zijn en kritisch voor zichzelf. Dat zijn er miljoenen. We mogen ook wel eens benadrukken dat het gros van de Vlamingen zijn burgerzin en verantwoordelijkheid heeft opgenomen.

Wanneer een handvol het dan niet zo nauw neemt met de regels, dan leidt dat tot frustratie en is er roep naar controle. De mogelijkheden tot controle hebben wij ook geïnstalleerd, maar we moeten ook eerlijk zijn met elkaar: het is onmogelijk om elke burger te controleren, en dat willen we ook niet. In eerste instantie appelleren we aan burgerzin. In tweede instantie is er ook de stok achter de deur voor zij die het werkelijk te bont maken.

Vandaag is hier een actuadebat over de controle van mensen die terugkomen van vakantie. Het is vandaag niet de eerste of tweede januari, maar de zesde januari. Ik denk dat de meeste mensen die op reis zijn gegaan al eventjes terug zijn en

dat de meesten zelfs al uit de quarantaine komen waarin ze zijn geweest. We moeten daar vandaag zeker bij stilstaan, maar ook niet overschatten wat de mogelijkheden zijn van die controles.

We moeten ook vooruitkijken. We moeten minder naar elkaar wijzen over wat er juist goed of slecht is gebeurd, want ik zie het debat al ontrollen dat het de schuld is van minister Beke, de schuld van minister Somers, de schuld van minister-president Jambon, de schuld van het federale niveau of toch van het Vlaamse niveau of van de gemeenten. Aan dat soort debatten heb ik lak. Mijn fractie wil kritisch zijn, maar ook constructief en elementen op tafel leggen die de zaak vooruit kunnen helpen.

Vandaag moeten we vooral focussen op de vaccinaties en hoe snel we die rond krijgen. 'Get the job done' moet ons aller taak zijn op dit moment. Het nieuws is net binnengelopen dat er goedkeuring is gegeven voor een tweede Europese vaccin. Dat biedt perspectief en is goed nieuws. De vaccinatiestrategie is ook bijgestuurd, wat gisteren uitvoerig in de commissie is besproken. Ook daar toont de Vlaamse overheid en de regering dat ze haar verantwoordelijkheid neemt en wendbaar is daar waar mogelijk.

Collega's, het is belangrijk om tijdig correcte lijsten te hebben en genoeg informatie te hebben die dan doorgespeeld kan worden aan de juiste instanties en lokale overheden om de stok achter de deur te houden daar waar nodig en om vooral de vele mensen die de maatregelen naleven en zich inzetten om samen met ons het coronavirus klein te krijgen een hart onder de riem te steken, opdat zij zouden weten dat wie de kantjes ervan af loopt ook bestraft kan worden.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik wens alle collega's eerst en vooral een gelukkig en gezond nieuw jaar. We debatteren hier vandaag over de quarantaine-maatregelen. De bevolking en de burgemeesters hebben terecht een duidelijke vraag gesteld naar regels die op een correcte juridische basis zijn gestoeld om de quarantaine te handhaven. Vlaanderen doet daar wat moet. We hebben voor het kerstreces een decreet goedgekeurd, waarover we met alle collega's een debat hebben gehouden en waarbij iedereen het erover eens was dat de proportionaliteit en het respect voor privacy twee heel belangrijke elementen zijn. Dan kom je natuurlijk tot adviesverlening door de Raad van State en door de Vlaamse Toezichtcommissie met betrekking tot de privacy, die enige tijd in beslag neemt maar wel essentieel is en superbelangrijk in dit debat.

Natuurlijk willen we allemaal liefst zo snel mogelijk vooruit, maar het is kiezen of delen in dezen. We moeten grondig en juist werken. Vooraleer we dus die individuele quarantainemaatregelen kunnen vervangen door de algemene die we hebben goedgekeurd, moeten de uitvoeringsbesluiten ook een advies hebben gekregen van de bevoegde instanties.

Collega's, ik zie wel een patroon opduiken. We steken heel veel tijd in interfederaal overleg. Vlaanderen houdt zich aan die afspraken en vervolgens blijkt dat andere entiteiten dat niet doen. Het voorbeeld vandaag is dat van de gemeenschappen waarin is afgesproken om interfederaal wetgevend werk te doen rond de quarantainemaatregelen. Alleen Vlaanderen heeft zijn wetgeving aangepast. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, waar de oppositie hier daar de meerderheid uitmaakt, gebeurt er niets. 'Nada, zilch, rien de knots.' Geen controle, geen wetgeving die aangepast wordt en geen informatie naar de burgemeesters over wie er in quarantaine moet. In de Franstalige Gemeenschap gaat informatieverstrekking naar de burgemeesters een stukje minder ver dan bij ons. Hetzelfde verhaal, maar een ander voorbeeld: er wordt op het Overlegcomité afgesproken dat we federaal gaan verstrengen wat het Passenger Locator Form

betreft voor mensen die terugkeren uit vakantie. Eind november wordt dit afgesproken, maar het is pas tijdens de kerstvakantie dat het ook effectief ingang vindt. De vaccinatiestrategie is voorbeeld nummer drie. We spreken een inter-federale strategie af; Wallonië beslist om dan toch iets anders te doen.

Ik heb daar op zich geen kritiek op. De vraag is dan natuurlijk wel waarom we zoveel tijd verliezen in al die interfederale afspraken en of we de regio's dan niet beter meteen het heft in eigen handen geven. Als we zo snel mogelijk de prik in iedereen zijn arm willen, als we zo snel mogelijk de burgemeester de juiste informatie willen geven om de quarantaine te controleren, als we zo snel mogelijk een correcte juridische basis willen voor de quarantainehandhaving, dan lijkt het me logischer en sneller om meteen de gemeenschappen of gewesten aan het roer te zetten en ze bevoegd te maken.

Collega Schiltz heeft er daarnet al naar verwezen – en het is volgens mij correct – dat quarantaine een symptoombestrijding is.

De voorzitter: Kunt u afronden?

Lorin Parys (N-VA): Vaccinatie is preventie en moet een langetermijnstrategie zijn.

Komt er met de goedkeuring van het Modernavaccin vandaag een versnelling in de vaccinatie-uitrol? Wat is daarover vandaag beslist op de interministeriële conferentie (IMC)?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Voorzitter, collega's, ministers, opvolgen of iemand in quarantaine gaat, doe je natuurlijk best onmiddellijk als men terugkomt uit vakantie. Als de quarantaineperiode al voorbij is, heeft het uiteraard bijzonder weinig zin. De vakantie is voorbij en deze Vlaamse Regering was er – opnieuw – niet klaar voor. Het is niet goed, en men kan het ook niet goedpraten.

Collega's, er komt veel op ons af. De coronacrisis laat zich niet altijd voorspellen. In de krokusvakantie vorig jaar was het moeilijk om in te schatten dat al die mensen die terugkwamen van skivakantie, ervoor zouden zorgen dat er zo'n grote uitbraak zou zijn. Nu weten we dat wel. Nu weten we ook dat men extra kwetsbaar is voor besmettingen op het moment dat het in je eigen land wat beter gaat, als er mensen zijn die van een reis gaan terugkomen.

Dit debat moet dan ook gaan over de vraag: 'Waarom waren we nu opnieuw te laat voor deze kerstvakantie en wat is de schade?' Minister Beke, u speelde al heel lang met het idee om de lokale besturen een rol te geven in de handhaving van de quarantaine. In het webinar dat u op 4 augustus hield met de lokale besturen, zei u al dat de lokale besturen hun rol zouden spelen, maar dat nog enkel het juridische kader moest worden uitgewerkt. 4 augustus: dat is 150 dagen geleden. Vandaag zitten we in een pandemie waarbij elke week, elke dag, elke minuut zelfs telt. 150 dagen om de schade te beperken, en het is niet gelukt met de kerstvakantie. Je kunt moeilijk zeggen dat de kerstvakantie een verrassing was. Met de paasvakantie kun je nog zeggen dat Pasen iedere keer op een andere dag valt, maar volgens mij valt Kerstmis altijd op 25 december en Nieuwjaar lijkt me ook altijd op 1 januari te vallen. Je kunt dus niet zeggen dat je verrast was.

De vliegtuigen zijn nu terug, de scholen vragen nu maar zelf aan de kinderen of hun ouders toch wel zeker de waarheid hebben verteld over hun vakantie-whereabouts. Net nu, nu we ook worden geconfronteerd met de Britse variant, is het essentieel dat niet alleen de overgrote meerderheid zich aan de regels houdt,

maar dat iedereen zich aan de regels houdt. Neen, het moet uiteraard geen heksenjacht worden. Ik hoop dat niemand daarvoor zal pleiten.

Collega Schiltz, ik ben het met u eens. Dat was vorige week, laat ons daar wel nog over debatteren maar laat ons vooral vooruitkijken, vooral wat die quarantaine betreft.

Ik heb begrepen dat die uitvoeringsbesluiten er vrijdag zouden komen. Ik zou dan verwachten dat de Vlaamse Regering er alles aan doet om de lokale besturen al volledig voor te bereiden op wat er op hen afkomt, hun informatie te bezorgen en aan te geven welke handvatten ze zullen hebben en hoe ze zich zullen moeten organiseren. Ik heb gisteren en vandaag een bevraging gedaan bij heel wat lokale besturen, en ik moet u zeggen dat zij nul, nada, noppes hebben gehoord van deze Vlaamse Regering over wat er van hen wordt verwacht. En dat, collega's, begrijp ik niet. En ik wil dan ook aan de collega's die lokaal bestuurder zijn vragen of zij al weten wat er op hen af zal komen. Als die besluiten vrijdag eindelijk klaar zijn, zouden we toch verwachten dat de lokale besturen eindelijk van start kunnen gaan met de handhaving en weten hoe ze dat moeten doen. Dat vind ik onbegrijpelijk.

Hoe komt het dat we toch weer te laat waren voor deze kerstvakantie? Waarom weten de lokale besturen nog altijd van niets?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister-president, heren ministers, collega's, in tegenstelling tot een van de vorige collega's is het absoluut niet mijn bedoeling om hier vandaag de terugkerende reizigers te stigmatiseren of met de vinger te wijzen. De mensen hebben volledig binnen een wettelijk kader beslist om tijdens de kerstvakantie op reis te gaan. Iedereen kan daar een persoonlijke mening over hebben, maar hen valt niets te verwijten, collega Schiltz. Mensen afraden om op reis te gaan, is zoals cafés en restaurants openhouden en zeggen dat het beter is om er niet naartoe te gaan.

Waar wel veel vragen over te stellen zijn, is het beleid, of moet ik zeggen het non-beleid en de slechte communicatie ter zake. En waar ik vooral veel problemen mee heb, heren ministers, is dat de Vlaamse Regering absoluut geen lessen heeft getrokken uit de fouten van het verleden. En laten we inderdaad eens terugkeren naar vorig jaar.

Voor de krokusvakantie van vorig jaar is er nog een verzachtende omstandigheid. We wisten toen niet, u niet, maar wij ook niet, waarmee we te maken hadden en wat het coronavirus precies inhield. Begin juli keurden we in dit parlement inderdaad een nooddecreet goed voor een doortastende aanpak, maar dat bleef dode letter, ook in de herfstvakantie. En toen kwam de kerstvakantie en werd het helemaal een zootje. Onder druk van wetenschappers en experts werd plotse-ling, halverwege de kerstvakantie, mijnheer Schiltz, beslist dat uit een rode zone terugkerende reizigers tweemaal moesten worden getest en zeven dagen in quarantaine moesten. Over de gevolgen hiervan voor onze economie en voor ons onderwijs werd toen niet nagedacht en voor de controle op de naleving daarvan is het tot op vandaag wachten op de uitvoeringsbesluiten van het decreet dat hier in december is goedgekeurd.

Mijn vragen zijn dan ook klaar en duidelijk. Minister-Beke, hoe is het in godsnaam mogelijk dat u opnieuw te laat komt met uw beleid ter zake? Wat wordt het – en dat is net het nut van dit debat, collega Schiltz – voor de nakende krokusvakantie? Zal het opnieuw verwarring en chaos zijn zoals we de afgelopen dagen hebben gezien op de luchthaven van Zaventem? Of zullen de beslissingen en de communicatie ter zake wel klaar en helder zijn voor de bevolking?

U, minister-president, dank ik om hier ook vandaag aanwezig te zijn, maar ik zou van u willen weten wat de houding was van de Vlaamse Regering op het Overlegcomité, toen werd beslist om reizigers te verplichten zich te laten testen en in quarantaine te gaan. Wat was hiervoor de wettelijke basis?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, heren ministers, collega's, mijn beste wensen voor het nieuwe jaar.

Wat het actualiteitsdebat betreft, wil ik het over een aantal zaken hebben. Ten eerste zien we de laatste weken een positieve evolutie van de cijfers van besmetting en ziekenhuisopnames. Dat is goed, maar dat is absoluut geen reden om victorie te kraaien of om de teugels te vieren, helemaal niet. Het scenario van heropflakking moeten we absoluut vermijden. We weten hoe de zorgmedewerkers nog altijd enorm onder druk staan.

En dan hebben we inderdaad een bijzondere bezorgdheid ten aanzien van terugkerende reizigers. We zien bijvoorbeeld ook die beelden van Zaventem, waar heel veel reizigers op eenzelfde moment terugkomen. Zeker nu er ook nieuwe varianten zijn, hebben we daar een grotere bezorgdheid over. Want we willen zeker niet dat die zich verder kunnen verspreiden. Onze grenzen werden niet gesloten. Ik denk dat dat een goede beslissing was. Dat is ook een beslissing die andere landen hebben genomen. Maar dat betekent natuurlijk wel dat we genoeg controle moeten doen wanneer reizigers weer binnenkomen. Daar zijn systemen voor opgezet, onder meer het Passagier Lokalisatie Formulier (PLF). Daar wordt op gecontroleerd, en dat is ook nodig. Ik weet niet of de minister zicht heeft op het aantal PLF-formulieren dat recent is ingevuld. Het zou zinvol zijn, denk ik, om er zicht op te hebben in hoeverre mensen dat opvolgen. Vanuit de contactopsporing worden mensen die in quarantaine moeten, proactief gecontacteerd. En er wordt gecontroleerd of de verplichte PCR-test (Polymerase Chain Reaction) ook effectief is afgenomen.

Net voor het kerstreces, collega's, hebben we hier een decreet goedgekeurd. Dat decreet geeft lokale besturen informatie met betrekking tot mensen die in quarantaine moeten en geeft hen ook meer controlemiddelen. We hebben uitdrukkelijk gesteld dat het de wens is dat er sensibiliserend wordt gewerkt en dat pas wordt opgetreden tegenover diegenen van wie echt duidelijk is dat ze maatregelen niet willen opvolgen, maar dat we andere mensen gaan contacteren om te vragen of ze geholpen kunnen worden in hun quarantaine, en of ze soms bepaalde noden hebben. En dan is het natuurlijk belangrijk om ook te zien hoe we gemeenten daarin kunnen ondersteunen, welke noden zij hebben, welke vragen zij hebben. Hoe kunnen we goede praktijken delen? Want we hebben natuurlijk driehonderd gemeenten die er op een andere manier mee omgaan.

Collega's, het is niet de tekst van het decreet of het pv en de controle door de politie die zullen maken dat mensen de maatregelen goed opvolgen. Een appel op burgerzin zal altijd ons belangrijkste wapen blijven. We zitten in de laatste eindspurt in afwachting van een grootschalige vaccinatie. Ook nu zullen we ervoor moeten zorgen dat mensen gemotiveerd blijven om die maatregelen op te volgen. Daarom heb ik de volgende vragen, minister. Op welke manier zult u erop inzetten om mensen blijvend te motiveren om de maatregelen op te volgen? Hoe zullen lokale besturen ondersteund worden? Hoe zullen goede praktijken gedeeld worden?

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Collega's, laat ons met het positieve beginnen: de allerbeste wensen voor 2021. We hebben het al allemaal gezegd, maar ik

hoop dat we er een gezond en een politiek jaar van maken waarin we de lat samen collectief hoger leggen. Want we vragen aan de Vlamingen enorme inspanningen, collega's. Al maandenlang vragen we van hen bijna het onmogelijke. En de impact daarvan is gigantisch, op menselijk vlak, op maatschappelijk vlak en op economisch vlak. Iedere dag daarin telt. Iedere seconde telt. En, collega's, dan mogen de Vlamingen van ons hetzelfde verwachten: een beleid dat kort op de bal speelt en dat antwoorden geeft op de uitdagingen die er zijn.

We hebben in maart vastgesteld dat de impact van reizigers op een golf gigantisch kan zijn. In de zomer – de collega's van de commissie Welzijn weten het – zijn we uitzonderlijk naar hier teruggekomen om een aantal zaken vast te stellen, namelijk dat het decreet dat we in juli hadden goedgekeurd, niet voldoende was om een antwoord te geven op de quarantaine-uitdagingen. In de zomer is er, zoals collega Anaf zei, aangekondigd om daar een antwoord op te geven en om meer handvatten te geven aan de lokale besturen. Maar vanuit de regering kwam er niets. Op 14 oktober hebben de collega's in de meerderheid dan maar zelf een initiatief genomen en hier een voorstel van decreet voorgelegd. (*Gelach van minister Beke en minister-president Jambon*)

Dat voorstel van decreet is op 14 oktober ingediend. Ik vind het heerlijk dat er gelachen wordt door de regering, maar misschien zijn er wat Vlamingen die minder aan het lachen zijn op dit moment. Op 14 oktober is er advies gevraagd aan de Raad van State en de Vlaamse Toezichtcommissie. Op 2 december is dat advies afgeleverd. We hebben dan twee weken gewacht om het hier in te dienen en het hier als nooddecreet te bespreken. Intussen zijn we drie weken verder. Alle reizigers zijn terug. En de burgemeesters, die sinds de zomer vragen om meer handvatten te hebben, blijven op hun honger zitten en hebben nog altijd geen antwoorden.

Het zijn niet burgemeesters van Groen – wij hebben er helaas niet zoveel – die dat zeggen, het zijn burgemeesters van alle partijen hier in dit halfroond. Collega's, wij kunnen hen en de Vlamingen niet meer recht in de ogen kijken. Waarom hebben wij sinds de zomer niet snel een kader ontwikkeld, een kader dat geen meldpunten of kliklijnen moet maken zoals we nu in Bilzen zien gebeuren, maar een kader dat tools moet geven aan lokale besturen om de quarantaine af te dwingen maar vooral ook te sensibiliseren en mensen die door de quarantaine in problemen komen, te kunnen ondersteunen? Niet iedereen kan zijn boodschappen doen. Hoe kunnen we die praktische problemen voor mensen opvangen? Daarvoor hebben onze lokale besturen, onze sociale huizen, onze dienstencentra tools nodig. Zij moeten die gegevens hebben. Na zes maanden politieke strijd liggen die er nog altijd niet. Beste regering, hoe kan het dat we na zes maanden noodkreten nog altijd niet klaar zijn?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Beste collega's, ik heb vandaag een beetje een déjà-vugevoel. Ik heb de indruk dat ik niet de enige ben. U ook, minister Beke of minister-president Jambon? Jullie zijn daar wel voor verantwoordelijk, in tegenstelling tot wij. In juli moest u al in allerijl vakantiemaatregelen nemen terwijl de mensen al vertrokken waren. We zijn nu een half jaar verder en het is weer van dat.

Dat jullie de eerste golf niet hebben zien aankomen, kan niemand jullie kwalijk nemen. Dat jullie de tweede golf niet hebben zien aankomen, daar heb ik het al moeilijker mee. Maar dat jullie Kerstmis en de kerstvakantie niet zagen aankomen, daar snap ik niets van. Zeker een katholieke minister moet toch weten wanneer dat feest plaatsvindt, op 25 december, ieder jaar op hetzelfde moment. Maar blijkbaar was het toch te moeilijk om daarop te anticiperen, want men is

veel te laat beginnen decreten indienen, adviezen vragen en men kreeg dat niet opgezet.

Er wordt hier gelachen, maar ik lach er eigenlijk niet mee. Ik weet niet of jullie vandaag de ernst van de situatie beseffen. Die Britse variant van het coronavirus, beste collega's, waar hier nog niet over is gesproken, is niet om mee te lachen. De vrachtwagenchauffeurs werden tijdens de kerstvakantie aan de grens in Dover geblokkeerd. Zij konden Kerstmis in hun cabine vieren, ver weg van hun familie wegens de Britse variant. Een week later laten wij vliegtuigen vol reizigers terugkomen. En wat doen we daarmee? Formuliertje laten invullen, bij elkaar laten drummen in een aankomhal en, hup, naar huis.

We hebben hier voor de vakantie een decreet goedgekeurd om dat lokaal beter te organiseren. Mevrouw Schryvers van CD&V sprak toen over zachte maatregelen, ondersteuning, sensibilisering. Wat zien we vandaag in de krant? Kliklijnen. Dat is echt niet de manier waarop we deze crisis te boven zullen komen. We moeten draagvlak creëren, sensibiliseren, lokale gemeenschappen activeren en motiveren in de strijd tegen het coronavirus. Dat is wat wij doen in onze praktijken van Geneeskunde voor het Volk. Niet alleen bellen om te zeggen 'pech, u bent besmet', maar ook 'hoe kunnen wij u helpen, hoe gaan wij u helpen om deze periode door te komen?'. Dat is hoe we dat virus moeten aanpakken en dat mis ik vandaag serieus. Mocht dan, los daarvan, al de rest in orde zijn ... Maar dat is niet zo. De contactopsporing en het bronnenonderzoek blijven stroef verlopen. Het aantal testen blijft dalen en de vaccinaties lopen natuurlijk veel te traag.

Waar zijn jullie eigenlijk mee bezig met die vaccinaties? Onze eventsector is op dit moment in Duitsland vaccinatiecentra aan het bouwen en hier gebeurt er helemaal niets. De ziekenhuizen en woonzorgcentra zeggen allemaal: 'Laat het sneller gaan.' Wij kunnen sneller gaan. Waar zit de Vlaamse Regering? In het stadium van de losse ideeën, van de bevragingen, van de ballonnetjes. Hoe gaan wij dat organiseren: meer dan 1 miljoen mensen vaccineren binnen een aantal maanden? Wie gaat er die prikken zetten? Dat is blijkbaar allemaal voor later, we hebben nog tijd om daarover na te denken. Maar beste collega's, dat coronavirus wacht niet. Er is op dit moment te weinig systeem, er is geen plan en er ontbreekt al helemaal daadkracht. Ik denk dat we het daar vandaag vooral over moeten hebben.

De voorzitter: Dan is nu het woord aan de regering. U hebt nu samen zes minuten, en straks nog veel meer als u wilt.

Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik zal zeer kort antwoorden op de vraag van de heer Sintobin en de laatste vraag van de heer D'Haese over de vaccinatie. Ik wil ten stelligste ontkennen dat de Vlaamse Regering geen plan zou hebben. Dat hebben zowel collega Beke als collega Somers gisteren in de commissies uiteengezet. Ik wil dat gerust nog op elk forum van het Vlaams Parlement komen doen, maar ik kan niet aanvaarden dat hier na de commissievergaderingen van gisteren nog wordt gezegd dat de Vlaamse Regering geen plan heeft! Men kan kritiek uitoefenen op dat plan, maar zeggen dat er geen plan is, dat is de waarheid geweld aandoen. Dat accepteer ik niet na de twee sessies die hier gisteren in het parlement geweest zijn! Dat is een eerste punt.

Ten tweede. Mijnheer Sintobin, ik begrijp uw vraag heel goed. Wij hebben op 18 december 2020 een Overlegcomité gehad, het laatste waarin we fysiek zijn samengekomen in 2020. Over reizen zijn toen door alle geledingen in dit land de volgende beslissingen genomen: ten eerste werden alle reizen ten strengste afgeraden. We hebben ze inderdaad niet verboden, maar we hebben ze ten strengste afgeraden. Bij wijze van spreken is een verwittigd man er twee waard.

Ten tweede werd er gezegd dat als je terugkomt van een reis je dan in quarantaine moet gaan. Er waren drie uitzonderingen, niet toevallig de drie uitzonderingen die hier in het Vlaams Parlement in het decreet waren goedgekeurd. Dat was een uitzondering voor professionele reizen, een uitzondering voor de 48-urenregeling zowel in het buitenland als op dit grondgebied, en een self assessment om te kijken of er sprake was van risicogedrag in het buitenland, met dien verstande dat voor privépersonen de self assessment tool wel verstrengd zou worden. Voor professionele reizen wordt dus iets meer marge geboden dan voor privéreizen.

Dat was de beslissing van het Overlegcomité van 18 december. Dan is er die Britse variant opgedoken, dat was dus na het Overlegcomité. Daarop hebben specialisten gezegd dat we moesten bijsturen. Zo is dat nu eenmaal in een crisis. Je gaat uit van de gegevens die je op een bepaald moment hebt. Als er uren of dagen later nieuwe gegevens opduiken, dan moet je bijsturen. Door de opkomst van de Britse variant hebben we dus bijgestuurd en de quarantaine verplicht gemaakt. Dat is de wordingsgeschiedenis van die maatregel. Is dat elegant? Ik had ook liever gehad dat die Britse variant niet was opgedoken. Dat zal wel zijn. Dan hadden we zo'n maatregel en cours de route niet moeten nemen.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega Vaneekhout, Anaf en Schryvers, we hebben op 4 augustus 2020 een webinar georganiseerd. Ik heb wel het gevoel dat sommigen aan amnesie lijden, want we hebben toen een webinar georganiseerd waarin werd gezegd dat we van de zachte en harde handhaving werk moesten maken. Wat de zachte handhaving betreft, hebben we de lokale zorgraden geïnstrueerd en alle persoonsgegevens overgemaakt. Met succes! We hebben de zorgraden bevraagd. 57 van de 60 zorgraden uit de eerstelijnszones hebben daarop geantwoord. 52 hebben een sensibiliseringscampagne opgezet. 50 procent of de helft van de zorgraden neemt systematisch contact op met alle besmette personen, dat is 1 op de 2. 70 procent neemt systematisch en dagelijks contact op met de besmette personen. 96 procent van de zorgraden doet huisbezoeken bij de besmette personen. 86 procent van de zorgraden besteedt tijdens het huisbezoek aandacht aan de sensibilisering rond de quarantaine. Dat is de zachte aanpak. De teksten die we in augustus besproken hebben, hebben wij vanuit de regering klaargemaakt in september. Gezien de gevoeligheid, de delicaatheid, want het gaat hier over persoonsgegevens, hebben we, over meerderheid en oppositie heen, gezegd dat het beter is dat er een parlementair initiatief zou komen. Dat is gebeurd. Dit parlement heeft in september en oktober geoordeeld dat het goed zou zijn dat de Raad van State en de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) daar zouden op toekijken. Er is hier in december in dit parlement gezegd ... (*Opmerkingen. Rumoer*)

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Door het delicate karakter heeft het parlement terecht gezegd dat wij advies zullen vragen. Dit parlement heeft gezegd dat de toepassing daarvan proportioneel moet gebeuren. Deze regering heeft contact opgenomen met de gouverneurs en gezegd dat als ze dat zouden toepassen dat proportioneel moet gebeuren. We hebben onmiddellijk na de stemming in dit parlement een besluit van de Vlaamse Regering (BVR) genomen. We hebben dat inderdaad opnieuw moeten voorleggen aan de Raad van State. Dat konden wij echter niet doen voor dit parlement dat gestemd had. Wij hebben dat gedaan. Het advies van de Raad van State is binnen en het andere advies verwachten wij. Als dat gebeurd is, dan zullen we daar zo snel mogelijk over stemmen. Geen enkel probleem wat dat betreft.

Dus zeg niet dat er niets is gebeurd sinds augustus. Dat is manifest onwaar. En dat is vooral een slag in het gezicht van zestig eerstelijnszones waarvan het gros, de overgrote meerderheid, elke dag opnieuw bezig is met die zachte quarantaine, met het aanspreken van die mensen. Het is ook een slag in het gezicht van die sociale diensten, van al die burgemeesters die daar nu dag en nacht mee bezig zijn, met de mogelijkheden die wij hen hebben gegeven en de financiële ondersteuning die we hen daarbij hebben geboden.

Wat de harde handhaving betreft, waarbij de burgemeesters ook sanctionerend kunnen optreden, hopen wij dat we hen heel binnenkort de instrumenten kunnen geven.

Ik kom tot de tweede concrete vraag die werd gesteld.

De voorzitter: Ik zal de regering twee minuten extra geven. Want uw tijd is eigenlijk verstreken.

Minister Wouter Beke: Excuseer, ik zal het heel kort houden.

Er werden 160.000 PLF's ingevuld tijdens de kerstvakantie. Volgens de laatste cijfers, die ik daarnet heb gekregen, heeft in België 37 procent van diegenen die formulier hebben ingevuld, zich laten testen, en in Vlaanderen 44 procent, bijna een op de twee. Maar er moet een B-mol bij worden geplaatst, want bij een aantal daarvan is nu gezegd dat ze zich pas op dag zeven moeten laten testen. Dat cijfer zal dus allicht nog hoger zijn.

Wij zijn sinds de zomer bezig met het sensibiliseren, het mobiliseren, het belang daarvan laten inzien. Ik denk dat de redelijk goede cijfers van Vlaanderen in vergelijking met andere regio's aantonen dat we wat dat betreft succesvol zijn. Zijn we er bijna? Neen. Is dat voldoende? Neen. Maar is het werk dat de voorbije maanden daaromtrent werd verricht belangrijk en wezenlijk? Absoluut wel.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord. Heel kort, alstublieft.

Minister Bart Somers: Ik wil er heel kort aan toevoegen dat er inderdaad wel suggesties werden gedaan met betrekking tot het verder ondersteunen van lokale besturen. We hebben dat de voorbije maanden regelmatig besproken, ook in de commissie Binnenlands Bestuur. Over de banken van meerderheid en oppositie heen werd daar erkend dat heel veel informatie, heel veel goede praktijken werden aangereikt aan de lokale besturen. Natuurlijk zullen we dat beleid de komende dagen en weken voortzetten, ook met betrekking tot de quarantainecontrole binnen het nieuwe wettelijke kader. Zodra de uitvoeringsbesluiten kunnen worden gepubliceerd – we moeten nu wachten op die wettelijke termijn –, zodra de VTC haar advies heeft gegeven, zullen we die publiceren en zullen evident onze lokale besturen de beste praktijken die overal opduiken in Vlaanderen delen met andere lokale besturen. Dat is de kracht van de aanpak die we al maanden volgen ten aanzien van lokale besturen en die door het overgrote deel van de gemeentebesturen wordt gewaardeerd. Uiteraard kan er altijd meer gebeuren, maar op dat punt denk ik dat we een heel mooi trackrecord hebben vanuit de Vlaamse Regering naar de lokale besturen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik heb daar niet veel aan toe te voegen, voorzitter.

De voorzitter: Dat is gemakkelijk.

De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik geef eerst het woord aan collega Vandeput, die een vraag heeft met betrekking tot de lokale besturen.

De voorzitter: De heer Vandeput heeft het woord.

Steven Vandeput (N-VA): Heren van de regering, ik dank u voor uw antwoorden. Het is duidelijk dat, zoals minister Beke aanhaalt, de gemeenten sterkhouders zijn geweest in deze crisis. Ze zijn altijd het eerste en het laatste aanspreekpunt geweest tijdens deze crisis. Ik verwijs naar de resultaten die daarnet door minister Beke werden voorgelezen. Er zijn uiteraard eerstelijnszones, maar het zijn de gemeenten die voor de inzet zorgen.

De Vlaamse Regering heeft veel gedaan, ook volgens het belfortprincipe, om de gemeenten daarin te ondersteunen. Maar ik wil de minister van Binnenlands Bestuur, als voogdijminister van de gemeenten, toch een vraag stellen. Gemeentebesturen werden tijdens de kerstperiode opnieuw geconfronteerd met allerhande vragen over hoe de handhaving zou gebeuren op de quarantaine, hoever dat zou gaan enzovoort. Er wordt in de media nogal snel de indruk gewekt dat onze gemeentebesturen en met name de burgemeesters stilaan sheriffs moeten worden, die van deur tot deur gaan kijken of de mensen die thuis moeten zijn, ook werkelijk thuis zijn. Er worden ten aanzien van de bevolking verwachtingen gecreëerd met betrekking tot die handhaving die niet haalbaar zijn voor een gemeente of lokale politiezone. Minister, ik vraag u om op dat vlak concreet na te gaan wat mogelijk is om in elk geval te vermijden dat er verwachtingen ontstaan die de gemeenten niet kunnen inlossen.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mijnheer Vandeput, u weet dat u, net zoals alle andere burgemeesters, op het einde van vorig jaar een schrijven hebt ontvangen van de minister-president, minister Beke en mezelf, waarin wij aankondigden dat er, door het decreet dat in het parlement was goedgekeurd, eerstdaags nieuwe instrumenten zullen zijn voor de lokale besturen om te handelen, om controlerend en, waar nodig, repressief op te treden. Maar we hebben tegelijkertijd ook gezegd dat dat evident op een evenwichtige en proportionele manier moet gebeuren.

Elke vergelijking loopt mank, en ik wil mij onmiddellijk verontschuldigen mocht deze vergelijking door sommigen ongepast worden gevonden, maar ik vergelijk het met de noodzaak om op te treden tegen mensen die na te veel alcohol drinken achter het stuur kruipen. Daartegen voeren wij lokaal sensibiliserende acties. Daarop doen we controles. Je kunt natuurlijk heel veel controles doen, massief veel controles, maar het zal niet verhinderen dat er af en toe nog altijd mensen de dwaasheid begaan om dronken achter het stuur te kruipen en zo het leven van andere mensen in gevaar brengen. Ik wil de vergelijkende parallel trekken met het quarantainebeleid. Lokale besturen zullen daar mankracht op inzetten, zullen daarop kunnen controleren. Dat kunnen ze vandaag trouwens ook al.

Wat is er eigenlijk veranderd sinds men verplicht in quarantaine moet wanneer men uit het buitenland komt? Alle gegevens van de mensen die het passenger locator form hebben ingevuld, komen in het systeem. Daardoor kunnen lokale contacttracers vandaag al bellen naar de mensen om te vragen of ze zich aan de quarantaineverplichting houden. Ze kunnen zelfs nog een stap meer zetten. Wanneer ze vaststellen dat iemand zich niet aan die quarantaineverplichting houdt, kunnen ze dat melden aan de ambtenaar-geneesheer. Die kan dan een quarantainebevel uitvaardigen op basis van het huidige Preventiedecreet. Hij kan dat bezorgen aan de politie. De politie kan daarmee gaan controleren en sanctioneren. Dat kan op basis van artikel 79. Daar kan een gerechtelijk pv worden opgemaakt. Daar staat tot zes maanden gevangenisstraf op. Er zijn vandaag

politiezones die op die manier functioneren. De politie kan nog meer doen, vandaag reeds. Vandaag kan de politie wanneer zij een klacht krijgt, of het nu van een buur is, een werknemer, een werkgever of van wie dan ook, ter plaatse gaan. Ze kan vaststellen dat de persoon niet aanwezig is in zijn woning. De politie weet niet of die persoon in quarantaine moet of niet, maar kan dat melden aan de lokale contacttracers. Die kunnen dat wel nakijken. Die kunnen opnieuw contact opnemen met de ambtenaar-geneesheer. Die kan een pv schrijven en een quarantainebevel uitvaardigen, waardoor de lokale politie kan optreden indien zij dat nodig acht.

Ik heb een kleine steekproef gedaan in een zone. Zo zijn er minstens meer dan twintig quarantainebevelen uitgeschreven. Op basis daarvan werden vijf pv's opgesteld.

Dat is een heel complexe methodologie. Daarom hebben jullie een nieuw decreet gemaakt. Om dat te faciliteren, eenvoudiger te maken, omdat die ambtenaar-geneesheren – en we hebben er niet zo heel veel – natuurlijk ook nog wat anders te doen hebben dan quarantainebevelen uit te schrijven. Vandaag zijn er al mogelijkheden. Maar nogmaals, morgen, wanneer het nieuwe systeem zal werken, zal er efficiënter en gemakkelijker kunnen gecontroleerd worden.

We mogen inderdaad niet de illusie creëren dat we aan elke deur waar iemand in quarantaine zit, een politieagent kunnen zetten. Zoals we niet in elke straat kunnen controleren op snelheid, en zoals we niet op elk moment kunnen controleren op alcoholmisbruik wanneer mensen achter het stuur kruipen. En zo kunnen we nog veel voorbeelden geven.

Dat moet dus proportioneel gebeuren. Dat moet inderdaad met de nodige prioriteit gebeuren. Het is een prioritaire uitdaging waar we voor staan. De mensen die de quarantaineregels niet volgen, brengen het leven van andere mensen in gevaar. Dat is dus iets ernstigs. Dat moet ook ernstig worden opgevolgd. Daar staan ook serieuze sancties op. Ik denk dat ik daar echt weet dat onze lokale burgemeesters daar goed mee zullen omgaan. Zij hebben heel wat ervaring met het aanpakken van zulke problemen. Ik ben zelf twintig jaar burgemeester geweest en heb heel vaak van burgers gehoord dat we meer moeten controleren op bepaalde fenomenen die inderdaad gevaarlijk zijn voor andere burgers. Dat proberen we te doen. Maar tegelijkertijd weet je ook dat je niet altijd overal kunt zijn.

We moeten daar inderdaad een inspanning vragen van de lokale besturen. Ik weet dat ze bereid zijn die inspanning te leveren. Maar we moeten langs de andere kant ook weten dat er grenzen aan zijn en dat dit een zekere redelijkheid in zich moet houden.

Tot besluit: het zal vooral gebeuren op basis van steekproeven, die het liefst zo intens mogelijk zijn, en op basis van klachten, die van overal kunnen komen. Op die manier kun je dat op een gestructureerde manier doen. Op sommige plaatsen zal men zelfs systematisch mensen opbellen. Maar het is niet voldoende om een keer iemand op te bellen. Daarmee ben je ook niet zeker of die persoon elk moment, elke dag en op elk uur thuis is. Het is inderdaad een intensief beleid. Ik ben best bereid om in het kader van de best practices bepaalde goede initiatieven en voorbeelden verder te blijven delen en te verspreiden naar alle lokale besturen, die ik zie als eerste partner van de Vlaamse Regering in de strijd tegen dat coronavirus.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister Somers, ik ben blij dat u nog eens hebt geschetst dat er vandaag wel degelijk een systeem is, en dat we het alleen performanter maken met de nieuwe regelgeving. Vóór 1 november 2020 – dat heb ik toen

gevraagd aan minister Beke – waren er al vijftig isolatie- en quarantainebevelen uitgeschreven. Dat wordt dus wel degelijk gedaan.

Ik heb dan nog een vraag over de informatiestroom. In de vakantie zei de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) dat ze zou voortgaan op de informatie die ze krijgt van het Agentschap Zorg en Gezondheid. Dat agentschap zei dat lokale informatie ervoor zou moeten zorgen dat burgemeesters effectief gaan controleren. Minister, mijn vraag is om niet te werken met het systematisch aanbellen en de nodige proportionaliteit te hanteren, maar ook duidelijk te maken aan de lokale besturen vanwaar die informatie dan zal komen.

Klopt het dat de vaccinatiecentra voor 15 maart operationeel zullen zijn? Is dat wat u daarnet hebt verklaard? Kunt u dat toelichten?

Minister Beke, heel veel mensen zijn ondertussen teruggekeerd uit vakantie. Hebt u al een zicht op wat die PLF-formulieren hebben opgeleverd? Wat hebben de PCR-testen opgeleverd? Hoeveel mensen die zijn teruggekeerd, zijn effectief positief getest en dus ook in quarantaine gegaan?

Mijn tweede vraag voor u gaat over de vaccinatiestrategie en het vooruitkijken. Wie komt nu wanneer in fase 1B? Dat is een vraag waar de hele bevolking mee zit. Het is belangrijk dat we daar zo snel mogelijk duidelijkheid over creëren. Als daar nog onduidelijkheid over bestaat, minister Beke, dan willen we graag weten wanneer dat door iedereen zal gekend zijn.

Minister-president, mijn laatste vraag is voor u. In Der Spiegel stond het gerucht dat Duitsland extra vaccins zou hebben aangekocht bij Pfizer. Hebben wij dat ook gedaan? Is er een poging geweest om dat te doen? Kunnen we dat nog doen in de toekomst en zo onze vaccinuitrol versnellen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Parys, Duitsland heeft inderdaad als enige land in Europa naast de lopende Europese aanbestedingsprocedure, zowel bij Pfizer als bij twee andere leveranciers bijkomende bestellingen kunnen doen. Waarom kan Duitsland dat doen en andere landen niet? Dat is omdat Duitsland bij de start van de ontwikkeling van het medicijn financieel mee is tussengekomen en daardoor een afspraak langs het Europees aanbestedingsdossier heeft gemaakt. Bij mijn weten heeft geen enkel ander Europees land dat gedaan, alleen Duitsland. Geen enkel ander Europees land kan dus bijkomende dingen vragen.

Ik heb zelf contact genomen met Pfizer en ook met een andere leverancier om te kijken of er voor Vlaanderen toch een mogelijkheid zou zijn om aparte aankopen te doen. Voorlopig is die deur dicht, maar goed, men ging mij op de hoogte houden.

De federale bestelling die is geplaatst bij de vijf of zes leveranciers waar men op termijn op rekt, bedraagt 23 miljoen vaccins. Niet elk vaccin moet twee keer worden toegediend. Als we de werkhypothese van twee toedieningen per vaccin bekijken, dan is dit voldoende om de hele Belgische bevolking tweemaal te vaccineren.

Ik zie daar het probleem niet. Het probleem is wel de levering van die vaccins, veel minder de bestelling dan wel de levering. In de afgelopen weken hebben we gezien dat die levering kan variëren. De ene keer gaat het wat sneller dan de prognose, de andere keer wat trager. Dat zullen we moeten managen en beheren om ervoor te zorgen dat de vaccins die er zijn – weliswaar nadat de dertien hubs

de techniek in de vingers hebben, want dat is ook heel belangrijk – binnen de kortste keren worden toegediend.

We hebben een prognose, er is een plan waar we van uitgaan, maar we moeten week na week bekijken of de beloofde leveringen ook effectief gaan gebeuren.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik heb in dat verband twee vragen, minister-president. Een, wat de bestellingen betreft, is alles Europees geregeld. Sommigen zeggen dat er daardoor vertraging zat op die bestellingen, dat het misschien beter zou zijn geweest dat individuele landen besteld hadden. Klopt dat?

Twee – ik heb de vraag gisteren al gesteld – gaat over de vaccinatiestrategie. We zijn nu toch aan het uitweiden. Dat was eigenlijk niet de bedoeling, maar ik doe dat dan ook maar. Ik heb de vraag gisteren aan minister Beke gesteld, maar ik krijg ook van u graag bevestiging. Zijn er niet alleen genoeg vaccins, maar ook naalden en spuiten? Minister Beke antwoordde dat er genoeg zijn, maar veiligheidshalve heeft Vlaanderen er ook besteld. Als ik dat zo hoor en lees, denk ik dat er niet genoeg zijn op federaal niveau. Dat is mijn conclusie, minister Beke.

Het is natuurlijk uit voorzichtigheid – ik vind dat een goede zaak – dat Vlaanderen dat doet, maar het is eigenlijk wel eigenaardig. En daar volg ik collega Parys in. Ik weet dat het moeilijk is voor hem om federaal in de oppositie te zitten en hier in de meerderheid. Hij probeert altijd een externe vijand te zoeken in de figuren van collega Anaf en minister Vandenbroucke. Het is dus eigenlijk wel eigenaardig: er zijn er zagezegd genoeg, maar toch moeten we er zelf bijbestellen, wat op zich een goede beslissing is, natuurlijk.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik vond het heel positief dat de minister-president zei dat hij geprobeerd heeft om in alle transparantie te kijken of we ook sneller vaccins extra kunnen krijgen. Ik zou de minister-president willen aanmoedigen om die lijn te blijven bewandelen. Als het ergens sneller kan, heel erg graag uiteraard.

De minister-president heeft gealludeerd op het feit dat we afhankelijk zijn van wanneer en hoeveel vaccins worden geleverd. Ik heb gisteren in de commissie naar het leverschema van de vaccins gevraagd, en dat blijkt zowat de heilige graal te zijn waar iedereen over spreekt maar die weinigen gezien hebben. Ik denk dat het goed zou zijn voor de hele bevolking en dus ook voor dit parlement om inzage te hebben in dat leverschema. Dan kunnen we allemaal volgen wanneer we welke dosissen van een leverancier aankrijgen. Dan zou het proces wat meer vertrouwen wekken bij de bevolking. Kan dat aan het parlement worden overgemaakt?

Er is net gealludeerd op de Europese aankoopstrategie van de vaccins. Daar valt wellicht heel veel over te vertellen. Er circuleert een verhaal waarin Franse en Duitse bestellingen met elkaar in evenwicht moesten worden gebracht. Ik hoop echt dat we dat gaan uitspitten en zien of dat inderdaad klopt. Ik wil weten of we minder Pfizer vaccins hebben aangekocht dan we konden, omdat er Franse aankopen moesten gebeuren bij Sanofi. Dan blijkt natuurlijk dat Sanofi een 'hitch' heeft in zijn ontwikkeling en het vaccin pas eind dit jaar klaar kan zijn. Als dat klopt, minister-president, is dat een slag in het water, en dat gaat natuurlijk ten koste van het vertrouwen dat België stelde in de Europese aankoopprocedure. Dat vraagt de nodige opvolging.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneckhout (Groen): Voorzitter, het is een goede vraag om inzicht te krijgen in de leverschema's. Dat zou veel debatten uit de wereld helpen.

Vanaf nu kunnen we dan weer het debat voeren over de Vlaamse bevoegdheden. We zijn niet bevoegd voor de leveringen van de vaccins, dat is iets voor de Kamer. Wie dat debat wil voeren, kan de volgende keer op een andere lijst gaan staan of voor een volgende staatshervorming gaan. (*Gelach*)

Laat ons misschien terugkeren naar de kern van de zaak. Is Vlaanderen klaar om de coronaquarantaines te controleren, om te gaan ondersteunen en sensibiliseren? Dat is het debat, maar ik heb nog altijd geen antwoord op de vraag hoe het komt dat we sinds de zomer hebben vastgesteld dat het kader niet volstond en dat we pas nu vaststellen dat we daar nog niet klaar voor zijn.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Er wordt gesproken over de leverschema's, maar wat mij nog meer interesseert, is de timing van de toediening van de vaccins. Ik was een beetje verbolgen toen ik administrateur-generaal Dewolf hoorde zeggen dat vaccinatie in het weekend niet evident was.

Nu, ik moet zeggen: het virus werkt ook 24 uur op 24. Dus ik stel voor dat we 7 dagen op 7, 24 uur op 24 vaccineren. Mijn vragen zijn de volgende. Wat vindt u van de uitspraak van de administrateur-generaal? Zullen er vaccinaties plaatsvinden in het weekend?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Om te beginnen: le pays réel et le pays légal. Vandaag, en al wekenlang, krijgen in de vijf deelnemende gemeenten van de eerstelijnszone Maasland de burgemeesters, de algemeen-directeurs – de vroegere gemeentesecretarissen – en de korpschefs van de politie elke dag de namenlijsten van de besmette personen. Le pays réel versus le pays légal. En wat doen we daarmee? We zijn daar heel professioneel mee bezig. De gemeenten en de OCMW's zorgen ervoor dat besmette personen gecontacteerd worden. Hen wordt gevraagd of ze medicijnen hebben, of de boodschappen gedaan worden, en hoe het zit met de was en de plas. Medewerkers uit de sectoren vrije tijd, cultuur, erfgoed, bibliotheek en sportdienst doen dan boodschappen voor die mensen die vandaag geïsoleerd zijn om hen in de praktijk te helpen. De politie krijgt dus die adressen en gegevens ook. De politie doet fantastisch werk en is supergemotiveerd. Het lijkt misschien de omgekeerde wereld, maar ze krijgen die adressen vooral om daar bij interventies niet langs te gaan, om niet het risico te lopen op besmetting.

Wat willen die mensen wel? Dat is inderdaad dat Vlaams decreet en dat uitvoeringsbesluit, om uiteindelijk, als een van die besmette personen – een snoodaard – toch zou verschijnen op de wekelijkse markt, te kunnen optreden en verbaliseren, want vandaag kan dat niet. De kennis die de politie heeft, is gestoeld op het medisch geheim en kan dus niet gehanteerd worden om eventueel een boete uit te schrijven. Daarvoor hebben we dus wel dat decreet nodig. Vandaag zijn steden en gemeenten dus feitelijk geïnformeerd. We zijn ondertussen meer dan 9 maanden ver. Denkt u nu echt dat de lokale besturen – de mensen wonen in de steden en de gemeenten, niet in de Wetstraat of op het Martelaarsplein – dat allemaal maar op zijn beloop laten? Dat loopt vandaag vrij behoorlijk, dat loopt goed. Ondertussen zijn de 80-plussers – in Lanaken zijn dat er 1622 – al twee keer opgebeld om te vragen of ze een netwerk hebben en hoe het met hen gaat, ook psychosociaal, om met die mensen contact te houden. Dat zit dus eigenlijk allemaal vrij behoorlijk.

Het klinkt sommigen misschien als een provocatie in de oren, maar het is wel de realiteit, omdat wij vlak tegen Nederland zitten en een grens van 12 kilometer delen. Wie doet het vandaag beter dan wij? De vraag stellen, is ze beantwoorden. Niemand. Want Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk zitten op slot. Wij zitten ons te focussen op de zaken waarin ze daar inderdaad wat sneller gaan, zoals het vaccineren. Dat heeft in Groot-Brittannië ook als reden dat hun gezondheidssysteem op imploderen staat. Wij moeten op dat vlak ook twee of drie versnellingen hoger schakelen. Maar vandaag hebben wij dat eigenlijk allemaal vrij behoorlijk onder controle, zeker in vergelijking met de landen waar we nogal graag naar kijken: Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Ik herhaal dat die op slot zijn.

Wat betreft de PLF's en het verhaal van het controleren van het reizen, daarvoor is er één duurzame oplossing, namelijk zowel burgerzin als meer vaccineren. Want men kan natuurlijk via de luchthavens, via de scheepvaarthavens, wel controle uitoefenen want daar zijn de reizigers geconcentreerd. Maar als ik nu in mijn wagen spring, voorzitter, en ik rijd naar Oostenrijk en ik ga daar skiën, wie zal dat weten? Niemand! We hebben drie heel grote grensovergangen. In de grootste passeren ieder etmaal 22.000 voertuigen. We hebben daar gecontroleerd. Op 1 etmaal halen we er 1 iemand uit die inderdaad terugkomt van een reis, al de rest is regulier, gereglementeerd verkeer. Heel vaak heeft dat te maken met scholen, met grensarbeid, met familiebezoek. Zoals in Antwerpen de naaste buur Merksem is, is dat bij ons Maastricht. Dat zijn allemaal dingen die wettelijk in orde zijn. Middel en doel moeten ook altijd in verhouding zijn.

Slotsom: zorg ervoor dat dat uitvoeringsbesluit snel in orde komt, opdat we eigenlijk nog meer tanden hebben om op te treden, we de politie nog meer instrumenten geven. Maar vandaag lopen die dingen eigenlijk in de praktijk goed, dankzij de steden en gemeenten, de driehonderd burgemeesters en alle medewerkers die onder hen ressorteren, want alleen kunnen we niets. Dat loopt eigenlijk goed.

Dat moeten we ook durven te zeggen. Opnieuw, Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk zitten op slot. Die kijken naar ons, want men had er nooit verwacht, zeker niet in Nederland, dat we ter zake eigenlijk voor een stuk de referentie zijn geworden.

De voorzitter: Collega Keulen, Merksem is eigenlijk Antwerpen. Onze naaste buur is Brasschaat.

Marino Keulen (Open Vld): Voorzitter, u weet wat ik bedoel. Iemand van Merksem woont in Merksem, iemand van Deurne is van Deurne en niet van de koekenstad. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Collega Vaneeckhout, mensen verplichten om in quarantaine te gaan en een quarantaine controleren, dat is een heel ingrijpende maatregel. Dat is vrijheidsbeperkend. Dat is iets waarmee je ongelooflijk omzichtig moet omgaan en waar proportionaliteit absoluut bij nodig is. Dat betekent, als je daarover wetgevend werk doet, dat je daarin heel goed evenwichten moet zoeken en dat je daar heel omzichtig mee moet omgaan. Dat is ook wat wij hebben geprobeerd. Het is hier al twee keer gezegd: er bestonden ook vóór het decreet mogelijkheden tot controle en tot sanctionering van het niet naleven van de quarantaine. We hebben alleen geoordeeld dat er een bijkomend kader nodig was, onder meer op vraag van heel veel burgemeesters. We hebben dat gedaan. We hebben een decreet uitgewerkt. Dat is geen decreet van één artikel. Dat is een ingewikkeld decreet. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneeckhout en Bruno Tobback)*

College Vaneekhout, ik herneem toch maar eventjes, want u bent dat blijkbaar snel vergeten. Op 14 oktober hebben we dat voorstel van decreet ingediend. U weet, of u weet niet, dat er dan een termijn is van publicatie enzovoort. Op 28 oktober is dat voorstel van decreet rondgedeeld en is er een advies van de Raad van State en van de Vlaamse Toezichtcommissie gevraagd. Dat is niet verplicht. We hebben geoordeeld, gezien het belang van het voorstel van decreet, dat we dat moesten doen, dat dat niet via een spoedprocedure zou gaan, maar er een volwaardig advies moest komen, waaraan dus termijnen zijn gekoppeld. Op 23 november is het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie gekomen, op 2 december hebben we het advies van de Raad van State ontvangen. Jullie hebben dat advies kunnen lezen. Dat advies heeft aanleiding gegeven tot amendementen, negentien, als ik het goed heb. We hebben dat voorstel van decreet hier voorgelegd op de eerste zitting waarop dat mogelijk was, namelijk op 16 december. Er is een vraag gekomen om het in de commissie te bespreken. We hebben neen gezegd en besloten om dat hier meteen bij hoogdringendheid op de agenda te zetten, omdat het dringend nodig was, omdat de regering er verder mee moest kunnen, omdat het besluit van de Vlaamse Regering pas voor advies naar de Raad van State zou kunnen op het moment dat het voorstel van decreet zou zijn goedgekeurd.

Op 18 december heeft de Vlaamse Regering het decreet bekrachtigd en afgekondigd, en op 28 december is het bekendgemaakt in het Staatsblad. Ondertussen is op 23 december het besluit van de Vlaamse Regering een eerste keer goedgekeurd. Momenteel ligt dat nog voor advies voor bij de Vlaamse Toezichtcommissie. Dat besluit zal dus zo snel mogelijk in uitvoering gaan. Ik denk dus dat u heel slecht geplaatst bent om te zeggen dat er tijd is verloren en dat er niet consequent is voortgewerkt aan die uitvoering.

Nog eens, die proportionaliteit is nodig. Daarom hebben wij een aantal adviezen gevraagd. Als we dat niet zouden hebben gedaan, of als we hier maar rap-rap een aantal amendementen zouden hebben ingediend na de adviezen van de Vlaamse Toezichtcommissie en de Raad van State, dan had u gezegd dat we slecht decreetgevend werk leveren. Wij hebben ervoor gekozen om dat goed te doen, net omdat dat onze taak is en omdat het zo belangrijk is. En nog eens, ten overvloede, het zal niet de tekst van het decreet zijn die zal maken dat mensen zich houden aan de quarantaineplicht, maar wel de burgerzin, en daar kunnen wij allemaal aan meewerken.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister Beke, eerst en vooral, het is een goed idee om ook in het weekend te vaccineren, maar ik wou eventjes ingaan op wat collega Vaneekhout heeft gezegd. Kijk, het is geen boksmatch. Het enige dat nu telt, is dat we zo snel mogelijk mensen kunnen vaccineren, dat de burgemeesters zo goed mogelijk worden ingelicht en dat die quarantaineplicht op een juridisch correcte basis wordt gestoeld. Collega, u maakt er wel een beetje een potje van, en ik ben blij dat de heer D'Haese u daarjuist nog eventjes bijles heeft gegeven, terwijl mevrouw Schryvers tussenkwam. Als parlement hebben wij niet de verplichting om advies te vragen aan de Raad van State. Wij hebben dat wel gedaan omdat het over erg belangrijke maatregelen gaat. Dus alstublieft, stop met dat te vertellen.

Ik vind dat u als voormalig lokaal bestuurder zeer weinig respect voor onze lokale besturen aan de dag legt. Zij zijn sinds de zomer bezig met die zachte quarantaine. Daartoe hebben wij hun hier in dit parlement voor de zomer de instrumenten in handen gegeven. Zij zijn vandaag bezig met de quarantainecontrole. Minister Somers heeft daarjuist uitgelegd dat er nu al informatie naar de politie stroomt en dat er op die manier wordt gehandhaafd.

U weet dat ik u graag heb, mijnheer Vaneeckhout, maar vandaag doet u mij een beetje denken aan een haan die met poep tussen zijn tenen kraait. Wat bedoel ik daarmee? U levert met Groen en Ecolo de twee bevoegde ministers in Brussel en daar gebeurt er niets. U komt ons hier vertellen dat het systeem dat we vandaag hebben en dat we verbeteren, te laat en te weinig is, terwijl u gewoon voorbijgaat aan de feiten zoals die door de ministers daarnet zijn uitgelegd. Wel, dat zit mij hoog. Ik vind dat we aan politiek moeten doen op basis van feiten en niet op basis van 'alternative facts'. Dat is de enige manier waarop we vooruit zullen geraken. *(Applaus bij de N-VA en CD&V)*

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Mijnheer Keulen, u spreekt altijd met veel passie en het siert u dat u naar lokale oplossingen zoekt en daarin creatief probeert te zijn. Maar wat u daarnet hebt gezegd, namelijk dat de medische gegevens ook gedeeld worden met de politie en andere gemeentediensten, is in strijd met het decreet en met de GDPR. Dat toont juist aan dat we zo snel mogelijk nood hebben aan een wettelijk kader en aan de uitvoeringsbesluiten, zodat de lokale besturen daar op een goede en correcte manier mee aan de slag kunnen.

De minister verwijst naar 4 augustus en de webinar, omdat toen na heel lang aandringen van lokale besturen, van de oppositie en van experts toch een rol werd toebedeeld aan de lokale besturen, onder andere met betrekking tot de contactopsporing. Het is vooral de bedoeling om sensibiliserend op te treden. Dat is ook de beste manier om quarantaines af te dwingen. Voor het sluitstuk – daar was toen ook al sprake van – moest wel een juridisch kader komen. Dat was 4 augustus. Op 14 oktober is hier dan een voorstel van decreet ingediend. U verdedigt heel passioneel dat het niet sneller kon gaan en dat er adviezen nodig waren. Er is ook niemand tegen het feit dat die adviezen zijn gevraagd. Dat is een goede zaak als het over zulke dingen gaat. Het gaat immers over vrijheidsberoving.

Mijn punt is dat het op twee manieren sneller had kunnen gaan. Al was het initiële decreet maar één week vroeger ingediend, dan waren we wel op tijd geweest voor de terugkerende reizigers na de kerstvakantie. Op 16 december is het decreet goedgekeurd in het parlement. Waarom is de Vlaamse Regering niet op dat moment extra bijeengekomen, desnoods die woensdagavond zelf nog, om de uitvoeringsbesluiten door te sturen voor advies naar zowel de Vlaamse Toezichtcommissie als de Raad van State? De termijnen voor een spoedadvies zijn vijf dagen voor de Raad van State en vijftien dagen voor de Vlaamse Toezichtcommissie. Er zijn dingen die veel minder belangrijk waren door dit parlement geijst omdat het snel moest gaan. We zitten in een pandemie, en daarom begrijp ik niet waarom toen niet meteen dat advies is gevraagd, want dan waren we wel op tijd geweest. Op 16 december wist u dat er een vakantie zat aan te komen en dat heel veel mensen op vakantie zouden vertrekken. Het had op die twee manieren perfect gekund om toch op tijd te zijn na de vakantie. Dat is wat ik hier in twijfel trek.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik heb de indruk dat wij hier onder elkaar zitten te praten over de procedure die een voorstel van decreet in dit parlement moet doorlopen. De mensen die het debat volgen, zijn daar weinig of niet in geïnteresseerd, maar wel in wat er is gebeurd en welke lessen we daaruit trekken.

Mijnheer Anaf, we kunnen erover blijven doorgaan of het beter was geweest om het een week of twee weken vroeger te doen. Ik ben ook van oordeel dat het vroeger had moeten gebeuren. De meerderheid kan wel zeggen dat dit niet kon omdat er adviezen moesten worden gevraagd van de Raad van State en de

Vlaamse Toezichtcommissie, maar feit blijft dat het te laat was. Iedereen zal zich toch ongetwijfeld nog de beelden herinneren van de aankomsthal in Zaventem. Iedereen zal zich toch nog wel herinneren dat er pas de tweede week ...

Ik heb nog altijd geen antwoord gekregen op mijn vraag wat nu eigenlijk de wettelijke basis is om terugkerende reizigers in quarantaine te zetten.

U haalt als argument de Britse variant aan, maar op 7 december vroeg Karine Moykens al een verplichte quarantaine voor terugkerende reizigers. Jullie waren er blijkbaar niet van op de hoogte dat er nog een kerstvakantie op komst was en dat mensen inderdaad op vakantie zouden vertrekken. Ik wil het gerust nog eens herhalen: afraden om op reis te gaan is hetzelfde als cafés en restaurants openhouden en vragen om niet te gaan. Dat is hetzelfde. Ik pleit niet voor een verbod, maar het is zo – en ik zit niet in de regering, minister Beke – dat de communicatie en de beslissingen van de Vlaamse Regering en van de Federale Regering ... Mijnheer Parys, u moet er zich niet altijd van afmaken met te wijzen naar de Brusselse Regering en Federale Regering en de Waalse Regering. Minister-president Jambon zit namens de Vlaamse Regering in het Overlegcomité, waar de beslissingen worden genomen, onder andere over quarantaine en mensen verplichten in quarantaine te gaan. Stop er dus mee met allerlei uitvluchten te zoeken om toch maar uw eigen verantwoordelijkheid niet te moeten nemen.

Ik wil gerust nog een uurtje verder gaan over de procedure van een voorstel van decreet. Ik denk dat de mensen gelukkig zullen zijn dat ze de tv kunnen uitzetten, want niemand zal nog geïnteresseerd zijn. Ik wil weten welke lessen er zijn getrokken. Wat zal er gebeuren met de komende krokusvakantie? Ik heb daar nog niets over gehoord. Ik wil zeker weten wat de wettelijke basis is. Mijnheer Parys, minister-president Jambon, kent u deze? N-VA-Kamerlid Björn Anseeuw: "Quarantaineplicht voor werknemers. Pure intimidatie." Zegt een Kamerlid van de N-VA. Dit bericht, deze tweet, deze mail wordt verspreid door uw partij, door het Twitteraccount, door allerlei accounts van de N-VA. Zegt u mij nu eens wat de wettelijke basis is voor de quarantaine van terugkerende reizigers? Is er een? Weet hij dat niet? Wie is er in de fout?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Het antwoord is gegeven. Tot 48 uur is er geen probleem met de mensen. Er zijn ook professionele reizigers en die kan men geen algemeen verbod opleggen. Dus wordt de verantwoordelijkheid ook gelegd bij de burgerzin en is de enige echte remedie mensen verantwoordelijk maken en zeggen dat plezierreizen niet kunnen, en vaccineren. Je moet wel zorgen dat het voor diegenen die met recht en reden de grens overgaan, niet onmogelijk wordt gemaakt, want dat willen we niet, om menselijke, maar vooral om economische redenen. Het ligt dus vooral bij de mensen zelf om verantwoordelijkheid te dragen. Je kunt het onderscheid niet duidelijker maken dan het is gemaakt.

De voorzitter: Eerst krijgt minister Beke het woord en daarna de heer Vaneeckhout, die eigenlijk verantwoordelijk is voor dit rondje.

Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega Sintobin, u zegt dat u niet voor een verbod bent, maar u wilt ook niet dat er een beroep wordt gedaan op het gezond verstand. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Dat is wat de regeringen na het Overlegcomité op 18 december hebben gezegd. Nadat de IMC bijeen is gekomen, heeft het Overlegcomité

kennisgenomen van de mogelijke impact van de Britse variant. Men heeft onmiddellijk gereageerd. Het is anders dan wat u zegt: 'U wist dat tussen Kerstmis en Nieuwjaar, en u hebt er niets aan gedaan. U hebt dat laten betijen. Hoe is dat in godsnaam mogelijk?' Er is snel en accuraat gehandeld, met inderdaad dingen die we liever anders hadden gezien, maar die informatie was er niet op 18 december.

De quarantaine. Ik heb daarstraks gezegd dat wij op 4 augustus, in verband met rol van de lokale besturen, gezegd hebben dat zachte handhaving kan. Ik heb u de cijfers gegeven. Collega Keulen gaf een persoonlijke getuigenis vanuit Lanaken. Er zijn honderden burgemeesters die die getuigenissen kunnen geven. Wij moesten ook voor de harde handhaving niet wachten; dat heb ik tot in den treure gezegd in de commissie Welzijn. Collega Sintobin, u zult dit kunnen getuigen.

We hebben in de zomer, terwijl we in de commissie zaten met de vraag of er harde handhaving kan zijn – collega Parys heeft de cijfers gegeven –, een geval gehad van iemand die de quarantaineverplichting niet naleefde. Ik geloof dat het in Hasselt was, collega Vandepuut. We hebben toen gezegd dat we dat op basis van een casusoverleg kunnen doen, niet systematisch.

Dat is verschillende keren gebeurd. Onder andere op die webinar van 4 augustus hebben burgemeesters gevraagd om hen de instrumenten te geven. Het heeft dan inderdaad even geduurd om dat juridisch uit te klaren. Volgens een aantal experts en gouverneurs moest de wet daarvoor niet worden aangepast, maar kon dat op basis van een aantal algemene rechtsbeginselen. Dat genoot onze voorkeur, omdat het decreet niet moest worden aangepast, maar nadien bleek dat dit toch niet sluitend was en hebben we een tekst gemaakt die aan het parlement is voorgelegd en waarmee het parlement aan de slag is gegaan. Zeggen dat er intussen niets is gebeurd, is dus manifest onjuist. Zowel op het vlak van de zachte handhaving als op het vlak van de harde handhaving is de voorbije periode wel degelijk opgetreden.

Collega Anaf, ik heb daarstraks tweeënehalf uur in de interministeriële conferentie gezeten. Collega Vandenbroucke – en u hoeft zo niet te kijken en naar het plafond te staren als ik ineens over collega Vandenbroucke begin, een beetje meer respect voor collega Vandenbroucke alstublieft – heeft beslist om aan de deelstaten Brussel en Wallonië te vragen om net zoals Vlaanderen tegen het Overlegcomité van vrijdag mee te delen welke maatregelen zijn genomen op het vlak van quarantaine en hoe het nu zit met de decreten en de regels die moeten worden aangepast. Wij zijn op dat vlak volledig in orde. Ik ben niet van plan om daar een communautair spel van te maken, maar u moet wel correct zijn wanneer u vraagt waarom ik niet vroeger ben gekomen, terwijl uw partijgenoot vanmorgen tijdens de interministeriële conferentie heeft gezegd dat hij aan de andere deelstaten zal vragen om hetzelfde te doen als Vlaanderen. Alstublieft. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mijnheer Sintobin, wat de spuiten betreft, neem ik aan dat we niet opnieuw het hele debat over de vaccinatie moeten overdoen.

De voorzitter: Neen, dat is gisteren heel uitvoerig in de commissie gebeurd.

Minister Wouter Beke: Ik vind de redenering en de vraag die u stelt een beetje raar, collega Sintobin. Ik herinner me het debat over de mondklappers waarbij me werd gevraagd waarom Vlaanderen geen eigen mondklappers heeft gekocht. U vraagt waarom Vlaanderen spuiten aankoopt en of dat wil zeggen dat er onzekerheid is. De federale overheid zegt dat ze spuiten heeft. Wij vinden dat heel goed maar hebben beslist om toch eigen spuiten en aanverwanten aan te kopen voor het geval er toch onvoldoende zouden zijn, dus uit voorzichtigheid en door de lessen die we hebben getrokken uit het verleden. Er is een bevoegdheidsverdeling: normaal moesten die mondklappers in het kader van de pandemiebestrijding

op een ander niveau aanwezig zijn. Die waren er niet en toen hebben we beslist eigen mondklappers aan te kopen. We hebben die opgeslagen en hebben nu ook eigen spuiten aangekocht voor het geval die bijkomend nodig zouden zijn.

Collega Parys, ik zal snel alle vragen die intussen nog zijn gesteld beantwoorden. Wat de PLF-formulieren betreft, blijkt uit de federale cijfers dat 37 procent van wie is teruggekeerd, ook een test heeft ondergaan. Daarvan is 3,1 procent positief. In Vlaanderen ligt dat cijfer flink hoger en heeft 44 procent van wie is teruggekeerd ook een test ondergaan. Daarvan is 2,5 procent positief. Dat is tweemaal een positief cijfer.

Voorzitter, ik zal niet verder uitweiden over de vaccinatiestrategie. Er is een website <https://www.laatjevaccineren.be> sinds eind vorig jaar, toen we die vaccinatiestrategie hebben afgesproken onder alle overheden in dit land. Die zal continu moeten worden uitgerold, daar is gisteren het bewijs van geleverd. De principes, wie aan bod moet komen in 1A en in 1B, staan allemaal op die website. Die vaccinatiestrategie is vanmorgen op de interministeriële conferentie opnieuw bevestigd.

Hoe snel zal die strategie wordt uitgerold? Daarbij verwijs ik ook naar de vraag die daarnet is gesteld over Moderna. Moderna heeft een goedkeuring gekregen. Het Belgische aandeel in de Europese aanbesteding is twee miljoen. Zodra we weten wanneer die worden geleverd, zullen we die daarin integreren.

Gisteren heeft Pfizer formeel bevestigd welke de leveringen voor de volgende weken zullen zijn. Het tweede element, dat Pfizer ook bevestigd heeft, is dat zij de immuniteit niet garanderen als er geen tweede vaccin wordt geleverd, en dat we de andere helft niet in de stock moesten hebben, want dat was tot dan toe wel het geval. En daardoor hebben we kunnen accelereren.

We hebben opnieuw afgesproken, onder de deelstaten, dat we zullen accelereren en dat we bewoners en personeel op dezelfde manier en aan hetzelfde ritme in de verschillende deelstaten tegen eind januari hopelijk gevaccineerd kunnen hebben.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Ik wil nog aanvullen bij wat collega Beke al heeft toegelicht, en in antwoord op de vraag van collega Parys, die vroeg hoe het zit met het tweede luik van de vaccinatie-operatie, de massale vaccinatie extra muros, buiten de ziekenhuizen, buiten de woonzorgcentra, het moment waarop we een beroep gaan moeten doen op onze lokale besturen. In de huidige timing, zoals die tot nu toe opgemaakt is, en die volatiel is, niet vanwege de regering, maar door wijzigende omstandigheden of wijzigende informatie van leveranciers, was het mogelijk en hielden we er rekening mee dat na de 560.000 Vlamingen die we eerst intra muros gaan vaccineren, de volgende cohorte mensen eind april, begin mei zou kunnen gebeuren. Wij proberen ervoor te zorgen dat begin maart onze lokale besturen klaar zijn om, indien er een versnelling is – wat we allemaal hopen, maar wat we niet weten –, die vaccinaties op een goede manier te laten gebeuren.

Wat hebben we daar ondertussen voor gedaan? Eigenlijk zijn er twee administraties die daar hand in hand werken. Eerst en vooral is dat de administratie onder de bevoegdheid van collega Beke, Zorg en Gezondheid, en dan de administratie Binnenlands Bestuur, die onder mijn verantwoordelijkheid valt, omdat de operatie die we moeten doen, een logistieke operatie is, maar evident ook een medische operatie. We hebben vandaag nog overleg gehad met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). We zijn volop bezig met het uitwerken van een blauwdruk die we aanreiken aan de lokale besturen. We hebben op 24

december een webinar gehouden met alle lokale besturen, waarbij sommige burgemeesters, in het voluntarisme dat hen kenmerkt, al aan het zoeken waren waar ze dat zouden kunnen doen. We hebben gezegd: 'Rustig, we gaan jullie begin januari de goeie informatie geven, goed op tijd om dat deel van het werk dat door jullie moet gebeuren, op een goede manier te doen.'

Sommigen maken vergelijkingen met Duitsland. In Duitsland zijn er 60 grote centra voor 82 miljoen mensen. Het schema waar wij op werken, is 120 centra voor 6,5 miljoen Vlamingen. Dat is een totaal andere schaal, onvergelijkbaar met elkaar. Daar zit ook een redenering van de experts achter. Als je met heel grote centra gaat werken, waar heel veel mensen samen moeten komen, heb je natuurlijk opnieuw een risico op besmetting. Wij willen dat dus kleinschaliger aanpakken, maar dan natuurlijk ook met de begrenzingen die het product, het vaccin, oplegt. Want het moet natuurlijk in de juiste omstandigheden kunnen worden getransporteerd, bij min 70 graden. En het is natuurlijk heel moeilijk om dat op 1000 plaatsen te doen. We zoeken dus naar het optimum.

We gaan volgende week dinsdag met de gouverneurs samenzitten en heel de blauwdruk doorlopen. Vrijdag is er al een eerste doorloop met de experts van de VVSG, om te kijken of alle vragen die zouden kunnen bestaan bij lokale besturen, voldoende beantwoord worden. Vandaag is er een brief buitengegaan naar alle burgemeesters, die we al op 24 december verwittigd hadden dat in de eerste helft van januari iedereen goed zou worden geïnformeerd. Woensdagvoormiddag en donderdag komen er webinars met alle burgemeesters en de eerstelijnszones. Want het zal een samenspel zijn van onze lokale burgemeesters en de kracht en de knowhow die in onze eerstelijnszones zitten. Beide moeten goed samenwerken. Burgemeesters zullen zeer goed geïnformeerd worden en gaan op het niveau van de eerstelijnszone samen met de mensen binnen de zorggraad samenwerken om datgene uit te rollen wat door hen moet gebeuren. Evident moeten zij niet alles doen. Ze moeten geen vaccins maken. Ze moeten ze niet produceren. Ze moeten ze niet naar hun gemeente brengen. Maar ze moeten wel zorgen dat in hun gemeente de dingen logistiek goed verlopen. Dat zal een 'work in process' zijn. We gaan van week tot week met de burgemeesters daarover praten.

En nogmaals, u mag mij dat niet kwalijk nemen: ik heb een beetje terreinervaring. Als je zes weken op voorhand weet dat je zoiets moet doen, en je hebt de juiste informatie, dan kun je dat. Burgemeesters staan klaar om dat te doen en hebben goesting om dat te doen. Ik heb heel veel vertrouwen in die lokale besturen, dat ze ook de capaciteit en de kracht hebben om dat te doen.

Wij houden dus engagement. We houden absoluut rekening met de noodzaak om tijdig te informeren. Maar voor alle duidelijkheid, zeggen dat er geen plan is, is lachwekkend. Evident moeten wij wachten op het proefdraaien dat nu gebeurd is om te weten wat dit specifieke vaccin nodig heeft. Dat zal ook gebeuren bij de volgende vaccins die misschien een andere behandeling nodig hebben. Bij de volgende vaccins heb je misschien niet een logistiek apparaat nodig dat met vrachtwagens bij -70 graden Celsius vaccins verhuist. Dat kun je misschien op een andere manier aanpakken. We zitten in een crisis, waar we elke dag, elk moment, elk uur bijsturen. We doen dat op een rationele en verstandige manier. Ik ben ervan overtuigd dat begin maart onze lokale besturen zullen klaarstaan. Misschien zullen ze nog een tijdje met de duimen moeten draaien maar we hopen dat we begin maart kunnen beginnen. Op het schema dat we nu hebben, is het eind april. Ik hoop samen met heel Vlaanderen dat dat sneller kan en dat de fabrikanten sneller vaccins produceren en ze ons sneller bezorgen. Maar dat hebben we niet in de hand. We gaan wel zorgen dat we klaarstaan met al onze gemeentebesturen, alle eerstelijnszones en alle zorggraden zodat het logistiek in orde is. We weten dat Zorg en Gezondheid zorgt voor het medische gedeelte ervan.

De voorzitter: Collega's en leden van de regering, mag ik u alstublieft het volgende vragen. Ik weet dat het delicaat is, het probleem en de uitrol van vaccinaties is zeer belangrijk. Maar als ik mij niet vergis is daar gisteren zowel in de commissie Binnenlands Bestuur als in de commissie Welzijn een zeer uitgebreid debat over geweest. Het onderwerp van het huidige actualiteitsdebat is het naleven van de opgelegde quarantaine. Dat dat gepaard gaat met vaccineren, begrijp ik, maar er is al veel meer gezegd over de uitrol van de vaccinatie in de toekomst dan van het naleven en controleren van de quarantaine waarin de mensen momenteel zitten. Dat kan niet omdat bepaalde handvaten ontbreken.

De heer Sintobin heeft het woord.

Excuseer, collega Vaneekhout was de aanstoker.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Sommige dingen blijven ook in 2021 hetzelfde, collega's. Ik denk dat ik van het lijstje gevallen was, maar geen probleem, voorzitter.

Ik heb goed geluisterd naar alles wat gezegd is, ook naar collega Parys. Ik heb inderdaad bestuurservaring, zeven jaar meer dan u. U hebt nul jaar ervaring, ik zeven.

Lorin Parys (N-VA): Dat is een persoonlijk feit.

Jeremie Vaneekhout (Groen): U mag daarop reageren, hoor.

Ik vind het straf dat iedere keer opnieuw als wij hier bezorgdheden inbrengen over de lokale besturen, dat men dan antwoordt dat wij geen respect hebben voor de lokale besturen. Weet u, collega's, ik heb ook een mailbox, ik zit ook op sociale media, ik heb ook, helaas te weinig op dit moment, 'real live' contacten, zowel met mijn eigen burgemeesters als met burgemeesters van andere partijen en andere gemeenten. Het spijt mij, er is daarnet zelfs naar verwezen, maar in de webinar begin augustus is gezegd dat we niet alle handvaten hebben om dat te doen. Ik ben de regering erkentelijk dat ze die boodschap toen gehoord heeft, want ze heeft het voornemen geuit om daar een antwoord op te geven. Ik ben al blij dat minister Beke al wat inzicht heeft gegeven dat er eerst een piste op tafel lag om geen decreetgevend werk te moeten doen en dat de reden dat men er nu pas mee komt, de inschatting is dat er te weinig juridische basis was. Dat was het antwoord dat ik nodig had. Als ik de vraag stel, wordt er gelachen.

De vaststelling is wel, collega Keulen, dat u hier eigenlijk in dit parlement bevestigt dat het wettelijk eigenlijk niet mag maar dat we het toch doen. Van een liberale partij die toch wel redelijk bezorgd is om persoonsgegevens, zou ik een klein beetje meer schroom op dat gebied verwachten. Ik zeg niet dat u het niet moest gedaan hebben, maar dat u nu fier uitpakt met 'eigenlijk doet het werkend parlement er niet echt toe maar wij doen het toch', vind ik nogal straf.

Collega's, we zijn erin geslaagd om in de periode april tot juli een eerste decreet te maken rond dit thema. Wij hebben begin augustus vastgesteld dat het decreet eigenlijk niet perfect is en dat we iets anders moesten doen. Dan heeft het zes maanden geduurd – we zijn er nog niet – tot er wel een decreet lag, dat wel de antwoorden zou moeten geven. We wachten nu op de adviezen. Eigenlijk heb ik nu nog een fundamentele vraag aan minister Beke, puur praktisch: vanaf welk moment zullen de lokale besturen in de praktijk op wettelijk gefundeerde basis die gegevens hebben? Is dat vanaf volgende week vrijdag? Is dat vanaf nu vrijdag? Als er een goedkeuring is in de Vlaamse Regering, is het systeem dan klaar om de dag erna uitgerold te worden? Dat is mijn belangrijkste vraag op dit moment.

Over de vaccinatiestrategie zal ik straks nog iets zeggen, maar ik ben het eens met de voorzitter dat we daar gisteren al heel lang over gepraat hebben. Misschien zal mijn fractieleider daar straks ook nog iets over zeggen, maar we hebben daar vandaag ook over gecommuniceerd.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Taal is niet alleen de woorden die je gebruikt, maar ook de hele sfeer die je daarmee oproept. Door mij te willen citeren, hangt u een sfeer op die niet correct is. Ze is in die zin ook kwaadwillig, want u wilt daarmee iets oproepen wat ik in geen dele wilde zeggen. Ik wilde het beeld ophangen van burgemeesters die samen met hun politiekorpschefs en de algemene directeurs hun verantwoordelijkheid nemen op het vlak van zorg, die mensen niet in de steek laten en ervoor zorgen dat de samenleving ondanks alle beperkingen en restricties, waar ik ook achter sta, kan blijven functioneren. Ik heb er ook bij gezegd dat die wettelijke regeling er moet komen. Tezelfdertijd worden we wereldwijd geconfronteerd met een ongeziene pandemie. Dan moet je op een zeker ogenblik ook in een procedure durven te stappen, want nood breekt wet. Dat doe je in afwachting van een wettelijke regeling, maar je laat je mensen niet in de steek. Dat is mijn houding en die van al mijn collega-burgemeesters.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Eerlijk gezegd, ieder moet zijn deel doen als we hier willen uitraken. We moeten dat samen doen. U interpreteert het antwoord dat de ministers hebben gegeven over het feit dat de lokale besturen vandaag wel al het een en ander konden doen moedwillig verkeerd. Oké, dat is voor uw rekening. Maar als het dan volgens u allemaal zo lang geduurd heeft, mag ik u dan vragen waarom de oppositie zelf geen voorstel van decreet heeft ingediend zoals de meerderheid in dit parlement wel heeft gedaan? U kunt dat werk ook doen. U kunt ook met een initiatief komen. U hebt dat niet gedaan. *(Opmerkingen)*

Nu komt u gewoon zeggen dat het allemaal een beetje te laat was. Eerlijk gezegd, dat vind ik teleurstellend. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik heb heel lang gewacht om tussen te komen. Mijnheer Parys, dit slaat echt alles. Ik heb deze namiddag gehoord hoe af en toe in sneltempo een geschiedenis wordt herschreven. Ik vind dat niet zo gezond en ik zal u zeggen waarom. Wij hebben op 16 december 2020 – en dat is mijn eerste punt dat ik wil maken over de handhaving – bij hoogdringendheid dat decreet met z'n allen, met een gemotiveerde onthouding, goedgekeurd. Dit was een voorstel van decreet vanuit de meerderheid, het was dus geen initiatief over de partijgrenzen heen, maar we hebben als parlement de traditie om die voorstellen te bespreken en goed te keuren als we daarachter staan. Jullie hebben ons toen overtuigd – niet te hard, want we kenden de problemen ook – dat dit nodig was. Wij waren mee overtuigd dat dit nodig was. Jullie hebben dit zelf ingebracht en wij hebben het onderschreven.

De belangrijkste vraag die nu op tafel ligt, is wanneer die lokale besturen de uitvoeringsbesluiten krijgen. Dat is toch geen moeilijke vraag? Uit het antwoord van de minister heb ik al begrepen dat het advies van de Raad van State binnen is na de verkorte procedure van vijf dagen. Het enige waar we nog op wachten, is op het advies van de VTC na de verkorte procedure van vijftien dagen. Ik hoor dat dat er zal zijn op 8 januari 2021. Goed, dan is het advies binnen. De concrete vraag is dan wanneer de lokale besturen van de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit krijgen. Dat is de concrete vraag.

Voor mijn tweede punt, voorzitter, kijk ik naar minister Somers. U hebt net gezegd dat het te belachelijk voor woorden is dat er geen plan van aanpak zou zijn. Die woorden hebt u net gebruikt. In mijn vergelijking met Duitsland zeg ik niet dat we hetzelfde moeten doen, ik zeg alleen dat Duitsland over zijn strategie voor de massavaccinatie al maanden geleden heeft nagedacht: hoe zouden ze dit aanpakken? Ze zijn dit nu aan het uitrollen. Ik heb die powerpoint van 24 december 2020 opgezocht en daarin staat inderdaad een traject met een aantal uitroeptekens bij wat mogelijk vatbaar is voor verandering.

Maar wat die lokale besturen, met de VVSG op kop, in de media vragen, is dat er knopen worden doorgemaakt. Want die logistiek – en het is dáárover dat het gaat – moet op het terrein worden gerealiseerd door die lokale besturen. De burgemeesters zijn inderdaad klaar, maar ze vragen wel duidelijkheid. En die is er op dit moment niet. Want u gaat volgende week zelf met een blauwdruk komen. En u zegt zelf dat er een hele logistieke operatie nodig is. Dat hebt u daarnet zelf gezegd op de vraag van collega Parys – al was het niet zo heel duidelijk.

Dit is mijn tweede vraag: kunt u garanderen dat de lokale besturen op 1 maart – want dat is blijkbaar de datum – klaar zullen zijn om naar de fase van massavaccinatie te gaan? Want, collega's, er komt een tweede vaccin op de markt, dat anders kan worden behandeld, dat bij wijze van spreken thuis in de diepvriezer kan worden bewaard. Dat betekent dat er een versnelling kan komen en daar snakt iedereen naar. Mijn vraag is: kunt u garanderen dat de lokale besturen op 1 maart klaar zullen zijn voor de massavaccinatie?

Dat zijn mijn twee vragen, voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat collega Saeys zich enkel bij dat laatste element van collega Rzoska wil aansluiten. Vervolgens krijgt collega De Loor het woord. Nadien geef ik het woord aan minister Somers en minister Beke.

Freya Saeys (Open Vld): Eerst en vooral, minister Beke, hebt u niet geantwoord op mijn vraag. Dat sluit daar eigenlijk ook bij aan. We spreken hier over versnellen, maar u antwoordt niet of er nu ook in het weekend zal worden gevaccineerd en wat u van de uitspraak vindt van de administrateur-generaal die dat niet evident vindt. Uiteraard is deze coronacrisis allesbehalve evident of gemakkelijk. Wij vragen zo'n lange tijd al zo veel van mensen. En dan ben ik echt wel verbolgen wanneer ik zulke uitspraken hoor.

Twee, ik pik even in op de vaccinatiecentra die zullen worden opgericht. Er zou een oproep worden gelanceerd naar mensen die die vaccins kunnen zetten. Want ook dat zal de essentie zijn: dat we de mensen vinden om ze effectief toe te dienen. Er is een oproep geweest van Mederi voor de thuisverpleegkundigen, zodat ze klaarstaan om die vaccins toe te dienen. Ik hoor dat verschillende gepensioneerde artsen bereid zijn om ook mee te draaien. En dat excuus om niet in het weekend te vaccineren? Er staan zo veel mensen klaar en ze wachten gewoon op een signaal om te weten wanneer en hoe ze kunnen worden ingeschakeld.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kunnen we ook af en toe iets zeggen over de naleving van de quarantaine?
(Opmerkingen)

Kurt De Loor (sp.a): Voorzitter, ministers, ik zou willen starten met ...
(Opmerkingen)

De voorzitter: Er zijn daarover vier actuele vragen ingediend en op basis daarvan is dit actualiteitsdebat beslist.

Kurt De Loor (sp-a): Voorzitter, ik zou willen starten met een suggestie aan minister Somers. U zegt dat die blauwdruk volgende week wordt voorgelegd. Werd voor de vaccinatiecentra, de campagne en voor de logistieke operatie ook de evenementensector ingeschakeld? Want dat zijn mensen die een aantal troeven hebben en met hun vingers zitten te draaien. Het is hier al een paar keer aan bod gekomen. Zij zouden heel wat oplossingen kunnen bieden, zeker als er een versnelling op komst is. Zij hebben onder andere knowhow over het op korte termijn opbouwen van infrastructuur en over crowdcontrol. Ik wil er dus voor pleiten om ook een beroep te doen op de evenementensector.

Twee, minister Beke, als in Vlaanderen alles op punt staat, duidelijk en klaar is, dan stel ik mij toch de vraag hoe het komt dat er zoveel frustratie is, dat er nog zoveel vragen zijn bij die lokale besturen? Ik wil mijn goede collega niet uit zijn bubbel halen, uit zijn goednieuwsshow. En Lanaken ligt dicht bij Nederland, maar Lanaken ligt blijkbaar ook dicht bij Fantasia-land. Want er gaan toch wel heel wat stemmen op bij lokale besturen en burgemeesters die met de handen in het haar zitten. En het klopt, minister Somers, dat die lokale besturen een cruciale rol hebben gespeeld en nog steeds spelen in de aanpak van deze coronapandemie.

En het klopt ook, minister Somers, dat er al veel informatie naar de lokale besturen is gegaan. Maar wat er ook klopt, is dat dat vaak te laat is gebeurd. Dat is een kritiek en een frustratie die al heel lang leeft bij de lokale besturen en bij burgemeesters, en die ook al vaak door de VVSG werd aangehaald.

U gaf daarnet het voorbeeld van de vaccinatiecentra waarover we het gisteren hadden in de commissie Binnenlands Bestuur. Dat gebeurt in maart. Maar de kerstvakantie ligt ondertussen al een halve week achter ons. De lokale besturen en de burgemeesters hebben zich de voorbije weken en maanden inderdaad al heel flexibel en heel veerkrachtig getoond. Wij hebben een ongelooflijk vertrouwen in de lokale besturen. De burgemeesters hebben een belangrijke rol. Zij hebben ervaring, zij zijn getraind in crisissen. Dat zijn partners. Maar, Vlaamse Regering en minister Beke, partners behandel je anders. Niet op de manier waarop u dat de voorbije weken en maanden hebt gedaan. Partners betrek je en informeer je. Ze vragen om betrokkenheid en informatie. Wanneer komt die informatie er eindelijk voor wat betreft het handhaven van de quarantainemaatregelen?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, tot uw spijt ga ik toch nog iets toevoegen aan het onderwerp vaccineren. Dat lijkt mij toch echt wel heel belangrijk. Het is ook aangehaald door een heel aantal mensen die dezelfde vraag hebben ingediend.

De voorzitter: En het is gisteren wellicht ook aan bod gekomen in de commissie. Maar ga uw gang.

Jos D'Haese (PVDA): Wat ik wilde vragen, is niet aan bod gekomen.

Er wordt hier tot in den treure herhaald dat er een plan is. Maar blijkbaar heeft men dat plan in de eigen meerderheid niet. Blijkbaar hebben de lokale besturen het niet. Blijkbaar hebben de eerstelijnszones het niet. Blijkbaar hebben huisartsen het niet. Maar er is er wel een. Het is dan misschien een goede start om dat plan te communiceren. U kunt misschien een linkje geven waar we het kunnen terugvinden. Dan zou de zaak wat meer vooruitgaan.

Ik heb een heel concrete vraag over dat plan. Mevrouw Saeys heeft het al voor een stuk aangehaald. Het is de vraag die zeer cruciaal is: wie gaat die spuit geven? Als er een plan is, wie gaat die spuit geven? Hier is vroeger gezegd dat het niet de huisartsen mogen zijn want die hebben al genoeg werk, zeker als we

binnenkort naar een derde golf gaan. De verpleegkundigen hebben hun job in de woonzorgcentra en de ziekenhuizen. We krijgen vandaag al signalen, mijnheer Beke, uit woonzorgcentra waar men externe thuisverpleegkundigen moet oproepen om te komen helpen vaccineren. Wij gaan nu met Geneeskunde voor het Volk zelf alle woonzorgcentra in onze buurt contacteren om te vragen of we kunnen komen helpen. Hoe gaan we dat vaccin toedienen? Wie gaat dat doen? Staat dat al in uw plan?

De voorzitter: Minister Somers, als u kort kunt zijn want u bent gisteren ook al zeer lang bezig geweest in de commissie.

Minister Bart Somers: Voorzitter, als er aan de regering of aan de minister vragen worden gesteld, dan zou het zeer onbeleefd en on hoffelijk zijn om niet te antwoorden. Tenzij u mij zegt dat ik niet moet antwoorden op de vragen van het parlement.

De voorzitter: Ik geef u het woord. Ik vraag u alleen om zo kort mogelijk te zijn.

Minister Bart Somers: Dank u vriendelijk. Als er belangrijke vragen worden gesteld, moeten we op een goede manier kunnen antwoorden. Ik probeer dat inderdaad zo kort mogelijk te doen.

Ik geef eerst en vooral antwoorden op de vragen die zijn gesteld over fase 1B, de extra muros-fase. Onder andere de heer Rzoska vraagt dat heel duidelijk.

We moeten dit situeren. Ik denk dat er een verkeerd beeld bestaat van wat we van de lokale besturen gaan verlangen. Dat beeld duikt vooral op door de beelden uit Duitsland die we hebben gezien: heel grote centra die door de evenementensector worden uitgebouwd. Wij moeten in Vlaanderen 120 vaccinatiecentra uitbouwen, dat is 1 per 50.000 Vlamingen, die hopelijk in enkele weken moeten worden gevaccineerd – in het beste geval. Maar laat ons realistisch blijven en zeggen: op een paar maanden. Deel die 50.000 dan nog eens door 50 of 100 dagen. Denk dan eens aan hoeveel mensen dat zijn. Hoe groot moet dat centrum zijn? Ik denk aan het proportionele. Laat ons het Mechelse voorbeeld nemen: het zullen allemaal Nekkerhallen zijn. Ik denk niet dat dat allemaal Nekkerhallen gaan zijn. Dat gaat op een heel andere schaal zijn. Het logistieke luik, het vinden en uitbouwen van een sporthal: dat zal niet de grote uitdaging zijn. Er zijn heel wat andere aspecten, die complexer en moeilijker zijn, die onder meer, zoals ik daarnet al zei, afhangen van het medicament.

Men moet ook horen wat de regering zegt.

De regering zegt dat er vandaag een brief is gegaan naar alle burgemeesters in opvolging van een webinar, niet van augustus, maar van 24 december. Toen hebben we duidelijk gezegd dat we hen begin januari zouden informeren. We hebben bekeken hoe dat nieuwe vaccin moet worden toegediend en welke handelingen daarvoor nodig zijn. Experts zijn op basis daarvan de lay-out van de vaccinatiecentra verder aan het uittekenen.

We gaan alle burgemeesters en alle eerstelijnszones volgende week woensdag en donderdag alle informatie geven om dat op een goede manier te doen. Dan kunnen ze daarmee aan de slag. Het zal een 'work in process' blijven. Maar met de informatie die we hun gaan geven en het 'work in process' dat daarop volgt, maak ik me inderdaad sterk dat voor wat het lokale luik van die operatie betreft, voor het deel dat zij moeten doen – we gaan de lokale besturen niet aansprakelijk stellen of verantwoordelijk maken voor de productie van het vaccin –, alles begin maart klaar zal zijn. Dan zijn we veel vroeger klaar dan de timing ons nu vraagt. Dat is de situatie waarin we nu zitten.

Hebben we contact opgenomen met de eventsector? Ja, we hebben contact met de eventsector. Ze hebben ons zelf gecontacteerd en we zijn ermee in gesprek, maar op het terrein zullen we nog moeten bekijken of dat nodig is. Ik maak de vergelijking niet opnieuw, want elke vergelijking loopt mank, maar lokale besturen organiseren om de zoveel jaar gemeenteraadsverkiezingen en dat is ook een logistieke organisatie. Dit is iets anders, het is complexer en moeilijker en het duurt langer, maar vanzelfsprekend kunnen lokale besturen wel wat.

Mijnheer De Loor, u zegt dat lokale besturen gefrustreerd zijn. Ik ben het volkomen met u eens. Ze zijn gefrustreerd zoals wij allemaal in de samenleving gefrustreerd zijn. Ze willen meer doen, zoals wij allemaal meer willen doen. Ze zouden willen dat morgen iedereen kan worden gevaccineerd. Dat willen wij allemaal. Maar als u het beeld ophangt alsof er bij de lokale besturen over de relatie tussen Vlaanderen en de lokale besturen een grote frustratie hangt – u hebt zojuist naar Phantasialand verwezen –, dan zit u echt wel in oppositieland.

Ik heb een andere ervaring, ook met de VVSG. Laten we alles maar eens nalezen wat de VVSG daarover heeft gezegd. Is alles perfect verlopen? Neen. Kunnen sommige dingen beter? Absoluut. Maar over het algemeen is er een goede, degelijke en sterke samenwerking tussen Vlaanderen en de lokale besturen.

Nu zitten ze natuurlijk klaar om te beginnen. Ze krijgen elke dag vragen van hun burgers: wanneer gaan we beginnen met de spuit? Ze antwoorden dat ze zitten te wachten op informatie uit Vlaanderen. Ze zullen die tijdig krijgen en ze zullen dat allemaal tijdig in orde krijgen. Dat is wat we nu aan het doen zijn. Als dat plan al helemaal klaar was, zouden we het vandaag al bekend maken. We zouden wel gek zijn om te wachten. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

Maar, beste vriend, het is moeilijk als u totaal niet luistert. Op basis van de informatie die we de voorbije week nog maar hebben gekregen door in vier woonzorgcentra te vaccineren en op basis van de problemen die zich daar hebben voorgedaan en de uitdagingen die er zijn, hebben de experts gezegd dat ze die blauwdruk verder gaan verbeteren.

Vanzelfsprekend zullen het plan en de uitrol en de manier waarop we dat gaan doen, perfect, helder en goed gecommuniceerd zijn. De lokale besturen gaan voldoende tijd krijgen om dat op een goede manier uit te rollen en in stelling te brengen. Daar ben ik van overtuigd.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, zoals minister Somers daarnet heeft gezegd, is de uitrol van ons plan afhankelijk van de levering van de vaccins. Uiteraard is er een bijzonder grote honger. Wanneer zal Moderna leveren? Dat heeft nu een goedkeuring gekregen, maar wanneer zal het leveren? Welke week? Wanneer gaan we dat kunnen inzetten? Wanneer zal Johnson & Johnson leveren? Dat zijn waarschijnlijk de vaccins die het snelst en gemakkelijkst hanteerbaar zijn, omdat ze op de minst lage temperatuur moeten worden geleverd. Alleen, vandaag weten we dat niet. Wanneer zal AstraZeneca komen? Dat weten we vandaag niet. Dat zal afhangen van het Europese Geneesmiddelenagentschap (EMA).

Dat is wat op 24 december is gebeurd, dat is wat deze en volgende week opnieuw zal gebeuren. We nemen onze lokale besturen ernstig en we nemen ze mee in een traject: op basis van de informatie die we vandaag hebben, kunnen we u dit zeggen, in de wetenschap dat dat morgen zal worden aangepast wanneer blijkt dat er nieuwe informatie is, zoals we dat gisteren ook hebben moeten doen.

Maar we zijn wel afhankelijk van die bedrijven. Mijnheer D'Haese, ik vind het frappant dat u, van de Partij van de Arbeid, niet de bedrijvenvriend, zegt dat we

allang een plan hadden moeten hebben om iedereen te vaccineren. Gisteren zei mevrouw Vandecasteele in de commissie dat we allang iedereen gevaccineerd hadden moeten hebben. Weet u wat we daarvoor nodig hebben? Bedrijven! Die zijn niet uw vriend maar wees daar niet zo hypocriet over alstublieft. (*Opmerkingen van Jos D'Haese*)

Nee, dat is geen waanzin! Dat is geen waanzin. In de politieke communicatie loopt u met holle slogans tegen de bedrijven, maar het zijn wel deze bedrijven die we vandaag nodig hebben om de mensen te vaccineren. Dat is de brutale waarheid! Alstublieft! (*Applaus bij de meerderheid*)

Ten tweede, de vaccinatiestrategie – net als de centra – is een logistiek proces over plaatsen, inrichten enzovoort. Het vraagt om een zorgvuldige manier van werken. Deze morgen hadden we een IMC. Vaccinatiecommissaris Dirk Ramaekers heeft gezegd dat hij morgen op de taskforce zijn 'blue print' zal geven. Als we die blue print hebben, kunnen we die integreren in de concrete draaiboeken die we aan de lokale besturen daarvoor zullen geven. We hebben al die elementen en informatie nodig.

Wie kan er vaccineren? Dat hebben we al gezegd. Kunnen we ook andere beroepsgroepen laten vaccineren? Die beslissing moet de federale overheid nemen. We zijn in overleg. Als u vraagt dat ieder naar zijn niveau kijkt, moeten we dat zo doen.

Mijnheer De Loor, mevrouw Saeys, u vraagt dat we respect hebben voor de partners. Dat is zeer juist. Wanneer en hoe we de aanpak van de vaccinaties vandaag en de komende weken gaan doen, hebben we besproken met de koepels van de wzc's en de ziekenhuizen – dat zijn nu dezelfde koepels. Zij hebben hun visie gegeven op de aanpak. Uiteraard zou ik ook willen – en dat heb ik gisteren al gezegd – dat men zo snel mogelijk gaat vaccineren, maar dat hangt af van onder andere de ziekenhuisapotheken. Hoe snel kunnen zij dat materieel klaarkrijgen? Wat mij betreft: zo snel en zo veel mogelijk vaccineren.

Dat hangt ook af van heel concrete zaken. Ik geef u één voorbeeld, dat maakt het misschien een beetje bevattelijk waarom het niet volstaat om daar in holle slogans over te spreken. De Pfizer vaccins moeten bewaard worden in een diepvriezer aan -70 graden. Die mag men maar een paar keer per dag opendoen, anders stijgt de temperatuur en kunnen de vaccins niet meer gebruikt worden! Dat zijn allemaal handelingen die in rekenschap gebracht moeten worden om te zien hoeveel vaccins men waar en wanneer en op welke manier kan inzetten. Dat is waarom we in Vlaanderen vorige week vijf wzc's gevaccineerd hebben. Zo kunnen we nagaan of we dat op een goede manier kunnen doen.

Weet u dat er in Duitsland vaccins weggegooid zijn omdat ze het op een foute manier hadden gedaan? Weet u dat er in Duitsland patiënten zijn opgenomen in ziekenhuizen omdat het op een foute manier werd toegediend? Mochten we dat gedaan hebben, mochten we snel-snel gehandeld hebben, dan zouden we hier vragen gekregen hebben! 'Hoe komt het dat u dat niet beter hebt doordacht? Hoe komt het dat u dat niet beter hebt voorbereid?' Wel, we hebben het voorbereid en we hebben het in goede samenspraak met alle actoren voorbereid. Tegen eind januari zullen we iedereen in de wzc's – bewoners en personeel – gevaccineerd hebben, behalve die met grote uitbraken.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Excuseer, de heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ja, we lijken ook zo erg op elkaar.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, eerlijk, we hebben gisteren in de commissie...

De voorzitter: Dat heb ik ook al drie keer gezegd. *(Opmerkingen)*

Ik leid hier de vergadering. U weet nog niet wat de heer Vaneeckhout gaat zeggen.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Het gaat over de vaccinatie, ik zie het zo gebeuren. We hebben daar gisteren twee uur over gedebatteerd in de commissie waardoor we acht vragen hebben moeten uitstellen tot volgende week, en omdat de minister naar het journaal moest.

De voorzitter: Collega Sintobin, ik denk dat de beschikbaarheid van minister Beke en van alle andere ministers wel in orde is. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Dan moet u ook niet zeggen dat hij naar Het Journaal moet. Dat vind ik ongepast. Ik heb hier al vier of vijf keren gezegd dat we moeten terugkeren naar het eigenlijke onderwerp van het debat, zijnde: hoe gaan we de quarantaine doen naleven van reizigers die zijn teruggekeerd? Dat dit samenhangt met vaccineren, is de logica zelve. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Ik heb hier over quarantaine eigenlijk nog maar heel weinig gehoord. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Het woord is nog niet aan u. Eerst krijgt collega Vaneeckhout het woord, dan collega D'Haese, dan collega Parys, gevolgd door het betoog van collega Anaf.

Iedereen heeft het begrepen? De woorden 'quarantaine' en 'teruggekeerde reizigers' moeten gebruikt worden, en het liefst meer dan een keer.

De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Voorzitter, ik kan op een zeer creatieve manier proberen mijn discours op te bouwen, maar ik denk dat het goed is als we in het verslag nakijken wie eigenlijk de verantwoordelijkheid heeft genomen om als eerste te beginnen over de vaccinatiestrategie. Collega Parys, ik denk dat die verantwoordelijkheid bij u ligt, en bij collega Schiltz, die het blijkbaar niet tof vond om het te hebben over dingen die in het verleden fout gelopen zijn.

Voor mij, voorzitter, gaat het debat niet enkel over de vaccinatiestrategie of over quarantainemaatregelen en de handhaving daarvan, maar over proactief beleid. Dat is eigenlijk het punt dat ik hier probeer te maken. Ik weet dat dit niet de titel is van het debat. Maar we hebben net – doordat we zien wat er nu fout loopt, en los van de discussie of het een week eerder kon of niet – gezien dat in deze periode dagen en weken er wel toe doen.

Dan heb ik er alle begrip voor, meer zelfs, vind ik het een verstandige keuze, om voorzichtig te starten en om een aantal zaken op het gebied van de vaccinatiestrategie goed uit te zoeken voordat we die massaal uitrollen. Ik heb dus eigenlijk geen verwijt over die twee, drie dagen waarop onderzocht werd welke manier het best werkt.

Collega's, we moeten echter ook niet doen alsof alle vragen die opgelost moeten worden inzake de vaccinatiestrategie ontdekt werden op het moment dat we wisten dat Pfizer het eerste erkende vaccin zou leveren. Het is niet zo dat we op 25 december hebben ontdekt: oei, dat moet bij min 70 graden bewaard worden. Dat wisten we wel al enige tijd langer. We wisten, collega's, dat er een uitrol moest komen en dat de vraag zou rijzen – collega Saeys herhaalt ze keer op keer – of

we dat 24 uur op 24, 7 dagen op 7 zouden doen of gewoon tijdens de werkuren. Dat is een vraag die al veel langer op tafel ligt en waarop we al veel langer een antwoord konden hebben.

Er is ook de vraag wie die hele administratieve taak op zich zal nemen. Ik vind namelijk dat dit echt onderschat wordt. We beseffen niet welke administratieve opdracht er voor ons ligt. We gaan lokale besturen en eerstelijnszones vragen om zes, negen of twaalf maanden lang non-stop vaccinaties te organiseren, afspraken vast te leggen en mensen te contacteren. Dat is niet hetzelfde als verkiezingen, waarbij er eenmalig een brief vertrekt, waarna alles verder gaat en het hele administratieve proces zich ontrolt. Dat heeft eigenlijk weinig te maken met de triagecentra, die maar een zeer beperkte opdracht in dat luik hadden.

Het is net vanuit die liefde, die verantwoordelijkheid en die erkenning van de lokale besturen, collega Parys, dat ik die vraag opnieuw stel. Ik ga hier niet blijven discussiëren over de vraag of dit twee weken geleden al had moeten klaar liggen of niet. Maar ik ben zeer bezorgd dat de zwaarte van die opdracht onderschat wordt en dat zes weken tijd krap zal zijn, niet om klaar te geraken maar om ervoor te zorgen dat we dit opbouwen op een manier waarop dat vaccin tien maanden lang houdbaar blijft. Dat is mijn bezorgdheid over de vaccinatiestrategie.

De voorzitter: En niets over de quarantaine. Daarvoor hebt u straks nog de kans.

Collega D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, ik probeer de vaccinaties te vermijden. Ik zal het enkel hebben over holle slogans en eindigen bij de quarantaine. Als het gaat over holle slogans, minister, hebt u mij zeer weinig lessen te leren. Ten eerste – en daar til ik redelijk zwaar aan – heeft mijn collega gisteren uiteraard niet gezegd dat u iedereen al gevaccineerd zou moeten hebben. Uiteraard niet. Dat heet een leugen, minister: mensen woorden in de mond leggen die ze niet gezegd hebben. Daar til ik zwaar aan, zeker in een parlement en zeker van een minister, minister.

Ten tweede, de bedrijven: ik wil daar lange discussies over hebben en dat zou heel interessant zijn, maar ik denk dat het ons iets te ver zou leiden. Ik wil daar twee zaken over zeggen, voorzitter. Ten eerste, mocht er geen patent zijn, minister, dan hadden we vandaag niet zo'n trage productie. En ten tweede weet u toch, minister, dat al die privébedrijven die vaccins ontwikkeld hebben met publiek geld. Ik hoop dat u daarvan op de hoogte bent.

Ten derde, als de uitrol van het plan afhankelijk is van de levering van de vaccins, minister, waarom liggen er dan nu vaccins in de diepvriezer? U hebt dat uitgelegd, maar dat was natuurlijk geen goede uitleg. U zei: we moesten de dubbels bijhouden, we moesten de tweede dosissen bijhouden. Maar waarom houdt u drie kwart aan de kant als u de helft aan de kant moet houden? Dat is niet te verklaren door het moeten bijhouden van de dubbels.

Verder spreekt Pfizer uw versie tegen. Dat is gisteren na de commissievergadering gebeurd. Daarom vind ik dat toch wel heel belangrijk. U zegt dat u gisteren pas een bevestiging hebt gekregen van Pfizer dat het eind januari zal leveren. Pfizer spreekt uw versie tegen: het zegt enkel te hebben bevestigd te zullen leveren zoals gepland. Wat houdt u dus tegen om, als u met een van uw prachtige privébedrijven – ze zijn hier in Puurs gevestigd – een planning hebt, aan de hand van die planning een plan op te stellen? Pfizer spreekt uw versie tegen, dat is gebeurd na de commissievergadering, en ik vind dat een zeer belangrijk feit.

Dan is er de voorbereiding. We wisten natuurlijk al veel langer dat we het vaccin van Pfizer op min 70 graden zouden moeten bewaren. Mijnheer Somers, we weten op welke temperatuur we dat van Moderna moeten bewaren, hoe dat met AstraZeneca zit enzovoort. Er zijn er geen tientallen. Dat is net waarom je op voorhand plannen maakt, in plaats van te wachten tot er wordt geleverd en dan te beginnen met proefdraaien. Dát is het verschil. Je begint op voorhand met het uitbouwen van je infrastructuur, je plant op voorhand wie er gaat vaccineren, want blijkbaar heeft men daar vandaag nog steeds geen idee van, je plant op voorhand waar je dat gaat doen, op welke locaties. Wat zegt de VVSG? Dat hun werd gezegd te wachten met het zoeken naar een locatie. Ze wachten op een beslissing, zeggen ze: hoe sneller hoe beter, maar zij zitten niet in de cockpit. Die lokale besturen zouden dus veel sneller kunnen gaan, maar jullie houden ze jammer genoeg op dit moment tegen. *(Opmerkingen)*

Voorzitter, ik zal eindigen met de quarantainemaatregelen, omdat ik hetzelfde patroon zie, een patroon dat al doorheen heel deze crisis te zien is. We beginnen dat te zien bij de vaccinaties en zien dat nu opnieuw bij hoe men die quarantaine helpt naleven. We zien telkens opnieuw dezelfde houding van 'het komt wel goed, het kan nog wel even wachten'. We missen daadkracht en creativiteit om daar zo snel mogelijk voor te gaan. We staan voor een oorlog. We zijn al eventjes bezig met dat rotvirus. Dat virus is net gemuteerd naar een Britse variant, die bijzonder schadelijk is, die bijzonder besmettelijk is, en men gaat zo'n beetje door zoals men bezig was: boekhouden in plaats van de generaal te spelen. Ik denk dat dát vooral op al die verschillende domeinen dringend zal moeten veranderen.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Collega's, ik heb hier al een aantal keren gezegd dat ieder zijn deel moet doen en dat de informatie die naar de burgemeesters doorstroomt, natuurlijk heel correct moet zijn. Ik stel mijn vraag net voor de heer Anaf tussenkomt, omdat hij misschien ook iets kan vertellen over wat de federale minister van Volksgezondheid daarover vindt.

Mijnheer Beke, ik heb een vraag bij de cijfers die Sciensano rapporteert. Zij zeggen heel duidelijk dat enkel antigeen- en PCR-testresultaten in dat rapport worden opgenomen. Vandaag meldt een burgemeester dat daar ook resultaten tussen zitten van bloedtesten die tonen dat een persoon antistoffen heeft. Die collega van een redelijk kleine gemeente meldt drie meldingen te hebben gekregen van personen die geen covidtest hebben laten afnemen, wel een bloedtest waaruit blijkt dat ze antistoffen hebben. Zij werden dus meegeteld in de actuele cijfers die werden gerapporteerd door Sciensano. Het eerste idee was dat er sprake was van een fout bij de labo's, maar elk van die drie personen is door een verschillend labo getest. Het lijkt er dus echt op dat Sciensano verkeerde cijfers heeft gerapporteerd, alleszins tot en met 31 december. Dat is dan gemeld aan het single point of contact (SPOC), dat bevestigde dat dat ook het geval is geweest in andere gemeenten. Als wat ik nu zeg correct is, dan zou er dus een overschatting zitten in de cijfers die per gemeente zijn gerapporteerd voor de voorbije periode. De vraag is natuurlijk of dat correct is. Klopt het dat de cijfers van Sciensano niet kloppen, en hoe groot is dan die overrapportering? Dat lijkt me superbelangrijk, want wij doen hier een deel van de maatschappij op slot op basis van cijfers waarvan we nu denken dat daar serieuze vragen bij te stellen zijn. Ik denk eerlijk gezegd dat het redelijk correct is. Sinds vandaag verschijnt er immers een bericht, dat burgemeesters kunnen zien, van Sciensano in de rapportering die het doet. Dat is een groot pop-upschermbild, waarop staat: "Vanaf 31/12 tellen de positieve testresultaten voor serologische testen niet meer mee in de incidentie of nieuwe gevallen, ook als dit voor die persoon het enige gekende resultaat is. Het gaat immers steeds om de bevestiging van een oude

besmetting, die niet dezelfde acties vereist als een nieuwe besmetting. Dit heeft gevolgen voor de aantallen per gemeente: deze zullen dalen, en dan vooral het aantal personen dat niet in aanmerking komt voor contactonderzoek.”

Minister, wij sturen hier allerlei verwijten over en weer, dat het niet snel genoeg gaat en dat de informatietoelevering correcter en accurater moet. Maar als dit klopt, mijnheer Beke, dan hebben we wel een groot probleem. Ik zou graag weten of het klopt en hoe groot het probleem is.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Voor de oppositie gaat het natuurlijk nooit snel genoeg en is het nooit goed genoeg voorbereid. Fase 1B was gepland om uit te kunnen rollen eind april. Wij committeren ons vandaag dat we op 1 maart klaar zullen zijn. We hadden misschien al op 1 januari klaar moeten zijn. Dan hadden de burgemeesters nu al sporthallen kunnen leeghouden om misschien ergens in maart of april van start te gaan. Je moet toch ook redelijk zijn en de tijd nemen om iets klaar te maken.

Ja, we hadden alles moeten voorzien. Ik zal een anekdote vertellen. Vorige week, Gasthuisberg, hét competentiecentrum als het over vaccinatie gaat. Gasthuisberg had zich vorige week gecommitteerd om drie rusthuizen te vaccineren om het in de vingers te krijgen: een Brussels, een Waals en een Vlaams. Gasthuisberg heeft na die ervaring gezegd – maar die zullen er ook wel niets van kennen in vergelijking met de heer D'Haese en de heer Vaneeckhout – dat het proces blijkbaar toch een beetje complexer is dan gedacht. Men wilde graag nog in vier bijkomende rusthuizen testen. Die dommeriken van Gasthuisberg hadden dat niet in de vingers, hadden het niet allemaal op voorhand gepland en hebben vorige week nog moeten beslissen om vier bijkomende testen te doen. Excuseer dat wij dan af en toe zeggen dat dit de informatie is waarover we vandaag beschikken en dat, wanneer het proces zich uitrolt, het kan zijn dat we voor dingen komen te staan die we nu niet kunnen inschatten. We houden dus een slag om de arm om dingen bij te sturen. Excuseer dat we dat doen! Excuseer dat Gasthuisberg zich die vrijheid neemt! Als jullie ooit aan de macht zijn, dan zal het vanaf de eerste dag allemaal *pico bello* in orde zijn, zelfs sneller en beter en doortastender dan de specialisten van Gasthuisberg.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister-president, u hoeft zich niet zo te ergeren. We doen hier allemaal onze job. Dat zijn geen verwijten, dat is gewoon het politieke debat.

Ik nodig u uit om het verslag opnieuw te bekijken. Ik zal niet parafaseren wat de heer D'Haese heeft gezegd. Ik heb hier minder dan tien minuten geleden gezegd dat ik het een verstandige keuze vond om voorzichtig te starten op beperkte schaal. Ik nodig iedereen uit om dit te ontkennen of te bevestigen. Ik vind het dus niet kunnen dat u mij nu verwijt dat ik de mensen van Gasthuisberg incompetent zou noemen. Ik heb net tien minuten geleden gezegd dat het de beste keuze was om op kleine schaal te starten, om op die manier een aantal aspecten beter te kunnen beoordelen.

Minister-president Jan Jambon: U hebt ook gezegd dat we toch konden weten dat het op min 70 graden bewaard moest worden, alsof dat nu het cruciale element is. Het is alles wat daarna gebeurt, tussen het ontdooien en het inspuiten. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneeckhout)*

Zelfs specialisten zeggen dat ze vandaag nog steeds bijleren. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneeckhout)*

U komt nu met zoiets banaals af dat we toch wisten dat het op min 70 graden bewaard moest worden.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik dacht dat ik nog steeds het woord had.

Onze kritiek gaat over de vaccinatie extra muros, en dat is niet fase 1A.

De voorzitter: Goed, u hebt het personeel en de deskundigen van Gasthuisberg niet beledigd, beweert u, mijnheer Vaneekhout. Dat staat zo genotuleerd.

Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mijnheer D'Haese, dit is een belangrijk debat en het is de taak van het parlement om kritisch te zijn, vragen te stellen en kritiek te uiten. Maar als we in dit debat in demagogie vervallen, dan geraken we nergens. Ik vind de manier waarop u in uw laatste tussenkomst hebt gesproken, echt storend. U zegt dat de burgemeesters al veel vroeger zouden kunnen beginnen en dat ze dan nu al klaar zouden zijn. U suggereert daarmee dat er daardoor sneller gevaccineerd kan worden. Waarmee waren ze dan klaar? Met sporthallen? Met 120 centra die nog een paar maanden moeten leegstaan? Dat is toch je puurste demagogie!

Dit is een nooit geziene crisis, waarin elke dag bijgestuurd moet worden. Als ik even demagogisch zou zijn als u, dan zou ik zeggen dat iemand die is opgegroeid met het idee van vijfjarenplannen, het moeilijk heeft om dingen bij te sturen. Maar we weten waar die vijfjarenplannen toe hebben geleid. (*Gelach. Applaus*)

Laat ons alstublieft aanvaarden dat we in een situatie zitten waarin we elke dag moeten bijsturen: wij, de experts, de virologen. Het virus zelf verandert permanent.

Ook lokaal moet men bijsturen. Wij moeten ervoor zorgen – en dat is de fundamentele vraag die collega Rzoska terecht stelt en die gisteren ook in de commissie is gesteld – dat we klaar zijn op het moment dat de extra-murosoperatie kan worden uitgerold. Normaal is de extra-murosoperatie eind april; wij engageren ons als regering dat – u hebt de minister-president gehoord, u hebt minister Beke en mij gehoord –, wat de lokale verantwoordelijkheden betreft, men op 1 maart aan de slag kan gaan, als het nodig is en als we kunnen. We zijn hoopvol – realistisch zal het niet zijn, maar we zijn hoopvol – dat het wel kan zijn.

De voorzitter: Mijnheer Anaf, u mag aan uw uiteenzetting beginnen. U weet waarover?

De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Ik ga het over de quarantaine hebben. Ik heb het trouwens de hele tijd over de quarantaine gehad.

Ik ga het kort houden, want er is al heel veel gezegd. Het heeft weinig zin om het hele debat over te doen. Ik had nog een concrete vraag gesteld over de timing. Waarom zijn de uitvoeringsbesluiten niet meteen na het decreet ingediend omdat we dan met een spoedprocedure van de Toezichtcommissie wel op tijd klaar hadden kunnen zijn voor de maandag na de kerstvakantie? Die concrete vraag heb ik daarstraks gesteld. Waarom is dit pas op 23 december ingediend en niet op 16 december 's avonds of desnoods op 17 december? Zoals collega Rzoska zegt, hebben we dit decreet samen goedgekeurd.

Minister Somers, ik heb u verteld dat ik de voorbije dagen een aantal lokale bestuurders heb gecontacteerd over de quarantaine. Mijn vraag aan hen was of ze voorbereid waren wanneer vrijdag de uitvoeringsbesluiten zouden komen.

Weten ze meteen wat te doen? Zijn ze klaar om er zaterdag of maandag mee aan de slag te gaan? Ik heb van die mensen gehoord: 'Nee, we weten dat er iets aan komt, maar we weten niet wat het juridisch kader zal zijn. We weten niet welke handvatten er zullen zijn. We weten niet wat er precies van ons wordt verwacht.' Daarom de vraag – en het is positief bedoeld – of u nu al niet die mensen kunt informeren. We moeten uiteraard met twee woorden spreken, want de uitvoeringsbesluiten moeten er eerst zijn en de adviezen zijn er nog niet helemaal, maar u kunt ze al wel voorbereiden op de taak die ze kunnen verwachten.

U zei daarnet dat u die frustratie, waar collega De Loor het ook over had, niet voelde. Ik heb toch een andere boodschap gekregen. Er is frustratie over de omgang tussen de Vlaamse Regering en de lokale besturen. Ik heb dat bij al die mensen gehoord. Ik wil er niet over discussiëren. Het is wat ik gehoord heb, en u hoort blijkbaar andere dingen. Ik heb toch wel echt het signaal gekregen dat men vaak naar hen kijkt om taken op te nemen in deze crisis, vaak taken die belangrijk zijn, dat men naar hen kijkt om dingen uit te voeren, maar dat men te laat informatie krijgt en dat men niet goed wordt betrokken. Na de vergadering van de commissie Binnenlands Bestuur van gisteren zeiden een aantal mensen dat men nu ook naar hen zou kijken voor de vaccinatiestrategie. Ze krijgen er heel veel vragen over als burgemeester of als schepen. Ze kunnen er nog niet op antwoorden. Het is belangrijk om die mensen er heel snel bij te betrekken, ook over andere zaken dan de vaccinatie. Een aantal lokale bestuurders zeiden dat ze zelfs niet wisten wanneer hun woonzorgcentra ongeveer aan bod zouden komen. Ze kregen die informatie niet. Ze willen wel meewerken, maar dan moeten ze worden betrokken als partner en niet alleen als uitvoerende partner.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Nogmaals, ik heb daarnet niet gezegd dat er geen frustratie is. Ik heb het omgekeerde gezegd: ik heb gezegd dat er veel frustratie is, in de hele samenleving, en dat dit ook bewijst dat het betrokken mensen zijn. Natuurlijk willen ze meer kunnen doen dan wat vandaag gebeurt, evident. Alleen al in dit halfroond zitten heel wat burgemeesters. Ik heb daarnet burgemeester Vandeput van Hasselt gehoord en burgemeester Keulen. Ik kan ze allemaal opsommen. Het is evident dat als je die mensen bevraagt, ze zeggen dat dit wat beter had gekund, dat het wat sneller had gekund. Evident. Als ik hen naar hun lokaal beleid vraag, zullen ze zeggen dat ook een aantal dingen beter kunnen, als dat correcte burgemeesters zijn. Het is een proces van 'trial and error'. In het algemeen is men best tevreden over de inzet van Vlaanderen ten aanzien van de lokale besturen.

Wij vragen heel veel van de lokale besturen, onmenselijk veel, zoals ook van onze burgers onmenselijk veel wordt gevraagd, omdat we op heel wat vlakken, voor heel veel dingen die moeten gebeuren, niemand anders hebben dan de lokale besturen om dat te doen. En natuurlijk zuchten en kreunen die burgemeesters en zijn die 's avonds moe en lastig door dat virus. Maar morgen nemen zij hun verantwoordelijkheid en beginnen zij daaraan. Daarbij hanteren we het belfort-principe. Toen ik minister van Binnenlands Bestuur werd, heb ik een ding meegenomen van mijn burgemeesterszetel. Ik wilde niet in een situatie terecht komen waarin ik mijn ex-collega's en huidige collega's zou vragen om dingen te doen, zonder daar geld tegenover te plaatsen. Wanneer we iets vragen aan de lokale besturen, dan zetten we daar middelen tegenover. Dat hebben we heel consequent met heel de regeringsploeg gedaan en we zullen die lijn ook doortrekken in de toekomst. Er is nog nooit zoveel geld naar de lokale besturen gegaan als nu.

Wat de quarantaine betreft, hebben wij onmiddellijk een brief gestuurd zodra het decreet was goedgekeurd. We hebben erop gewezen dat er nog uitvoeringsbesluiten zouden komen. Dat decreet is gepubliceerd en burgemeesters en lokale

besturen zijn daarvan op de hoogte maar het is evident dat we moeten wachten op de uitvoeringsbesluiten en op wat de Vlaamse Toezichtcommissie stelt. Dat is geen formaliteit, vergis u daar niet in: privacy is een ernstige zaak. Waar het parlement advies mag vragen, moet de Vlaamse Regering dat toen. Zij is decretaal verplicht om advies te vragen. Het parlement heeft ons verplicht om advies te vragen aan de Vlaamse Toezichtcommissie.

Op basis van dat advies, als dat positief is, zullen we heel snel kunnen handelen. Als een aantal dingen moeten worden bijgeschaafd, zullen we dat ook moeten doen. En dan zullen wij die lokale besturen en burgemeesters informatie kunnen geven. Maar nu doen alsof burgemeesters totaal niet weten wat ze moeten doen op het moment dat ze dat extra instrument krijgen, is een karikatuur maken van de lokale situatie. Want ze doen het vandaag al, hun politiediensten doen vandaag al aan lokale contacttracing.

Ik heb me bij het begin van dit debat op vraag van een aantal collega's, ook vanuit de oppositie, uitdrukkelijk geëngageerd en herhaald dat we best practices, goede voorbeelden en tips en tricks maximaal zullen doorspelen naar de lokale besturen via de kanalen die ze vandaag al kennen en waar ze dag na dag informatie zullen krijgen over wat er lokaal kan gebeuren.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Ik heb een aantal vragen gesteld waar ik nog steeds geen antwoord op heb gekregen.

Minister Somers, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik denk dat u de frustratie van burgemeesters, maar ook van schepenen, ook ten aanzien van de Vlaamse Regering, op een aantal punten, en dan vooral binnen het welzijnsbeleid, zwaar onderschat.

Minister Beke, ik heb die vraag daarstraks gesteld, ik heb ze nu nog eens gesteld. Kunt u antwoorden waarom er is gewacht tot 23 december voor de goedkeuring van die uitvoeringsbesluiten en het voorleggen daarvan aan de adviesorganen? Als u dat had gedaan na de goedkeuring door het parlement, dan waren we wel op tijd geweest, de maandag na de kerstvakantie. Dat is toch geen moeilijke vraag.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Wij hebben onmiddellijk na de goedkeuring van het decreet met de dienst overlegd om de uitvoeringsbesluiten die we al in ontwerp klaar hadden, aan te passen aan de laatste adviezen. We hebben dat besproken en onmiddellijk goedgekeurd binnen de Vlaamse Regering. We hebben dat overgemaakt aan de Raad van State en aan de Vlaamse Toezichtcommissie. Zoals collega Somers heeft gezegd, moet de Vlaamse Toezichtcommissie haar advies nog geven. We zullen zien wat daarin staat en of er nog aanpassingen nodig zijn. Nadien zal dit onmiddellijk worden goedgekeurd binnen de Vlaamse Regering en zal dit worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dat zijn de regels die we moeten volgen. Vanaf dat moment zijn het decreet en het uitvoeringsbesluit van kracht.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Excuseer, minister, maar volgens mij klopt uw antwoord niet. U zegt dat de uitvoeringsbesluiten klaar lagen en nog aangepast zijn aan de laatste adviezen, maar de adviezen op de amendementen die hier zijn goedgekeurd op 16 december, waren er al. Over welke adviezen hebt u het dan?

Als u zegt dat de uitvoeringsbesluiten klaar waren op het moment dat het decreet hier goedgekeurd is, had u dat perfect op dat moment kunnen goedkeuren en naar de adviesorganen, de Raad van State en de Vlaamse Toezichtcommissie, kunnen sturen. Ik ben echt heel benieuwd welke adviezen dit zijn. Als het effectief gaat over de Raad van State en de Vlaamse Toezichtcommissie, waren die adviezen er al. Dus dan bent u hier eigenlijk aan het toegeven dat u wel klaar had kunnen zijn na de kerstvakantie.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Dat is de vraag van collega Anaf, maar ik heb een bijkomende vraag, minister. Als ik u goed beluister, zal het zo zijn dat de Vlaamse Regering ten vroegste op vrijdag 15 januari het al dan niet aangepaste uitvoeringsbesluit zal goedkeuren. Zo hoor ik de timing. Want als ik het goed begrepen heb, heeft de Vlaamse Toezichtcommissie tijd tot nu vrijdag om haar advies af te leveren. En dan moet er gekeken worden. De eerstvolgende ministerraad is dan vrijdag. *(Opmerkingen van minister Wouter Beke)*

Excuseer, collega's. Mijn vraag is alleen maar wat het vroegste scenario is dat die uitvoeringsbesluiten goedgekeurd kunnen worden. Dat is mijn vraag.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Ik denk dat dat ten vroegste op 12 januari zal kunnen. Maar nog eens: dat hangt ervan af. Als we die 's maandags krijgen, zullen we niet wachten tot de ministerraad van de vrijdag. Dan zal de minister-president initiatieven nemen om dat sneller te laten gebeuren.

Collega Anaf, u zult zich herinneren dat dit parlement het op 16 januari heeft goedgekeurd. U zult zich ook herinneren dat er op 18 december een Overlegcomité is geweest, met de vraag: wat gaan we doen met de quarantaineverplichting, hoe zit het met het PLF, hoe zit het met die uitzonderingen? Daar moesten wij inderdaad op wachten. We hadden de ontwerpbesluiten klaar. We moesten wachten op het Overlegcomité om uiteindelijk die beslissing te kunnen nemen. Het Overlegcomité heeft op 18 december vergaderd. Wij hebben op basis van de beslissing van het Overlegcomité de teksten aangepast en gekeken of ze juridisch wel oké waren. En dan hebben we in de kerstvakantie een Vlaamse ministerraad gehouden om die ook te avaleren en door te sturen.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik heb een veeleer informatieve vraag voor minister Somers. U weet dat ik net als u zeer veel belang hecht aan het belfort-principe. Maar aangezien er toch al een redelijk uitgewerkte blauwdruk is, lijkt het mij wel interessant om aan het parlement even mee te geven wat de contouren van het financiële kader voor de lokale besturen zijn. Ik ga ervan uit dat dat volgende week ook aan de lokale besturen zal worden meegegeven. Ik kan me niet voorstellen dat dat op dit moment nog een totaal blanco blad is.

De voorzitter: Over de quarantaine, bedoelt u?

Minister Bart Somers: Dat heeft weinig met quarantaine te maken. Alleszins hebben we daar vrijdag met de regering nog een vergadering over. Maar het principiële zal heel duidelijk gemaakt worden aan de lokale besturen: de extra kosten, de meerkosten die gemaakt worden voor hun inspanningen in de vaccinatie, zullen zij niet dragen. Ik denk dat dat het heel belangrijke is voor de lokale besturen. Evident is dat nog een 'work in process'. Daar moeten we niet flauw over doen. Dat zal ook verschillen van eerstelijnszone tot eerstelijnszone. Maar dat is toch wel een belangrijke geruststelling voor lokale besturen, denk ik,

dat ze niet moeten aarzelen, maar zich kunnen smijten in hun deel van de verantwoordelijkheid van dit verhaal.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik zal het kort houden, voorzitter. Een van de voordelen van het feit dat het debat deze namiddag voor de helft gegaan is over de vaccinatiestrategie...

De voorzitter: Voor de helft? Dat is nog een onderschatting.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): ... is dat ik morgen en overmorgen alle vragen om uitleg over vaccinatie onontvankelijk kan verklaren. Dus, minister Beke, u kunt al iets plannen om vroegtijdig de commissie te verlaten. *(Opmerkingen. Gelach)*

Een vraag zou kunnen zijn, om u tegemoet te komen, voorzitter: hoe zit het met de vaccinatie van terugkerende reizigers, die in quarantaine moeten? *(Opmerkingen)*

Een belangrijke vraag, minister, is eigenlijk niet aan bod gekomen. Ik begrijp wel dat dat misschien wat moeilijk is, gezien het redelijk vergevorderde uur. We hebben het niet gehad over de impact van de quarantaine op de economie en op het onderwijs bijvoorbeeld. U hebt ongetwijfeld ook de nieuwsuitzendingen gezien over toch wel wat problemen in het onderwijs, over de impact op de economie, op bouwbedrijven. Er zijn grote bouwprojecten die stil lagen of die nog altijd stil liggen, omdat mensen in quarantaine moeten, of omdat mensen zelfs nog niet teruggekeerd zijn. Dat lijkt mij toch een belangrijk element.

Ik heb ondertussen begrepen dat de wettelijke basis voor de quarantaine in het Vlaams Preventiedecreet zit. Dat is dus uitgeklaard. Maar toch lijkt het mij belangrijk om te weten hoe dat nu zit met de economie. Wat is de impact daarvan? U hebt in uw eerste antwoord een aantal uitzonderingen opgesomd wat betreft quarantaine, maar dat gaat over het Overlegcomité van 18 december. Ik ben een groot fan van onze land- en tuinbouwsector maar ik heb bijvoorbeeld gisteren gelezen dat voor die mensen er een uitzondering wordt gemaakt. Mensen die in de landbouwsector werken en in quarantaine moeten, mogen wel gaan werken maar moeten in hun vrije tijd in quarantaine. Er zijn zo nog uitzonderingen omdat het zagezegd een essentiële sector is. Dan lijkt het me logisch dat ook de bouwsector, de financiële sector en ik weet niet welke andere sectoren nog allemaal een uitzondering kunnen vragen waardoor heel het quarantaine-verhaal in het niets vervalt. Daar had ik graag nog een antwoord op gekregen.

Voor mij is het ook heel belangrijk dat we niet alleen moeten kijken naar het verleden maar ook naar de toekomst. U hebt nu vrijdag een nieuw Overlegcomité. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om te vragen wat er nu vrijdag op tafel ligt en wat de input van de Vlaamse Regering zal zijn.

Minister Beke, ik heb niet gepleit voor een verbod op reizen, ik heb alleen gepleit voor duidelijkheid. U zult het met mij eens zijn dat de communicatie tijdens het kerstreces en in de periode ervoor niet zo duidelijk was voor de mensen. Je boekt ook niet van de ene op de andere dag een reis. Mensen hebben lang op voorhand een reis geboekt en hebben geen verbod gekregen. Ze hebben enkel te horen gekregen dat het afgeraden was om te reizen, maar iedereen kon daar individueel over beslissen. Wanneer men die reis geboekt heeft en zelfs wanneer men al op reis was, wist men nog niet dat men een verplichte test zou moeten ondergaan en dat men ook in quarantaine zou moeten gaan. Daarom mijn vraag en mijn pleidooi om te zorgen voor duidelijkheid. Ik heb het al gezegd bij het begin van het debat: binnenkort is het krokusvakantie, veel mensen hebben ook

dan weer een reis geboekt. Ik zou toch willen vragen dat er duidelijkheid komt zodat we de discussie die we hier deels gevoerd hebben overbodig is. Dat was in de kerstvakantie niet duidelijk.

Mijn vragen aan de minister-president: de impact op de economie en het onderwijs, wat met de uitzonderingen, en het Overlegcomité van vrijdag. Ik vraag duidelijkheid aan de Vlaamse Regering over het standpunt dat ze inneemt ten aanzien van de krokusvakantie: verbieden van reizen, afraden van reizen? Wat zal de input van de Vlaamse Regering zijn?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: De juiste cijfers voor de economie heb ik op dit moment... We weten dat er in een aantal scholen minder leerlingen zijn komen opdagen. Dat wil zegen dat het vrijwillig aangeven dat men in het buitenland is geweest en dat men in quarantaine gaat, voor een gedeelte wel heeft gewerkt, zoals minister Beke heeft gezegd. Maar exacte cijfers hebben we op dit moment nog niet.

De essentiële sectoren staan opgesomd in vroegere besluiten. Wat is het verschil tussen de bouw en de landbouw? Een bouw rot niet op een week tijd, maar landbouwgewassen, dieren en dergelijke zijn levende wezens en daar ligt het anders. Mensen uit de zorgsector, verplegers, dokters enzovoort, zitten ook in de essentiële sectoren.

Wat betreft het overlegcomité van volgende vrijdag is het tamelijk eenvoudig. Je moet de curve en de cijfers in het oog houden. Er zijn drempels gezet vanaf wanneer er versoepelingen kunnen. Wij zullen vrijdag die drempels niet bereikt hebben. De positie die wij daar zullen innemen en waarvan ik aanvoel dat er bij alle regeringen een consensus over is, is geen verstrenging en geen versoepeling. We houden de zaken aan tot die drempelwaarden bereikt zijn in de verschillende curves.

Wat de krokusvakantie betreft: de uitvoeringsbesluiten zullen er tegen dan wel zijn. Dan zal het afhangen van wat de situatie is en op welke positie op de curve we zitten. Dan hebben we al het hele instrumentarium ter beschikking om, als we quarantaine opleggen, de controles te doen in uitvoering van het uitvoeringsbesluit dat eerstdaags zal worden genomen.

Ik zou zoveel weken voor de krokusvakantie wel willen zeggen dat je dan zeker niet op reis mag gaan of naar welke landen je wel of niet mag gaan, maar dat is onmogelijk. In de kerstvakantie werden we geconfronteerd met die Britse variant. Plots word je wakker in een andere realiteit en moet je handelen naar die realiteit. Ik kan alleen maar zeggen dat de plaats op de curve bepalend is. Het aantal besmettingen en de druk op ons gezondheidzorgsysteem zullen op dat moment aangeven welke maatregelen we dan moeten nemen. Dat is vandaag gewoonweg nog te vroeg. Hopelijk hebben we op dat moment minder dan 800 besmettingen per dag en hebben we minder dan 75 hospitalisaties per dag. Dan kunnen we versoepelen. Als dat niet zo is, dan moet je ook geen valse verwachtingen scheppen en dan houden we dit regime aan. Ik hoop met u dat we wel in die situatie verkeren. We zullen het dag na dag opvolgen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Bedankt voor uw antwoord, minister-president. Ik kan natuurlijk deels uw redenering volgen. U zegt dat we moeten ingrijpen op basis van de cijfers en de curve. Die argumentatie klopt. Anderzijds moet u ook begrijpen dat het voor mensen niet zo evident is. Ik zeg nogmaals dat mensen al een reis hebben geboekt zonder dat ze op voorhand weten of ze

wel of niet in quarantaine moeten gaan. Het is niet zo evident om dan tegen je werkgever te zeggen dat je in quarantaine moet gaan, terwijl je dat op voorhand niet weet. Ik begrijp wel dat een aantal zaken niet zo evident zijn.

Er is misschien een zaak waarover ik het niet met u eens ben als het over de Britse variant en de quarantaineverplichting tijdens de kerstvakantie gaat. Karine Moykens heeft op 7 december 2020 op Radio1 al gepleit voor een verplichte quarantaine en toen was er nog geen sprake van de Britse variant. De quarantaineverplichting van het kerstreces heeft daar in feite niets mee te maken. Het was al een paar keer gezegd.

Minister Beke heeft gisteren trouwens gezegd dat er in ons land van de Britse variant zo goed als geen sprake is. Ik zal voor één keer zelfs Marc Van Ranst verdedigen, die zegt dat mutanten van virussen van alle tijden zijn. Vergeef mij dat, citeer mij niet.

De voorzitter: Jawel! U zult dat twee keer moeten herhalen. *(Gelach)*

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik wil maar zeggen dat dat argument niet correct is, minister-president.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Dat argument is wel correct, want de experten hebben op dat moment gezegd dat we moesten optreden. Wat mevrouw Moykens begin december heeft gezegd, stond daarna letterlijk in het decreet dat hier is goedgekeurd. In het decreet staat ook dat men in quarantaine moet gaan, maar dat er een deel uitzonderingen zijn. Dat is exact wat mevrouw Moykens heeft gezegd. Daar is geen tegenspraak. Er is wel een evolutie afhankelijk van de inzichten die men krijgt. Toen de Britse variant opdook, was iedereen het eens met wat de experten toen hebben gevraagd. We moesten een klein tandje bij steken. Vandaar ook de wijziging ten opzichte van het Overlegcomité.

Het is natuurlijk allemaal heel eenvoudig om weken later te zeggen dat die Britse variant misschien toch niet zo gevaarlijk was en dat we die maatregelen niet hadden hoeven te nemen. Dat is altijd gemakkelijk. Als we het tegenovergestelde hadden gedaan, als we hadden gezegd dat die Britse variant niet zo'n grote impact zou hebben en als we dan daarna in dit parlement hadden moeten toegeven dat we de Britse variant verkeerd hadden ingeschat, dan was dat een veel moeilijker positie om te verdedigen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Misschien nog heel kort: ik trek mijn woorden terug wat Marc Van Ranst betreft. *(Gelach)*

De voorzitter: Neen, neen, gezegd is gezegd. *(Gelach)*

Dat staat in het verslag.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik kan het verslag nog laten wijzigen.

De voorzitter: Neen, neen, u kunt niets laten wijzigen. Ik kan hier alles laten wijzigen.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Het was 'fake news'.

Ik ben nu wel mijn draad kwijt.

De voorzitter: U was Van Ranst aan het bewieroken.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Neen, neen. (*Gelach*)

Minister, ik ben het met u eens dat we altijd en overall voorzichtig moeten zijn. Als er één iemand is die alle regels tot in de puntjes volgt, dan ben ik dat, samen met mijn gezin. Het is inderdaad zo dat we zaken als de Britse variant in het oog moeten houden, en dat moet een rol spelen in de beslissingen.

Ik zeg alleen maar, ik herhaal het nog eens, in feite is dat geen debat, maar een vaststelling. Voor de mensen die op reis willen gaan – wat in de ogen van sommigen misschien niet zo'n verstandige beslissing is – is dat niet gemakkelijk, niet evident en leidt dat achteraf tot problemen.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Voorzitter, het onderwijs werd heel even aangeraakt. Vooraleer we massaal vaccineren, zal er nog massaal moeten worden getest.

Minister-president, u hebt daarnet verwezen naar de uitzonderingen wat de groep reizigers betreft. Ik wil ergens bijzondere aandacht voor vragen. We leven in Europa met open grenzen en we ontvangen dagelijks met heel veel plezier in ons kwaliteitsvol onderwijs duizenden Nederlandse scholieren. Maar die Nederlandse scholieren schrijven zich vandaag niet in in onze Vlaamse teststrategie, die erop gericht is dat we, wanneer we een indexpatiënt hebben en de hoogrisicocontacten in kaart hebben gebracht, ook diegenen zonder symptomen testen. In het Nederlandse beleid is het momenteel zo dat je, wanneer je geen symptomen hebt, niet wordt getest. Dat is natuurlijk problematisch in een regio waar men met heel wat Nederlandse scholieren wordt geconfronteerd, zoals dat in het mooie Maasland het geval is, mijnheer Keulen. Het gaat over verschillende duizenden leerlingen.

Op dat vlak, minister-president, vanuit uw internationale bevoegdheid, vanuit die zachte aanpak, lijkt het mij toch wel goed dat we de Nederlandse overheid erop wijzen dat zij zich maximaal moeten inschrijven in het Vlaamse testbeleid, om te vermijden dat zij het virus op die manier hun gang kunnen laten gaan in het Vlaamse onderwijs, het Vlaamse land. Want we zien vandaag nog een heel groot verschil in incidentiegraad. Ik ben een even passioneel burgemeester als u, mijnheer Keulen, maar ik ben wel bezorgd over wat er gebeurt in onze regio. Ik zie dat de cijfers vandaag opnieuw stijgen aan onze kant van de Maas. En als wij tracen – want wij doen dat, collega's, wij tracen lokaal, al negen maanden – dan zien we dat het vandaag heel vaak kan worden teruggebracht tot Nederland: grensarbeiders, leerlingen die hier schoollopen. Het is in die zin ook moeilijk uit te leggen aan mensen die twee, drie dagen in Nederland zijn geweest – niet op vakantie, maar voor een korte periode, weliswaar meer dan 48 uur –, zich na hun terugkeer hebben moeten laten testen en een week in quarantaine moesten gaan. Die leerlingen zijn tijdens de kerstvakantie veertien dagen thuis geweest en komen gewoon terug naar school. Geen enkel probleem, maar schrijf u dan in in ons testbeleid. Neem dat alstublieft op met de Nederlandse regering, zodat zij ze maximaal in die richting sensibiliseert.

En dan heb ik het nog niet over de grote uitdaging die we als lokaal bestuur moeten aangaan wat de opvolging van de quarantaineplicht betreft voor diegenen die bij ons verblijven, maar die quarantaine in Nederland moeten uitzitten. Tja, dat is onbegonnen werk.

Nogmaals: wij leven op de grens, dat stellen we iedere dag vast. Wat de leerlingen betreft: neem het op met uw collega, zodat ze zich maximaal in schrijven in ons testbeleid. Ik dank u.

De voorzitter: Mijnheer Laeremans, u wilt tussenkomen over dit punt, neem ik aan?

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Ja, even over onderwijs. Ik zal mijn vraag die ik hierover heb ingediend, ook stellen aan minister Weyts, maar dat kan nog even duren. Ondertussen zijn we waarschijnlijk al een heel stuk op weg naar de krokusvakantie. Mijn vraag daarover is om toch tijdig te communiceren. Want als jullie pas zoals vorige keer, toen jullie op 18 december zijn bijeengekomen ...

De voorzitter: Mijnheer Laeremans, excuseer, maar straks staat er daarover een actuele vraag op de agenda.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Ja, maar die gaat over het al dan niet vergelijken van de krokusvakantie. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Hier gaat het ook over de quarantaine. Een van de problemen die zijn opgedoken, is dat de decreetgeving zegt dat scholen leerlingen en leerkrachten die terugkeren uit een rode zone kunnen weigeren. Er is geen verplichting om dat te doen. Ouders kunnen dan ook gemakkelijk zeggen dat hun kind gewoon naar school mag, ook als het terugkomt uit een rode zone. Dat is op voorhand onvoldoende gecommuniceerd. Dat is belangrijk, met de krokusvakantie in het vooruitzicht. Want wellicht zullen mensen dan toch gaan skiën. Er moeten duidelijke afspraken komen, zodat de scholen niet zelf moeten uitmaken of ze die kinderen verbieden om naar school te komen en of ze de ouders die hun kinderen toch afzetten, verplichten om ze terug te komen halen. Minister, kan het Overlegcomité toch een week voor de krokusvakantie duidelijkheid scheppen?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Er zijn beslissingen genomen om te vermijden dat reizigers voor een nieuwe opflakking van het virus zorgen. Daar ging dit debat over. Die beslissingen zijn nodig. Maar dat is niet het enige. De tweede golf, die we in het najaar hebben gekend, werd niet veroorzaakt door terugkerende reizigers. Daarom is het belangrijk dat we de inspanningen op het vlak van bronopsporing volhouden en verder opdrijven. Pas wanneer we weten waar de besmettingen precies plaatsvinden, kunnen we gerichte maatregelen uitwerken. Reizigers kunnen daarin een rol spelen, en spelen daarin heel zeker een rol. Maar ondertussen zijn de scholen opnieuw open – het ging er daarnet over. Er is ook opnieuw meer drukte op het openbaar vervoer enzovoort. Ik wil dus zeker oproepen om onze blik ruim genoeg te houden en niet enkel te focussen op de terugkerende reizigers.

Wat betreft de clusteropsporing kunnen ook de sneltesten een rol spelen. In november en december hebben daarvoor een aantal pilootprojecten plaatsgevonden in woonzorgcentra, in scholen en in huisartsenpraktijken. Op welke manier kunnen die sneltesten op brede schaal worden ingezet om nieuwe clusters snel op te sporen?

Bij de beslissing over het decreet op de lokale handhaving en de quarantaineplicht hebben we allemaal benadrukt dat de focus altijd eerst moet liggen op sensibilisering. De mensen moeten proactief worden benaderd en geïnformeerd. Men moet hen wijzen op hun maatschappelijke plicht om de maatregelen te volgen. Ze moeten ook hulp aangereikt krijgen. Pas in laatste instantie denken we dan aan sanctionerend optreden. We hebben daarnet de resultaten gehoord van de bevraging van minister Beke bij de eerstelijnszones over de zachte handhaving. Daaruit blijkt dat de handhaving lokaal op een heel goede manier gebeurt. Het is nodig dat zij ook op die manier wordt voortgezet. We hebben het engagement van minister Somers gehoord om lokale besturen daarover blijvend te informeren, goede praktijken met hen te delen en hen daarin te ondersteunen. Ook dat zullen we nog een hele tijd moeten doen, want er is nog een hele weg af te leggen.

Dat is, collega's, wat ik tot slot wil zeggen. We zullen nog een hele tijd op testing, op contactopsporing, op quarantaine moeten inzetten. Maar we kunnen nu

gelukkig al vooruitkijken, want er is een vaccin en de vaccinaties worden uitgerold. Het is nodig dat we dat zo snel mogelijk kunnen doen. Maar natuurlijk moet het ook op een veilige en correcte manier kunnen gebeuren. We zijn daarvoor inderdaad afhankelijk van capaciteit, onder meer van de capaciteit van het vaccin. Daarnet kregen we het goede nieuws dat er een tweede vaccin is.

Ik wil graag nog wijzen op een ander mogelijk element van versnelling van de vaccinering. Uit berichten blijkt dat uit de flacons, de multidoses van Pfizer, niet vijf doses kunnen getrokken worden, maar dat er zes mensen mee gevaccineerd kunnen worden. Dat betekent dat er een aanzienlijke vermeerdering is van de capaciteit. Natuurlijk moet die ook worden ingezet. Maar als er in alle berekeningen en prognoses rekening wordt gehouden met die vijf, kunnen we mogelijk daarmee toch ook een versnelling realiseren. Dat is goed nieuws. Het zou ervoor kunnen zorgen dat die grote extra-murosvaccinaties sneller van start kunnen gaan dan voorzien.

Collega's, samenvattend denk ik dat we allemaal nog een tijdje op de tanden zullen moeten bijten en dat alle opgezette systemen van contactopsporing, testing, quarantaine en dergelijke moeten worden voortgezet en gemonitord. Maar gelukkig is er nu ook licht aan het einde van de tunnel, en daarom is het belangrijk dat de vaccinaties zo snel mogelijk kunnen plaatsvinden.

De voorzitter: Collega Vaneekhout, het is eigenlijk aan u, hoewel ik denk dat u al de helft van het debat aan het woord bent geweest. Maar u krijgt nog vier minuten om het over quarantaine te hebben.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Dank u, voorzitter. Ik zal mij deze week een keer bezighouden met het naast elkaar zetten van de spreektijden. Maar ik ga het zeer kort houden. Ik heb dat ook beloofd aan mijn fractieleider. Ik heb maar een vierde van die vier minuten nodig.

De voorzitter: Ze zijn bijna verlopen.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Zolang u mij onderbreekt, tellen die seconden niet mee.

Collega Keulen verwees daarnet naar een telefoonronde die in zijn gemeente al tweemaal heeft plaatsgevonden. Wel, collega Keulen, ik vind dat een fantastisch idee. Ik heb de voorbije kerstperiode ook, in opdracht van mijn lokaal bestuur, onze alleenstaande 80-plussers mee helpen opbellen. Die verhalen zijn dramatisch. Dat is niet nieuw. Ik weet dat iedereen in dit halfrond daar bezorgd over is, maar de impact van onze coronamaatregelen is gigantisch.

Het is dus ook logisch dat onze burgers, de Vlamingen, de standaard voor hun overheid zeer hoog leggen. Als we veel van hen verwachten, dan mogen zij terecht veel van ons verwachten.

We hebben hier soms scherpe debatten, maar ik hoop dat u het ons niet kwalijk neemt, collega's en Vlaamse Regering, dat we hier kritische vragen stellen om de lat zo hoog mogelijk te duwen. We vragen een overheid die wendbaar is, minister-president, we vragen een overheid die voorzichtigheid aan de dag legt om een verstandig beleid te voeren, maar we vragen ook een overheid die vooruitziend is. Wat ons betreft kunnen we daar echt nog een stap vooruit in zetten. We moeten inderdaad met veel dingen tegelijk bezig zijn: bronopsporing, vaccinatie, quarantainehandhaving, sociale omkadering en nog zoveel andere dingen, maar dat is onze opdracht.

We zullen er iedere week blijven voor gaan om de lat nog hoger te leggen. Ik hoop en ik voel in het engagement vaak dat die ambitie wederzijds is. Dank u wel.

De voorzitter: Het was zeer kort, collega Vaneeckhout. Daarvoor had u wel al twee uren gesproken. *(Gelach)*

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, ik heb de vraag gesteld die ik wou stellen, maar niet de antwoorden gekregen die ik had gewild, maar ik zal het hier verder bij laten. Ik neem aan dat ik 3 minuten en 55 seconden kan gebruiken in het volgende actualiteitsdebat. *(Gelach. Opmerkingen)*

De voorzitter: Daar valt over te praten. Daar gaan we nu geen beslissingen over nemen.

Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen? *(Neen)*

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Collega's, minister-president Jambon heeft ook nog wel wat zaken te doen in het kader van alles waarover we vanmiddag hebben gedebatteerd, maar de actuele vraag die aan hem gericht is, staat als laatste geagendeerd. Zou die onmiddellijk na de schorsing als eerste behandeld mogen worden? *(Instemming)*

Dan schorsen we nu de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.43 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17 uur.*

ACTUELE VRAAG van Bart Dochy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het aanvragen van schadevergoedingen bij het Rampenfonds ingevolge uitzonderlijke weersomstandigheden tussen 1 januari 2020 en 9 november 2020

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister-president, de regeling in het kader van de vergoeding voor rampschade is de jongste jaren nogal sterk gewijzigd, meer bepaald specifiek voor de landbouwsector. De schade aan landbouwteelten wordt in principe vergoed via een brede weersverzekering. Maar er is nog een uitzonderingsregeling, waar bij zeer grote schade die meer dan 100 miljoen euro zou bedragen, er toch een vergoeding zou kunnen worden uitbetaald aan de landbouwers die minstens voor 25 procent van hun areaal in de weersverzekering zijn verzekerd.

In het verleden was het de gewoonte dat de gemeenten inventariseerden wat de schade was ingevolge de schattingsverslagen die werden opgemaakt door de schattingscommissies. Die werden doorgestuurd naar de administratie Landbouw en Visserij, en op die manier werd bekeken in welke mate er voldoende schade was om op dat moment een ramp te erkennen.

Met de nieuwe regeling moet er geen aanmelding meer gebeuren via de administratie Landbouw en Visserij. Er moet wel rechtstreeks een aanmelding gebeuren via de website van het Vlaams Rampenfonds.

Wat er ook is veranderd, en dat is heel belangrijk, is dat het niet meer de verantwoordelijkheid is van de gemeente om de aanmeldingen te doen en te verzamelen via de schattingsverslagen, maar dat in principe de individuele schadelijder een aanvraag moet indienen.

In september van vorig jaar heb ik u daar ook een vraag over gesteld, minister-president, – op dat moment was het uitvoeringsbesluit nog niet gepubliceerd – om toch coulant te zijn wat betreft de indieningstermijn. Ik ervaar dat er op het terrein nogal wat verwarring bestaat. Landbouwers denken dat ze nog een aanvraag moeten indienen, heel dringend, tegen 8 januari. Tot die datum komen ze in aanmerking voor een desgevallende vergoeding, als er een erkenning zou komen. Gemeenten melden zich nog altijd aan bij Landbouw en Visserij, denkende dat ze nog in de oude procedure zitten en hun gegevens moeten doorgeven aan Landbouw en Visserij.

Uiteindelijk is er een overgangperiode voorzien. Gemeenten kunnen de aanvragen geglobaliseerd indienen bij de Vlaamse rampendienst. Minister-president, is het mogelijk om nog eens heel duidelijk te stellen hoe het in elkaar zit? Kunt u nog een signaal geven naar de betrokken partijen zodat ze niet voor een verrassing komen te staan, want 9 januari is heel dichtbij?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, dank u voor deze switch in de volgorde van de agenda.

De voorzitter: Op mijn initiatief!

Minister-president Jan Jambon: Inderdaad, voorzitter, op uw initiatief, dat kan niet genoeg benadrukt worden. U bent het nieuwe jaar bijzonder goed gestart.

Mijnheer Dochy, op 12 november van vorig jaar werden alle gemeenten op de hoogte gesteld van de nieuwe procedure tot melding van schade, zoals dat vervat zat in het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 30 oktober 2020 tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest. Dat besluit is gepubliceerd in het Staatsblad van 9 november 2020.

Deze informatie werd tevens bekendgemaakt op de website van het Vlaams Rampenfonds. Het zijn dus inderdaad niet langer de gemeentebesturen maar de schadelijders zelf die binnen de zestig dagen na het schadelijke weersverschijnsel een aanvraag tot erkenning als ramp moeten indienen bij het Vlaams Rampenfonds, bij voorkeur via het beschikbare e-loket. Met deze wijziging werd overigens tegemoetgekomen aan de vraag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) in naam van de Vlaamse steden en gemeenten om de steden en gemeenten hier niet meer mee te belasten. Een aanvraag door de schadelijders wordt gefaciliteerd door het e-loket dat reeds werd opengesteld voor het indienen van aanvragen tot tegemoetkoming en ook kan worden ingezet voor de erkenningsprocedure.

Bij wijze van overgangsmaatregel moeten schadelijders van rampen die zich zouden hebben voorgedaan in de periode tussen 1 januari 2020 en 9 november 2020 de aanvraag tot erkenning indienen binnen zestig dagen na de publicatie van het eerder vernoemde uitvoeringsbesluit. Het melden van schade door schadelijke weersverschijnselen voor die periode in 2020 kan – zoals u zei – uiterlijk tot 8 januari 2021. Nog eens, het is op uitdrukkelijke vraag van de VVSG dat we de gemeenten ontlast hebben van deze taak.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister-president, ik hoor u inderdaad zeggen dat voor de rampen – tussen 1 januari en 9 november – in principe de gemeenten ook nog de aanmelding kunnen doen. Zo heb ik het begrepen. Dat is een belangrijk signaal.

Het was natuurlijk 12 november tot einde van het jaar. 8 januari is dichtbij, het is een beetje een overgangperiode. De mensen weten niet goed hoe het in elkaar zit. Ze hebben de brief gekregen, ze moeten die zeer goed ontleden, dat is evident, maar het is niet zo gemakkelijk. Het is verwarrend: het is een andere dienst en het kan nog gebeuren door de gemeente. Ik zou u willen vragen om de gemeenten aan te sporen om de aanmelding te doen. Als alle landbouwers dit nog moeten regelen tegen 8 januari – er zijn er die het al gedaan hebben, maar veel te weinig – zou het e-loket waarschijnlijk crashen en dat is ook niet de bedoeling. Het beste is dat de gemeenten die toch alles verzameld hebben, dit nu voor de overgang, voor de laatste maal, doen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik verwijs naar mijn eerder antwoord. Ik heb niet de intentie om nu in die laatste dagen de gemeentebesturen nog te gaan informeren.

Er is informatie naar de gemeenten gegaan. Ze zijn op de hoogte gesteld. We hebben niet de intentie om nu nog snel-snel weet ik veel wat in te stellen.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Dank u wel. Dat is duidelijk. Dan hoop ik toch wel, als een aanmelding eventueel wat te laat komt, 8 januari niet als een formele deadline beschouwd wordt. Want er is geen juridische basis om 8 januari formeel als einddatum te bepalen, want de zestigdagenperiode, die vooropgesteld wordt in het besluit, is hier volgens mij niet van toepassing.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Tommelein aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de toepassing van de correspondentietesten door de lokale besturen

ACTUELE VRAAG van Katrien Partyka aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de voorgestelde aanpak van discriminatie in het eindrapport van het Centraal Expertencomité

ACTUELE VRAAG van Filip Dewinter aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de organisatie van zogenaamde correspondentietesten tegen discriminatie op de woon- en arbeidsmarkt

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, een tijd geleden werd een expertencomité samengesteld door de Vlaamse Regering, met als doel aanbevelingen te formuleren om discriminatie tegen te gaan en om ervoor te zorgen dat elke inwoner in Vlaanderen dezelfde kansen krijgt. Uit hun rapport blijkt nu dat correspondentietesten de beste manier zijn om discriminatie aan te pakken. Het is goed

dat de Vlaamse overheid hier het goede voorbeeld toont en de eigen werking onder de loep neemt. Daarom ben ik tevreden dat lokale besturen een extra middel in handen zullen hebben om dit ook lokaal te implementeren en zo voor gelijke kansen te zorgen.

Gelijke kansen op de arbeidsmarkt en op de woningmarkt zijn immers noodzakelijk om tot een inclusief Vlaanderen te komen, waar discriminatie geen kans heeft. Fictieve sollicitaties en fictieve aanmeldingen voor woningen vormen hierbij een belangrijke tool.

Het lijkt me echter ook een goede zaak dat u steden en gemeenten niet verplicht om deze correspondentietesten te gebruiken maar dat u sensibiliseert. Er kwam hier vandaag al heel wat aan bod. We moeten niet altijd verbieden, verplichten en straffen. We moeten vooral motiveren en stimuleren.

Mijn vraag is dan ook: hoe zal dat concreet in zijn werk gaan? Hoe krijgen we de steden en de gemeenten mee op de kar?

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Katrien Partyka (CD&V): Ik wil me daarbij aansluiten. Ik ben ook blij dat ik de vraag kan stellen. Zoals u weet, hebben we in juni de motie goedgekeurd, na een intens debat, mag ik wel zeggen. Ik ben blij dat er dan uitvoering is gegeven aan de aanbevelingen in die motie, dat de regering effectief stappen heeft gezet, zoals we erop vertrouwden dat ze dat zou doen.

U en minister Crevits kunnen aan de slag met dat expertencomité, minister Crevits binnen de convenanten en u voor de eigen Vlaamse overheid en, zoals de collega zonet zei, voor de lokale besturen.

De vraag is: op welke manier zult u de gemeenten inderdaad ondersteunen? Dat blijkt niet zo eenvoudig te zijn. Het moet gaan om een geclusterde aanpak, om een bepaald volume, volgens bepaalde methodes. Er wordt ook duidelijk gezegd dat er andere methodes zijn die hierbij aansluiten en meer inzicht geven in de mechanismen achter racisme. De vraag is dus: hoe zult u aan de slag gaan met de correspondentietesten maar ook met de andere valabele methoden, samen met de gemeentebesturen, om dat antiracismebeleid ook op lokaal niveau mee armen en voeten te geven?

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Minister, proficiat! U hebt uw slag thuisgehaald. Nadat er deze zomer zowaar nog een week crisis was in de Vlaamse Regering over de fameuze praktijktesten, is er nu een semantisch compromis bereikt. De praktijktesten heten nu correspondentietesten en plotseling is alles oké. U moet mij niets wijsmaken. In Antwerpen hebben we net dezelfde testen, door dezelfde professor, de heer Pieter-Paul Verhaeghe. U kent hem, hij geeft zijn boeken uit bij de PVDA-uitgeverij EPO. Hij is nu uw raadgever in dezen. De testen zijn identiek. Daar worden ze praktijktesten genoemd. Maar hier heten ze correspondentietesten en dus is er niets aan de hand. Maar er is natuurlijk van alles aan de hand, want de heksenjacht op de verhuurders, op immokantoren en op werkgevers kan nu volop beginnen, met de steun van de Vlaamse overheid.

En waar zit de N-VA? De N-VA zit in de coulissen, waar ze tegenwoordig meestal zit, in de hoop dat de storm wel zal overwaaien.

Ik wil echter toch graag toch minister Diependaele, de minister van Wonen, die niet meedoet aan heel dit verhaal, citeren: "We moeten stoppen met elke Vlaaming te behandelen als een racist. (...) Een overheid mag haar burgers niet

opzettelijk in de val lokken, dan gooi je het vertrouwen in de overheid te grabbel. (...) Een overheid mag niet liegen tegen haar burgers." Dat is hetgeen nu gaat gebeuren. Inderdaad, onder vals voorwendsel wordt de burger, in dit geval een immokantoor, een verhuurder, een werkgever, uiteindelijk benaderd om hem in de val te lokken. Men gaat ervan uit dat hij schuldig is en hij moet zijn onschuld bewijzen: praktijken die thuishoren in de DDR of in de Sovjet-Unie, maar niet in een democratisch land, niet in een rechtstaat zoals Vlaanderen er misschien ooit eens een is geweest. Toch gaat de overheid deze praktijk tolereren en zelfs stimuleren. Minister, ik vraag me af, en ik vraag het ook aan de N-VA-ministers, aan de N-VA-parlementsleden en ook aan de voorzitter van dit parlement, vroeger ooit minister van Wonen en tegenstander van de praktijk- en correspondentietesten ...

De voorzitter: Ik mag niks zeggen. Kunt u uw vraag aan de minister stellen, alstublieft?

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Minister, is hier ooit enig juridisch overleg en advies door om het even wie geweest om na te gaan in hoeverre dit alles wel wettelijk is? Ik denk immers dat het een overtreding is van een aantal wetten. Identiteitsfraude en uitlokking is het zeer zeker. Minister, ik vraag het aan u: is hierover juridisch advies gevraagd?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Collega's, dank u wel voor de vraagstelling. U weet dat de Vlaamse Regering wil werken aan een samenleving die alle mensen gelijke kansen biedt, ongeacht hun afkomst, mogelijke handicap, gender, seksuele oriëntatie of welke andere specificiteit ook. Dat is een werk dat we elke dag opnieuw moeten doen. Dat vergt ook inspanningen van de samenleving in haar geheel, en ook van de overheid. De Vlaamse Regering hecht belang aan een Vlaanderen van gelijke kansen, een inclusief Vlaanderen. Daarom heeft ze in juni beslist een beroep te doen op de academische wereld om een sensibiliserend monitoringsysteem uit te werken dat de aard en het volume van discriminatie in beeld kan brengen. Dat systeem wil de regering dan toepassen, zo heeft ze in juni beslist, op de eigen overheidsorganisatie, als werkgever, en ter beschikking stellen van lokale besturen die ermee aan de slag willen gaan, op voorwaarde dat de Vlaamse Regering het voorstel ook valideert. We denken dat dat belangrijk is, want het is evident dat er in elke samenleving, ook de Vlaamse, op dat punt nog heel wat werk aan de winkel is. De Vlaamse overheid heeft daarvoor een expertencomité samengesteld, om na te gaan welke wetenschappelijk valabele methoden er zijn om discriminatie op te sporen, en zo dus bij te dragen aan die gelijke kansen, en te monitoren. Dat bestaat uit acht academici, waaronder de heer Baert en de heer Verhaeghe. Het expertencomité heeft op 9 december 2020 een eindrapport opgeleverd.

Heel gebald samengevat was de conclusie van het eindrapport dat correspondentietesten, die een schriftelijke vorm zijn van sensibiliserende praktijktesten, de meest valabele methode zijn voor het objectief monitoren van discriminatie en het sensibiliseren inzake discriminatie en gelijke kansen. Het expertencomité beveelt eveneens aan de lokale besturen te ondersteunen of te betrekken bij deze methode indien ze verder willen gaan in die strijd voor gelijke kansen. Op basis van de wetenschappelijk onderbouwde aanbevelingen van het eindrapport van het expertencomité heeft de voltallige Vlaamse Regering tijdens de laatste ministerraad van 2020 beslist dat de ontwikkeling en toepassing van een monitoringsysteem via correspondentietesten kan worden ingezet om bij de Vlaamse overheid discriminatie te meten, en dat dat systeem ook kan worden aangeboden aan lokale besturen, uiteraard niet dwingend aangeboden, als een van de

elementen, een van de instrumenten die ze kunnen gebruiken in hun gelijke-kansen- en antidiscriminatiebeleid.

Heel belangrijk daarbij is dat zowel de experts als de Vlaamse Regering dit instrument niet als een sanctionerend instrument zien, maar als een sensibiliserend instrument, waarmee men mensen motiveert en mobiliseert om mee te werken aan gelijke kansen. Daarnaast zijn er de sectorconvenanten van minister Crevits, maar ik stel voor dat u die vraag aan de bevoegde minister stelt. Dat valt buiten mijn competentie.

Wat ga ik nu doen? Twee elementen. Eerst en vooral de eigen organisatie testen. Ik ben ervan overtuigd dat onze Vlaamse organisatie op het vlak van gelijke kansen in haar aanwervingsbeleid zeer performant is. Dat is mijn vaste overtuiging. Maar ze heeft een voorbeeldfunctie. Het is niet omdat je overtuigd bent dat je goed bezig bent dat je jezelf daar niet op kunt testen. Daar kun je ook dingen uit leren. Er zijn verschillende steden die ook al werken met die correspondentietesten en daar soms zeer opvallende conclusies uit hebben getrokken. Een van de dingen die je misschien kunt vaststellen, is dat de Vlaamse overheid eigenlijk op een heel billijke en rechtvaardige manier functioneert. Dan versterkt dat je positie en kun je met meer overtuiging, ook tegen hen die twijfelen en sceptisch zijn, duidelijk maken dat mensen met een handicap, mensen met een bepaalde seksuele oriëntatie of van een vreemde afkomst, wanneer ze solliciteren, door de Vlaamse administratie correct worden behandeld.

Ten tweede zullen we een beleid ten aanzien van de lokale besturen ontwikkelen op het vlak van gelijke kansen. Ik wil een tamelijk robuust beleid. Ik heb een nota inzake samenleven, een horizontaal plan, waarin we af willen van die honderden sporen, maar waarin we gebald op die fundamentele dingen inzetten die een wezenlijk verschil kunnen maken in de aanpak van een Vlaanderen dat echt inclusief is. In dat pallet zullen we correspondentietesten aanbieden als een van de instrumenten waaruit een lokaal bestuur kan kiezen. We zullen lokale besturen goed informeren en we zullen ook monitoren wat er lokaal gebeurt. Op die manier geven we lokale besturen extra hefboomen, voor zij die dat wensen, om mee te werken aan correspondentietesten.

De grootste steden van Vlaanderen doen stuk voor stuk mee of zijn van plan om dit te doen. Dit kan een zinvol, belangrijk en wezenlijk instrument zijn op het vlak van gelijke kansen en om de strijd tegen discriminatie verder te voeren, vooral omdat we het doen op sensibiliserende basis ten aanzien van de lokale besturen, op basis van vrijwillig engagement. Dat zou anders trouwens ook niet werken. Als je lokale besturen zou verplichten om in zo'n traject te stappen, zou je veel meer weerstand ondervinden. We zullen dit uiteraard doen met respect voor het wettelijke kader dat vandaag bestaat. Daarmee kunnen we een goed, stevig en degelijk beleidsinstrument in stelling brengen op basis van goed onderbouwd wetenschappelijk advies aan de Vlaamse Regering.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, het is goed dat lokale besturen die tools in handen krijgen om discriminatie een halt toe te roepen, want we weten allemaal dat dat een werk is van lange adem. Dat kan niet van vandaag op morgen veranderen. We kunnen het ook niet van vandaag op morgen oplossen. We zullen daar samen in moeten blijven investeren.

Ik stel me wel de vraag wat de doelstellingen op lange termijn zijn. Het is uiteraard niet verplicht, maar wel stimulerend en sensibiliserend. Zijn er bepaalde resultaten die u elk jaar wilt halen? Hoe zou het idealiter op het einde van deze legislatuur moeten zijn? Het is natuurlijk belangrijk dat deze testen effectief gevolgen hebben en dat er wel degelijk minder discriminatie is in onze samenleving.

Katrien Partyka (CD&V): Uiteraard is het een goede zaak en voor centrum-steden zal dit ongetwijfeld een geschikte aanpak zijn, maar de vraag naar clustering van kleinere gemeentebesturen blijft toch een bezorgdheid, om te vermijden dat het een symbolenstrijd blijft en om het effectief handen en voeten te geven. We moeten de praktische organisatie bij gelegenheid ook nog eens verder bekijken en u moet uitklaren hoe u dit concreet zult doen.

Ik doe een oproep om dit vooral in bestaande regelgeving te integreren en kleinere gemeenten zo geen bijkomende last op te leggen en ervoor te zorgen dat het geen hol engagement blijft dat niet waargemaakt kan worden door kleinere besturen.

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Minister, ik heb de indruk dat het doel blijkbaar de middelen heiligt. Ik blijf mijn grootste bedenkingen hebben bij de methode. Een praktijktest is doelbewust opgericht om een bepaalde keuze uit te lokken. Het vermoeden van onschuld wordt al helemaal aan het begin van deze procedure omgekeerd, en dat kan niet in een rechtsstaat. Ik blijf herhalen dat het een heksenjacht is, waarbij men een hele sector en bij uitbreiding alle Vlamingen bij voorbaat schuldig acht van discriminatie. Ze moeten zelf bewijzen dat dit niet het geval is en onder vals voorwendsel presenteert de overheid zich bij de burger om dit uit te lokken, want dat is het uiteindelijk.

Ik ben en blijf ervan overtuigd dat het via correspondentie- en praktijktesten onmogelijk is om een onderscheid te maken tussen aan de ene kant de legitieme selectie die een werkgever, een verhuurder, een immokantoor mag en moet maken en discriminatie aan de andere kant. U scheert dat allemaal over dezelfde kam. U ontslaat vreemdelingen en anderen van hun verantwoordelijkheid. Men zoekt nooit naar de redenen waarom men uiteindelijk die selectie maakt, en dat is een fundamenteel verkeerd uitgangspunt van uw beleid.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): De heer Tommelein zegt terecht dat de onderzoekers van het rapport dat jullie hebben besteld, zeggen dat wat zij correspondentietesten noemen – om de kerk in het midden te houden – de beste manier is om op te treden tegen discriminatie. Minister Somers zegt dat sensibiliserende praktijktesten de beste manier is, maar dat is niet wat er staat. Er staat: 'meten, remediëren en meten'. Remediëren is natuurlijk van cruciaal belang. De vraag is wat jullie daaronder verstaan. Als dat enkel zelfregulering gaat zijn, waar we al jaren op rekenen, dan gaan we weinig vooruitgang boeken en jaar na jaar zien dat de situatie ernstig is.

Als dit de beste oplossing is, dan is de grote vraag natuurlijk waarom men dit niet overal op de woonmarkt gaat uitrollen. Dat is de cruciale vraag. Als het de beste manier is, en als we weten dat in Antwerpen vier op de tien makelaars – geen kleine verhuurders maar makelaars –, op de een of andere manier discrimineert, dan is de vraag waarom we dat op de woonmarkt niet overal uitrollen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dit is een stap vooruit. Eindelijk komen er metingen om discriminatie in kaart te brengen. Ere wie ere toekomt: als die stap vandaag wordt gezet, dan is dat ook dankzij de jarenlange strijd van heel wat middenveldorganisaties en academici die al lang pleiten om – laten we ze correspondentietesten noemen – discriminatie in kaart te brengen. Maar het is een vrijblijvende stap vooruit, het is een kwetsbare stap vooruit. Waarom? Neem de arbeidsmarkt, de sectoren van minister Crevits. Zij geeft aan dat ze een stap vooruit wil zetten. Dat is goed, maar het is vrijblijvend. De sectoren kunnen zelf kiezen om in te tekenen. Voor de kerstvakantie was bekend dat de helft van de

sectoren zou intekenen. Dat wil zeggen dat men een onvolledige meting en een onvolledige foto zal krijgen van de discriminatie op de arbeidsmarkt. Voor de woonmarkt wil de minister niet meedoen. Lokale besturen kunnen kiezen, maar ook daar zal men een onvolledig beeld hebben.

Minister, waarom niet werken op een duidelijker, snellere en efficiëntere manier en als Vlaamse Regering zelf die metingen doen en het zelf in handen nemen op de woon- en arbeidsmarkt? Op die manier ga je sneller een beeld krijgen en een veel heldere discussie kunnen voeren.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, ik heb al verschillende keren Deng Xiaoping horen citeren, met de gevleugelde woorden: 'Het maakt niet uit welke kleur de kat heeft, als ze maar muizen vangt.' Dat klopt. Academische monitoringssystemen, correspondentietesten, praktijktesten: what's in a name? Als het maar een efficiënt instrument is in de strijd tegen discriminatie. Ik kan alleen maar vaststellen dat men vertrekt van hetzelfde principe. Ik lees ook in uw communicatie dat het rapport heel duidelijk zegt dat blijkt dat testen met fictieve sollicitaties of een fictieve aanmelding op de woonmarkt, de beste manier is om discriminatie te bestrijden en dus discriminatie te testen in de praktijk.

U gaat lokale besturen dus een systeem aanbieden. Ze kunnen ondersteuning krijgen. Ik vrees toch een beetje dat we naar een situatie gaan waarbij vooral de geïnteresseerde besturen zullen intekenen. De strijd tegen discriminatie wordt dan op verschillende snelheden gevoerd. In sommige steden zijn er wel correspondentietesten, in andere niet.

Minister, hoe gaat u ervoor zorgen dat zoveel mogelijk besturen intekenen zodat de strijd tegen discriminatie in heel Vlaanderen wordt gevoerd?

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Minister, als ik het hier zo hoor, denk ik dat niemand in dit parlement – of bijna niemand, moet ik zeggen – zegt dat er geen discriminatie in Vlaanderen is. Daar zijn we het over eens. Lokale besturen hebben de autonomie om dit te gaan vaststellen en te gaan meten, zonder daar eventueel een sanctie aan vast te koppelen. Goed, ik noteer dat, maar laat ons nu ook niet euforisch gaan doen, minister, dat we de oplossing tegen discriminatie hebben gevonden.

Het klopt dat er een nulmeting wordt gedaan maar ik hoor hier niemand in dit parlement zeggen wat nu de echte oplossing voor het fenomeen is. Bovendien hoor ik in dit debat regelmatig tussen de lijnen door zeggen dat er in Vlaanderen toch heel wat racisme en discriminatie inherent in onze samenleving aanwezig is. Ik wil nog eens benadrukken dat dit absoluut niet het geval is. Minister, ik wil van u heel graag horen wat nu de echte oplossing kan zijn voor die individuele, eventuele gevallen van discriminatie.

Minister Bart Somers: Ik dank alle sprekers voor hun vragen en ik dank ook voor de steun op de meeste banken voor dit systeem, met, evident, de nodige bedenkingen.

Ik zal beginnen met wat mevrouw Sminate op het einde zegt en waar ik het, en dat zal haar misschien verbazen maar we verbazen elkaar af en toe, eigenlijk eens mee ben. Dit is geen wondermiddel. Dat bestaat spijtig genoeg niet. Een samenleving creëren waar mensen met een handicap altijd evenveel kansen krijgen als iemand zonder handicap, is een samenleving waar we van dromen maar die is er vandaag niet. Mensen met een handicap botsen regelmatig op

vooroordelen. We willen die wegwerken maar dat is een werk dat continu moet worden volgehouden. Dat geldt ook voor gendergelijkheid, voor seksuele oriëntatie en voor afkomst.

Daarnaast is het mijn overtuiging dat dit een 'work in process' is. U zegt dat dit een stap vooruit is maar dat er nog meer moet gebeuren. Ik geloof ook dat er nog meer moet gebeuren. Maar laten we eerlijk zijn, wie had hier in dit halfroend 3,5 jaar geleden durven te denken dat de twee grootste steden van Vlaanderen, Antwerpen en Gent, dit instrument zouden gebruiken in hun lokaal beleid? En zij doen dat niet alleen om gewoon een nulmeting te doen. Dat is de start. Op basis van de nulmeting gaan zij gesprekken aan, niet om te sanctioneren, maar om het mensen te praten. En wat de heer Dewinter zegt, dat ook moet worden gekeken naar de oorzaken, is juist de meerwaarde van een dergelijk systeem. Men krijgt immers een redelijk helder beeld van de situatie op het terrein waarmee men aan de slag kan. Men kan ook de vraag stellen waar die hindernissen zitten en hoe we daar een antwoord op kunnen bieden. Hoe kan men onrust, ongenoegen, vrees, vooroordelen maar soms ook reële vragen die mensen hebben wegwerken? Gent is de stad die daar het verst in staat en daar het langst mee bezig is.

U kent de cijfers van Gent. In Gent heeft men zonder te sanctioneren in twee jaar tijd een daling van discriminatie gerealiseerd van 26 naar 14 procent. Ik heb de schepen van Antwerpen gehoord die daar ook mee aan de slag zal gaan. Ik verwijs ook naar mijn eigen stad en ik weet ook waar men in Leuven mee bezig is. Langzaam maar zeker zal dat ook andere steden motiveren. Dat opleggen aan onwillige gemeenten die niet gemotiveerd zijn en geen zin hebben om dat te doen, werkt volgens mij contraproductief. Mensen moeten innerlijk overtuigd zijn dat dit een zinvol instrument is in hun gemeente of stad, naast vele andere instrumenten.

Het kan soms ook verrassende beelden opleveren. Het grootste probleem in Antwerpen waren niet mensen die werden gediscrimineerd op etnisch-culturele basis maar mensen met een handicap, rolstoelgebruikers. Die kregen de minste kansen op de woningmarkt. Soms krijgt men dus zeer verrassende beelden.

Soms zitten er ook verhalen in die moed geven. Wanneer we vaststellen dat in Antwerpen 60 procent van de makelaars op een heel correcte manier optreedt, zelfs volgens de strenge criteria die bij een dergelijke test worden gebruikt, dan zeggen we dat het maar 60 procent is. Maar het is wel 60 procent en dan weet men ook waar men moet aan werken. Voor mij is dit een zeer belangrijk en zinvol instrument, geen wondermiddel, waarmee we aan de slag kunnen gaan.

Wanneer kleinere gemeenten daar ook mee aan de slag willen gaan, kunnen zij zich clusteren. Wij zullen hen informatie aanbieden. De verschillende wetenschappelijke instellingen en universiteiten in Vlaanderen zijn heel geëngageerd om lokale besturen daarin te ondersteunen.

We gaan natuurlijk een foto krijgen waarvan men zegt dat hij niet helemaal volledig is. Maar in alle eerlijkheid: zelfs wat we nu in Antwerpen of in Gent of in Mechelen gezien hebben, is ook maar een foto die inderdaad een indicatief beeld geeft, dat natuurlijk niet iedereen tot de laatste persoon kan bevragen. Maar het zal verder uitdeinen, daar ben ik wel van overtuigd.

Het is niet het wondermiddel. Als lokale besturen, in het kader van een gelijkheidsbeleid, waarbij wij zeggen dat we dat ook financieel ondersteunen, aan de Vlaamse Regering zeggen dat ze voor andere instrumenten kiezen, die volgens hen zinvoller zijn in hun gemeente, misschien omdat bepaalde groepen niet sterk aanwezig zijn, omdat het misschien nog een etnisch-cultureel heel homogene gemeente is, en men ziet dit instrument niet zitten, maar men gaat op een aantal andere dingen werken, dan is dat een vrije keuze van die gemeente. Ik ben blij

en ik ben geëngageerd op het moment dat men zegt dat gelijke kansen een grote maatschappelijke opdracht is voor iedereen van ons, dat je niet wordt beoordeeld op je afkomst, je handicap of je seksuele geaardheid, maar dat je gelijke kansen krijgt.

Dat is een 'work in process'. Ik denk dat dit een niet onbelangrijke stap is in de goede richting. Ik ben ook blij dat we echt kiezen voor een sensibiliserend verhaal. Opgelet, discriminatie is een misdrijf. Mensen discrimineren kan niet in onze samenleving. Dat is ook zo. Men kan klacht indienen en dergelijke meer. Maar ik denk dat dit instrument er in de allereerste plaats op gericht moet zijn om zeker op de eerste plaats de professionele spelers, want dat is de grote bulk, te motiveren om mensen te beoordelen op wie ze zijn en niet op basis van een aantal vooroordelen. En als die professionele spelers zeggen: 'Wij hebben een aantal drempels. Begrijp ons toch eens, dat dat voor ons niet eenvoudig is.' – dat is het verhaal dat de heer Dewinter eigenlijk vertelt – 'We zijn geblokkeerd. We willen dat niet. U moet begrijpen dat we dat niet doen omdat we racistisch zijn of willen discrimineren, maar omdat dat probleem A, B of C meebrengt', ook dan kun je met die mensen aan de slag. En het is dan, wanneer mensen innerlijk overtuigd raken, dat men voorbij die dingen stapt en dat je met de samenleving ook oplossingen zoekt voor bepaalde hindernissen. Want die zijn er ook wezenlijk. Daar mogen we ook niet blind voor zijn. Dan kun je een stap vooruit. En dat is volgens mij het werk dat ik probeer te doen als minister van Gelijke Kansen, samen met de Vlaamse Regering, namelijk stapsgewijs proberen een verschil te maken op het terrein.

Bart Tommelein (Open Vld): Dank u wel, minister. Ik denk dat u dat zeer goed uiteengezet hebt, maar ik onthoud vooral dat, los van wat men daar ook van mag denken, het de experts zijn die in deze methode het meeste heil zien. Ik reken er dan ook op dat we tot resultaten kunnen komen. Dat dat stapsgewijs zal zijn en dat het geen wondermiddel is, daar ben ik mij zeer goed van bewust.

Een discriminatievrije samenleving is heel belangrijk, zeker voor mensen die een beperking hebben, die het al moeilijk hebben, die daar zelf absoluut geen enkel voordeel bij kunnen halen, voor mensen die een andere geaardheid hebben en ook voor mensen die een andere afkomst hebben. Die hebben het in onze samenleving al moeilijk genoeg. Ik denk dat dit mee kan helpen om in de komende jaren het verschil te maken om deze mensen als gelijke burgers te behandelen.

Katrien Partyka (CD&V): Zoals minister Somers zegt, zal het een gemeenschappelijke inspanning zijn, zowel van de Vlaamse overheid – arbeidsmarkt-beleid, woonbeleid – als van de lokale besturen als van heel de maatschappij zelf. Er waren in de resolutie ook nog andere aanbevelingen: het laagdrempeliger maken, het mogelijk maken van aangifte van discriminatie, de vervolging van racisme en discriminatie, het vervolgen van online racisme en discriminatie. Ik denk dus dat er nog een hele weg te gaan is, maar dat dit alvast een goede start is.

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Minister, eerst en vooral: wat niet gelukt is in de vorige legislatuur via de nieuwe Vlaamse huurwetgeving, wat niet gelukt in het regeerakkoord, wat niet lukt via het beleid van uw collega's van de N-VA, is u wel gelukt. Proficiat daarvoor. U bent de linkse duikboot in deze regering, die die praktijktesten, mevrouw Homans, mijnheer Diependaele, toch maar netjes hier in het beleid heeft kunnen insluizen.

Hou er mee op mensen met een beperking en met een andere geaardheid te misbruiken om uiteindelijk een multicultuurel idee van non-discriminatie telkens opnieuw door te duwen. Praktijktesten zijn een politieke marketingtool. Lees het boek van uw professor Pieter-Paul Verhaeghe, jaren geleden geschreven,

uitgegeven bij EPO. Het staat er allemaal in wat hij wou en hoe hij het zou doen, en hij doet het nu onder uw auspiciën. Het is allemaal de schuld van discriminatie. Vreemdelingen, allochtonen en aanverwanten hebben geen enkele verantwoordelijkheid ter zake. Het is nooit een probleem van cultuurverschillen, nooit een probleem van attitude. Het zijn de Vlamingen, het zijn de werkgevers, het zijn de immokantoren, het zijn de verhuurders, het zijn de huiseigenaren, kortom het zijn wij die de racisten zijn en verantwoordelijk voor de problemen. Dat is de filosofie achter de praktijktesten die u vandaag invoert met deze regering. Dat de N-VA daarmee akkoord gaat, is onbegrijpelijk en onaanvaardbaar.

De voorzitter: Dat is zeer duidelijk, maar mag ik u toch vragen, collega Dewinter – u bent altijd heel vurig in uw pleidooi – om toch op de klok te letten. Als u het niet doet, dan zal ik het voor u doen.

De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de verlenging van de krokusvakantie

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, de cijfers gaan in ons land gelukkig nog altijd de goede kant op, in tegenstelling tot in onze buurlanden. Als er één ding is dat we ondertussen geleerd hebben, is het dat het coronavirus bijzonder onvoorspelbaar is, zeker met de zeer besmettelijke Britse variant die op de loer ligt. En neen, we weten nog altijd niet in welke mate schoolgaande kinderen en leerlingen bijdragen tot de verdere verspreiding van het virus. Ons lijkt het alvast beter om op veilig te spelen, om geen risico's te nemen en de krokusvakantie sowieso te verlengen naar twee weken, om net als in de herfstvakantie opnieuw een virologische break van twee weken in te bouwen, waarin kinderen en leerlingen veel minder met elkaar in contact komen en elkaar dus ook niet kunnen besmetten. Het lijkt ons vooral goed om daar nu al duidelijkheid over te scheppen. Ik denk dat dat absoluut nodig is. Ouders, scholen en lokale besturen moeten weten waar ze aan toe zijn.

Ik kreeg gisteren nog een mail van een arbeider, die mij schreef dat hij deze maand al 80 procent van zijn vakantie voor de rest van het jaar moet doorgeven en vroeg hoe het nu zit met de krokusvakantie. Hij kan niet zomaar ineens last minute verlof aanvragen. Dat geldt voor zowat alle ouders. Zij hebben tijd nodig om hun verlof te regelen en opvang te organiseren voor hun kinderen, zeker als we niet willen dat ouders last minute naar de grootouders kijken, bij gebrek aan alternatieven. Het laatste dat we willen is dat we grootouders op die manier onnodig in gevaar brengen.

Ook scholen en lokale besturen moeten heel snel die duidelijkheid kunnen krijgen, om hun lesplannen alvast te kunnen aanpassen en de nodige opvang door de gemeente te kunnen voorzien. Dat is allemaal niet zo evident. Het lijkt ons dus beter om die knoop nu al door te hakken, zodat iedereen zich kan voorbereiden en er niet opnieuw snel, snel moet worden geïmproviseerd. Minister, erkent u dat de krokusvakantie het best verlengd kan worden?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dank u wel. Ik hoop dat u een fijne kerstvakantie hebt kunnen doormaken. In mijn geval was het nagenoeg dagelijks Zoom en Teams. Zelfs op 1 januari zat ik samen met de virologen, en dan nog in de voormiddag.

Wij hebben op 2 januari met onze zogenaamde onderwijsclub een bespreking gehouden en enkele conclusies getrokken voor de termijn tot aan de krokusvakantie. We hebben gezegd dat we niet gaan verstrengen. Waarom niet? Ten eerste omdat de cijfers goed zijn. Ik begrijp niet dat, zoals u nu voorstelt, als je vaststelt dat iedereen goede inspanningen levert en dat die vruchten afwerpen, je vervolgens zegt dat je toch gaat verstrengen. Dat begrijp ik niet.

Ten tweede: steeds meer wordt mijn stelling onderschreven dat de scholen niet de motor van het virus zijn. Je ziet dat in de cijfers van de incidentie. Als je de maatschappelijke cijfers en de besmettingen in de samenleving legt naast de cijfers van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's), van de scholen, dan zie je dat de scholen geen eilanden in de samenleving zijn, maar dat zij met achterstand de evolutie, de incidentie, het aantal besmettingen in de samenleving volgen. Je ziet ook dat er een verschil is in evolutie in de cijfers van het Vlaamse onderwijs en die van het Franstalige onderwijs. Er is geen schoolcurve, er is enkel een Vlaamse curve en een curve van de Franstaligen, die volgt op de toename van het aantal besmettingen in de samenleving, en niet andersom.

Wij zijn ons vanzelfsprekend bewust van onze verantwoordelijkheid, en de Groep van Experts voor de Managementstrategie van COVID-19 (GEMS) werkt ondertussen ook aan een plan B voor als het slechter gaat en de cijfers tegenvallen. In onze buurlanden is de situatie inderdaad anders en daar worden scholen gesloten. Bij ons zijn de cijfers echter positief. Wij hebben al heel lang en constant inspanningen gedaan die hun vruchten afwerpen. Pas als de situatie echt manifest verslechtert, moeten we bijkomende maatregelen nemen. Dan zou je eventueel kunnen overwegen om in te grijpen. Ik zou echter nooit de krokusvakantie verlengen. Ik zou dan een week afstandsonderwijs organiseren in plaats van nog eens te sluiten, gelet op de cijfers en de leerachterstand die zich duidelijk manifesteert, gelet ook op de wetenschap dat de meest kwetsbare leerlingen altijd het eerste slachtoffer zijn van de sluiting van de scholen. Het verbaast me dus dat die vraag vanuit uw hoek komt.

Alleen in geval van nood zouden wij dat kunnen doen. Dit zal ongetwijfeld in het plan B zitten dat de virologen van de GEMS momenteel uitwerken voor als de situatie verslechtert. De gevolgen voor de leerachterstand, de onderwijskwaliteit en de kwetsbaarste jongeren en kinderen zijn echter nefast als we de scholen sluiten. Ik ben daar absoluut geen voorstander van. We zullen echter klaarstaan als dat wel zo is, net zoals we snel geschakeld hebben in de herfstvakantie. Toen hebben we ook onmiddellijk opvang voorzien in de week die aan de herfstvakantie werd gebreed. Ik was toen ook geen voorstander van die sluiting, maar goed, we hebben onze verantwoordelijkheid genomen en snel geschakeld. Gelet op de leerachterstand en gelet op het lot van de kwetsbare jongeren, wil ik u toch echt vragen om niet zomaar te pleiten voor een verlenging van de krokusvakantie. Dat zou nefast zijn.

Hannelore Goeman (sp-a): Natuurlijk hopen wij ook dat de cijfers positief blijven evolueren, minister. Hopelijk geven de vaccinaties ons ook meer perspectief. Eén ding is wel heel duidelijk: het virus zal niet weg zijn tegen de krokusvakantie. Wat wij, leerkrachten en ouders op dit moment vragen, is duidelijkheid. We moeten vooral vermijden dat we opnieuw in een situatie belanden waarbij ouders en scholen met hun rug tegen de muur worden gezet en last minute moeten improviseren. Dat leidt tot frustratie en chaos, en in het ergste geval tot gevaarlijke situaties omdat grootouders moeten inspringen. Ik neem aan dat u toch erkent dat als men plots een hele week extra opvang moet voorzien, dat voor ouders echt geen evidentie is. Mensen die gaan werken, kunnen niet zomaar toveren. Dat geldt ook voor de lokale besturen. Ze hebben tijd nodig om die opvang te organiseren.

Ik hoor dat er aan een plan B wordt gewerkt. Wanneer wilt u dan ten laatste de beslissing nemen om de krokusvakantie eventueel te verlengen?

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): We zijn net gestart na een welverdiende kerstvakantie. Ik denk dat we samen het gevoel delen dat het toch een beetje 'fingers crossed' is op dit ogenblik. We hebben alles relatief onder controle en we hopen dat zo te houden. We weten intussen dat er een gemuteerd virus in andere landen actief is, onder andere ook in Nederland, en dat is nooit veraf. Zolang het vaccin er niet is, heeft de wetenschap een heel belangrijk devies over een maatregel die we zeker in het onderwijs zo snel mogelijk moeten uitrollen: de snelsten. Testen, testen en nog eens testen als het van de wetenschappers afhangt. Sommige wetenschappers pleiten zelfs voor een wekelijkse herhaling. Ik heb dan ook een heel concrete vraag aan u, minister. Wat is uw visie op het snelstbeleid in het onderwijs? Zult u snelsten incidenteel inzetten bij een indexpatiënt of ook preventief?

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, bedankt voor het antwoord.

Het is goed dat er aan een plan B wordt gewerkt. De eerste vraag die dan opduikt, is wanneer dat plan er zal liggen. Het is belangrijk dat de onderwijssector tijdig op de hoogte is van eventuele aanpassingen. Het is noodzakelijk om te beslissen op basis van de informatie die op dat moment beschikbaar is. In dat opzicht zijn de monitoring en de bronopsporing van belang. Ik hoor u een aantal zaken zeggen, maar we moeten ook eerlijk durven toe te geven dat in het algemene beleid de bronopsporing nog niet volledig loopt. We hebben daar vaak geen compleet zicht op.

Ik weet dat de CLB's hun rol spelen, maar daarnaast is er ook de algemene maatschappelijke bronopsporing vanuit Welzijn, waaruit misschien nog wat inzichten kunnen komen.

Een tweede belangrijke vraag betreft de rol van snelsten en de rol van testen in het algemeen. Hoe verloopt het gebruik van de snelsten op dit moment? Wanneer zullen die op grote schaal worden ingezet?

De voorzitter: Goed. Hebt u een vraag?

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik was al bezig, voorzitter.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, collega's, het is inderdaad goed dat we nu al nadenken over de krokusvakantie. We willen niet drie dagen van tevoren worden verrast en dan plots met die verlenging worden geconfronteerd, zoals dat in de herfstvakantie is gebeurd.

Eerst en vooral moeten we nu de CLB-cijfers afwachten. Die zouden vandaag komen, maar ik heb ze nog niet zien verschijnen, collega Daniëls misschien wel. Ik denk dat die cijfers vandaag nog overdreven positief zullen zijn, omdat de vakantie net achter de rug is en, ten eerste, er weinig werd getest en, ten tweede, de leerlingen allicht niet te veel ziektes zullen hebben opgeraapt. Je weet het niet, we zullen het een van de komende dagen zien.

Maar de cijfers van 20 januari, binnen veertien dagen, zijn wél cruciaal. Wij menen dat men binnen de twee, drie dagen nadien een beslissing zou moeten

kunnen nemen over die verlenging, zodat iedereen genoeg voorbereidingstijd krijgt.

En ten slotte, wij zijn zeer zeker geen voorstander van zo'n verlenging, als dat niet noodzakelijk is.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, minister, ik ben blij dat u zegt dat áls het nodig zou zijn – áls –, we niet de vakantie zullen verlengen, maar er een week onlineles aan zullen breien. Dat is een belangrijk signaal.

Maar wat ik nog belangrijker vind, collega's, is dat we vanuit het Vlaams Parlement aan het Overlegcomité het signaal geven om niet hetzelfde te doen als met de herfstvakantie. Toen was er een akkoord met zowat iedereen om het op een bepaalde manier aan te pakken en werd er met een vingerknip anders geoordeeld. Dat is een belangrijk signaal.

Hoe zullen de cijfers evolueren? Collega's, dat weten we vandaag niet. We kunnen wel een oproep doen aan iedereen, iedereen in de maatschappij: als u wilt dat scholen openblijven en kinderen naar school kunnen, houd u dan aan de regels. Dat is het belangrijkste advies, in plaats van nu al te zeggen: zouden we de scholen niet sluiten met de krokusvakantie? Want dat lijkt mij op dit moment geen goed idee. Maar het is wel goed, minister, dat u daaraan werkt en, indien nodig, overgaat op onlinelessen. Alstublieft, sluit de scholen niet, zeker niet gezien de leerachterstand.

Minister Ben Weyts: Ik wil enkele punctuele aspecten rechtzetten. De gemuteerde variant, de Britse variant is inderdaad besmettelijker. Maar die is besmettelijker voor iedereen, niet alleen voor kinderen, ook voor volwassenen. En de verhouding inzake besmettingsrisico tussen kinderen en volwassenen blijft gelijk. De kloof daartussen blijft gelijk. Dat is toch een belangrijke nuance.

Ik ga ervan uit dat er op het Overlegcomité van vrijdag inderdaad een plan B op tafel zal liggen. Dat is vanzelfsprekend een plan met maatregelen op het vlak van samenleving, economie en ten dele ook onderwijs, net om ervoor te kunnen zorgen dat we de scholen zo maximaal mogelijk kunnen openhouden.

Intussen zijn we inderdaad ook bezig met sneltesten. Sneltesten, dat is geen onderwijsbevoegdheid, zelfs geen Vlaamse bevoegdheid. We hebben het zelf geregeld, net zoals we zelf contactonderzoek doen, met onze CLB's. En we doen dat goed. We zijn voor de kerstvakantie gestart met pilootprojecten in Gent, voor de regio Groot-Gent, en in de regio Tienen-Diest-Aarschot. Daarbij gebruiken we de rol van de CLB's. Zij doen namelijk contactonderzoek en wanneer zij bellen naar hoogrisicocontacten kunnen ze evengoed vragen: 'Wilt u zich laten testen? Of wilt u dat uw zoon of dochter wordt getest?' Dan kan er vanaf dag één worden getest met een sneltest. Men moet wel in quarantaine blijven gaan. Op dag zeven is er de klassieke PCR-test. Is die ook negatief, dan kun je uit quarantaine. Het grote voordeel van dat systeem is dat we ten eerste een einde maken aan de onzekerheid. Want nu worden hoogrisicocontacten gewoon in quarantaine geplaatst, zonder te weten of zij al of niet besmet zijn, omdat dat niet eens wordt getest. Daar komt verandering in.

Twee: de superverspreiders worden onmiddellijk gedetecteerd door de sneltesten. Die gaan we er onmiddellijk uit kunnen halen. Dat is een voordeel.

Drie: dat zal wetenschappelijk materiaal opleveren om de evidentie, de efficiëntie, de gevoeligheid van de sneltesten te onderzoeken. Je doet altijd een

sneltest op dag 1 en de klassieke PCR-test (polymerase chain reaction-test) op dag 7.

Er zijn dus wel wat voordelen aan verbonden. Nu rollen we dat uit in de rest van Vlaanderen.

Wat waren de praktische obstakels die we uit de weg hebben moeten ruimen? Ik ben bezig geweest met aansprakelijkheidsdiscussies en met verzekeringsdiscussies. Dat is allemaal van de baan. Het prangendste probleem op lokaal niveau is meestal een geschikte en veilige locatie vinden, zodat je de verkeersstromen kunt regelen. Als het gebouwen zijn waar uiteindelijk hoogrisicocontacten naartoe komen, moet dat veilig kunnen worden georganiseerd. Dat is dikwijls de zoektocht naar een zo veilig mogelijke infrastructuur. We hebben daar het Rode Kruis ingeschakeld. De vrijwilligers van het Rode Kruis nemen die testen af. Ook daarvoor is op federaal niveau een wijziging van de regelgeving doorgevoerd. Minister Vandenbroucke is daar op mijn vraag op ingegaan.

We staan dus klaar. We zijn dat nu aan het uitrollen in heel Vlaanderen.

Hannelore Goeman (sp-a): Ik sluit mij aan bij de heer Daniëls. Het is volgens ons inderdaad belangrijk om lessen te trekken uit de manier waarop de verlenging van de herfstvakantie is aangepakt. Dat was last minute en dat heeft heel veel ouders in de problemen gebracht. Daarom is het volgens ons beter om nu al duidelijkheid te scheppen. Dat virus zal tegen de krokusvakantie niet weg zijn. Ik heb goed begrepen dat u die beslissing nu nog niet gaat nemen. Maar zorg dan alstublieft voor een duidelijk plan met duidelijke instructies voor scholen, ouders en lokale besturen, met goede communicatie. Neem die beslissing zo snel mogelijk, zodat ouders echt de kans hebben om zich te organiseren. Als de krokusvakantie wordt verlengd, is dat het minste dat we voor hen kunnen doen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over investeringen in de Antwerpse haven en de aanpak van de stikstofproblematiek

ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het PAS-programma en het potentiële effect van de stikstofproblematiek op de Vlaamse economie

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Annick De Ridder (N-VA): Minister, onze havens en onze chemische industrie zijn enorm belangrijk voor onze Vlaamse economie, Vlaamse tewerkstelling en Vlaamse export. Daarom is het cruciaal dat er blijvend kan worden geïnvesteerd door investeerders die daar interesse in hebben, door onze klanten, en dat er gewerkt kan worden aan duurzame groei, natuurlijk het liefst in een rechtszeker kader.

Gelukkig investeren niet alleen investeerders. Ook de Vlaamse overheid doet dat, samen met de havenbedrijven, waarvoor dank. Zij investeren enorm in die havens. In Antwerpen gaat dat concreet over de investeringen rond de extra containercapaciteit. Dat is enorm belangrijk omdat wij de internationale klanten een perspectief moeten kunnen bieden op toekomstige duurzame groei. Dat is cruciaal. Dat beseffen wij en ook de Vlaamse overheid maar al te goed.

Wij merken ondertussen dat bij de noorderburen de investeringen zijn stilgelegd. Ze werden gehypothekeerd omdat men daar te maken kreeg met de gekende stikstofproblematiek en daar geen afdoende antwoord op bood. Dat scenario moeten wij koste wat het kost vermijden in Vlaanderen. Om te kunnen blijven investeren zal een krachtadig antwoord vanuit het beleid noodzakelijk zijn. Wij kennen de voorlopige Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Dat moet uiteraard worden bijgestuurd en gefinaliseerd op een manier die de Europese toets doorstaat.

We hebben gemerkt dat verschillende stakeholders hun ongerustheid daarover hebben geuit. Die problematiek is natuurlijk niet nieuw. We kennen haar allemaal al langer. Minister, u bent daar achter de schermen al een hele tijd mee bezig.

Zo kom ik tot mijn concrete vragen.

Kunt u het parlement inzage geven in waar u al mee bezig bent geweest om een adequaat antwoord te bieden op de stikstofproblematiek, om een oplossing te vinden in de richting van een sluitend kader? Welke stappen zult u nog ondernemen om veilig te stellen dat ook in de toekomst nog kan worden geïnvesteerd in de motor van onze economie, onze Vlaamse havens?

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Voorzitter, allereerst mijn beste wensen, en ook voor u, minister. Ik heb mijn actuele vraag gesteld aan minister Crevits, maar ik ben blij dat u er bent om ze te beantwoorden.

Net zoals collega De Ridder maak ik me redelijk veel zorgen over de stikstofproblematiek. Een hangend of een potentieel arrest van het Europees Hof kan ingrijpende gevolgen hebben. We moeten maar kijken naar het Nederlandse voorbeeld om te zien wat dat kan veroorzaken. Er zijn niet zo heel veel mogelijkheden om er iets aan te doen. Als er een arrest komt, kun je ingrijpen op grosso modo vier mogelijke zaken. Eén: de industrie, twee: de landbouw, drie: het wegverkeer, vier: de bouwconomie.

U zult het met me eens zijn dat het absoluut noodzakelijk is, zeker in deze relance, dat we onze economie zoveel mogelijk moeten vrijwaren van een standstill of van een grote impact. Dan is het inderdaad de vraag wat we dan wel gaan doen. Ik echo de vragen van collega De Ridder: ziet u potentiële aanpassingen aan de PAS om daar iets aan te doen? Stel dat er toch een arrest zou komen, kunnen we daarop anticiperen om een soort stappenplan te maken van welke zaken we eerst gaan aanpakken om er iets aan te doen? In Nederland zien we dat de gevolgen echt wel enorm groot kunnen zijn.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Voorzitter, collega's, voor iedereen mijn beste wensen.

De stikstofuitstoot in Vlaanderen is een van de grootste uitdagingen waar we voor staan. De vorige Vlaamse Regering heeft een voorlopige PAS gemaakt in 2016. Als we rechtszekerheid willen bieden aan alle sectoren, dan zullen we daar in de komende maanden op een ernstige manier verder werk van moeten maken.

Waarom? Stikstofneerslag heeft negatieve effecten op waterkwaliteit, natuur enzovoort. Ik wil vooral vermijden dat we in toestanden terechtkomen zoals in Nederland. Ik heb in het afgelopen jaar heel veel overlegd met mijn Nederlandse collega's om te leren uit hun proces. Ik heb ook overlegd met heel wat stakeholders zoals de industrie, de haven, de landbouw en natuur- en milieuorganisaties.

Ik heb ook overlegd met minister-president Jambon en met minister Crevits, die bevoegd is voor de economie en de landbouw.

Een van de zaken die in Nederland aan bod kwamen, is dat je voorbereid moet zijn, dat je een dienst Stikstof moet hebben. Die hadden we niet binnen ons departement. Het is een dienst waar alle kennis die er is over stikstof, wordt gebundeld in één dienst. Daar zitten mensen in van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), maar ook van de dienst Omgeving. Al die kennis bundelen we in de dienst Stikstof. Het is dan de bedoeling dat die dienst beleidsoverschrijdend werkt met Mobiliteit, met Landbouw en met Economie.

Wat gaan we doen in de komende maanden? Voor het zomerreces wil ik met een definitieve PAS-regeling eindigen. Als we willen voorkomen dat er een of ander arrest komt neergedwarreld vanuit een bepaalde instantie, dan wil dat zeggen dat we een definitieve PAS moeten hebben, die ook de Europese toets weerstaat.

In de komende weken zal er een plan-MER met bijhorend openbaar onderzoek volgen om de milieueffecten van de verschillende scenario's die op dit moment op tafel liggen, in kaart te brengen en om na te gaan of dit voldoet aan de Europese toets. Er komt ook een PAS-panel, met experts die voldoende economische en juridische kennis hebben die de regering zullen adviseren. Vervolgens zal de dienst Stikstof werk maken van een mix van maatregelen die het nodige resultaat oplevert.

Uiteraard zullen we in overleg blijven gaan met Nederland, omdat we ook een problematiek van stikstofuitstoot hebben aan de grens. Onze administraties werken al samen. We zullen ook veel overleg hebben met de verschillende stakeholders zoals de haven, de landbouw, natuur- en milieuorganisaties, om dan voor het zomerreces te eindigen met een definitieve PAS, net omdat ik de 'gouvernement des juges' absoluut wil voorkomen. Ik wil rechtszekerheid bieden in Vlaanderen aan al die sectoren. Het laatste wat we ons kunnen veroorloven na de coronacrisis is dat we in toestanden terechtkomen zoals in Nederland.

Dus er is de afgelopen maanden aan gewerkt en de komende maanden zullen de verschillende scenario's, het plan-MER, het openbaar onderzoek, experts, en overleg met alle stakeholders, worden onderzocht om te komen tot een definitieve PAS om de rechtszekerheid te bieden.

Annick De Ridder (N-VA): Minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. Eén ongerustheid kan alvast worden weggenomen en dat is dat u niet op de hoogte zou zijn of er niet mee bezig zou zijn. Dat blijkt uit het overleg dat u al hebt gevoerd en de stappen die u al hebt genomen.

Ik was zelf verbaasd om een aantal premisses te lezen in diverse artikelen die uit de eerste versies van de MER-rapporten kwamen over wat concreet de Extra Containercapaciteit Antwerpen (ECA) betreft, aangezien daar geen rekening werd gehouden met allerlei milderende maatregelen.

Mijn persoonlijke mening is dat de investeringen in extra containercapaciteit niet hoeft te betekenen dat er een enorme toename van stikstof zal zijn, omdat ik dat net zie als een katalysator om de Antwerpse haven nog verder te vergroenen. Dat hangt natuurlijk erg sterk samen met de milderende maatregelen die zullen kunnen worden genomen als men extra capaciteit voorziet en een nieuw dok gaat graven. Om u een idee te geven: als men walstroominstallaties gaat realiseren, kan dat de uitstoot van stikstof van een middelgrote stad op jaarbasis uit de lucht nemen.

Een andere milderende maatregel is natuurlijk de modal shift.

Minister, bent u bereid om mee die kaart te trekken richting internationale en andere beleidsniveaus, alsook intern in de uitrol van het beleid van de Vlaamse Regering?

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat er stappen genomen worden, maar ik ben nog niet volledig gerustgesteld. Als er vandaag een arrest zou zijn, zou u niet voorbereid zijn. Dan zouden we niet weten welke keuzes we eerst moeten maken.

Ik ben zelf geen PAS-expert, ik kan u niet zeggen welke aanpassingen u moet doen. Ik weet wel, en dat zegt ook de voorzitter van Voka Antwerpen, dat onze economie gevrijwaard moet blijven van de impact ervan. Als er daar zekerheid over geboden moet worden, naar de industrie, de haven en de bouw, moet de Vlaamse Regering daar wel op anticiperen. Dit is een 100 procent Vlaamse bevoegdheid. We kunnen niet naar andere deelstaten verwijzen in dezen. We moeten er echt wel voor zorgen dat we de keuzes die eventueel gemaakt moeten worden, vandaag al voorzien. Uit uw antwoord leid ik een beetje af dat dat vandaag nog niet gebeurd is.

Wilt u er echt voor zorgen, samen met minister Crevits, dat onze economie gevrijwaard wordt van een eventueel arrest hierbij?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Voorzitter, de collega's wijzen op een terecht punt. Europa wijst ons erop dat de gebruiksruimte beperkt is en dat we daar in het vergunningenbeleid beter rekening mee houden. In die zin is het tragisch en komisch tegelijk dat de gedelegeerd bestuurder van Voka Antwerpen klaagt over het beleid op maat van machtige belangengroepen. Dat gebeurt in wezen voor iedereen en de gevolgen zijn altijd voor de anderen of voor de volgende totdat we op de grenzen botsen. We hebben blijkbaar Europa nodig om ons op die grenzen te wijzen.

Deze discussie toont aan dat Vlaanderen in zijn vergunningenbeleid eindelijk plaats zal moeten maken voor het principe dat ruimtegebruik efficiënt en weloverwogen moet worden afgewogen. De plaats die de ene inneemt, kan niet worden ingenomen door de andere. Het ene sluit het andere altijd uit. Het is een vergunningenbeleid dat iets meer Marie Kondo en iets minder Attila De Hun is dan in het verleden.

Noch in het regeerakkoord noch in het beleid zie ik dat. zult u deze discussie gebruiken om die keuze eens te maken en een weloverwogen vergunningenbeleid te voeren in Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, de landbouwsector is ook een belangrijke partner in het verhaal. U hebt er terecht op gewezen, na de depositie uit het buitenland is landbouw verantwoordelijk voor het grootste deel van de rest.

Er is een PAS-beleid opgestart onder de vorige regering. Het is de enige sector waar effectief al dergelijk uitgebouwd PAS-beleid bestaat. Er is nog veel werk aan natuurlijk.

Ik ben blij dat er ook voor de andere sectoren een PAS-beleid gedefinieerd zal worden. Minister, mijn vraag is de volgende. Uit ervaringen in de praktijk weet ik dat er eigenlijk heel wat problemen zijn met het flankerend beleid en met de uitwerking van de PAS. Dit gaat eigenlijk niet vooruit zoals het zou moeten. Wat

kunt u doen om het PAS-beleid dat goedgekeurd werd door de vorige regering wat vlotter te trekken?

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, het stikstofdebat heeft, zoals de collega's al aanhaalden, tot heel wat problemen geleid in Nederland. Het is dan ook goed dat we hier vandaag het debat voeren, want we moeten inderdaad die Nederlandse toestanden vermijden. We ondersteunen dan ook uw doelstelling om nog dit jaar met een definitief plan te komen.

We stellen ons toch wel enkele vragen betreffende de inhoud van die definitieve stikstofaanpak. Ook op dat vlak willen we inderdaad die Nederlandse toestanden vermijden. Het is correct, collega's, om te stellen dat we niet willen dat onze kwetsbare natuur het slachtoffer wordt van een gebrek aan een volwaardig stikstofbeleid, maar we willen ook allerm minst een beleid waarbij onze economie het slachtoffer zou worden. We moeten dus absoluut vermijden dat we in een soort dogmatisch stikstofreductieplan terechtkomen waarbij huishoudens, de industrie en het verkeer – verkeerdelijk overigens – verantwoordelijk worden gehouden voor het stikstofprobleem in Vlaanderen en daarbovenop ook nog eens alle lasten krijgen waaronder ze reeds gebukt gaan, zoals snelheidsbeperkingen die amper iets opbrengen, stikstofaksen en dergelijke.

Minister, waarin zal het Vlaamse stikstofbeleid zich onderscheiden van het Nederlandse? Hoe nauw zullen bijvoorbeeld de landbouwers betrokken worden bij het uitwerken van dat plan? Hoe zult u de landbouw geruststellen dat ze niet weggezet zullen worden als boeman in dit hele debat?

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mieke Schauvliege (Groen): Collega's, hartelijk dank voor deze interessante vraag over een onderwerp waarover ik en mijn fractie ons ernstige zorgen baren. We hebben deze vraag ook al meermaals gesteld in de commissie Leefmilieu en de commissie Landbouw, en ook in deze plenaire vergadering. Ik ben dan ook blij dat dit hier vandaag aan bod komt en dat dit dus ook door jullie gedeeld wordt.

Gelet op de ernst van de problematiek, willen we ervoor pleiten om het parlementaire debat over de commissies heen te voeren en niet alleen in de commissie Landbouw en de commissie Leefmilieu.

U zei het daarnet al: we hebben een voorlopige stikstofregeling sinds 2016. Die stikstofregeling bepaalt hoeveel we mogen uitstoten om onze nabijgelegen natuur niet te bedreigen en bepaalt ook wat de marges zijn van ons vergunningenbeleid. Die regeling had in 2019 definitief moeten zijn. Het is nu 2021. Ik ben dan ook wel blij, minister, dat u op een termijn van twee weken de mogelijkheden hebt verkort.

Ik herhaal nogmaals mijn vraag om hier snel werk van te maken en ik pleit ook echt wel voor een noodscenario, in het geval dat de stikstofbom wel zou ontploffen in afwachting van uw definitieve regeling.

Minister Zuhail Demir: Collega's, het klopt dat collega Schauvliege mij daar in de commissie al meermaals vragen over gesteld heeft, en terecht. Ik denk dat het ook goed is dat verschillende collega's hierover vandaag een tussenkomst houden, want het is een van de grootste uitdagingen waar we voor staan in Vlaanderen. Er is dus een voorlopige PAS sinds 2016.

Collega van Open Vld, ik heb niet stilgezeten. U denkt misschien dat er niet veel is gebeurd, maar er zijn al heel veel verschillende mogelijke scenario's in kaart

gebracht. Ik heb deze kwestie ook onmiddellijk opgepakt met het departement toen ik werd aangesteld. We hebben dus de verschillende scenario's in kaart gebracht, maar we moeten natuurlijk wel de procedure volgen. Dat betekent dat dit nu in een plan-MER gegoten wordt met een bijhorend openbaar onderzoek. Ik ga dat de komende weken in gang schieten. Maar dat neemt niet weg dat we daarnaast met onze dienst Stikstof, met de stakeholders en met collega Crevits kunnen overleggen over de mix van maatregelen die we zullen moeten nemen. Inderdaad, collega Dochy, het flankerend beleid zal daar ook deel van uitmaken. Daar moeten we naar kijken. Collega De Ridder, ik wil me ook achter die walstroom zetten. Dat zal allemaal deel uitmaken van de verschillende maatregelen. Ook de vergunningverlening zal meespelen, evenals inrichting en herstelbeleid.

Er zal dus een mix van maatregelen moeten komen. Ik wil dat koste wat kost voor het reces hebben. We gaan dat op twee sporen doen. Er is het openbaar onderzoek en het plan-MER wat al die mogelijke scenario's betreft. Tegelijk is er ook het overleg. Als het sneller kan, dan heb ik dat liever, maar ik hoop ten laatste voor het zomerreces tot een definitieve PAS te komen en de economie ook die rechtszekerheid te bieden. Ik denk dat dat ook belangrijk is: zeker na corona moet er worden geïnvesteerd. Dat is het laatste dat we er nog bovenop kunnen krijgen, denk ik. Daarom is ook het overleg met alle stakeholders belangrijk. Ik begrijp immers dat zij ook willen worden betrokken. Het gaat natuurlijk ook over hen. Ook dat zal de komende weken en maanden een heel belangrijk deel zijn. Ik hoop dat het sneller is als we sneller klaar zijn, maar het moet sowieso om een of andere rechtspraak te vermijden. Op dit moment lopen er wat rechtszaken in Vlaanderen. Er is nog een termijn. Ik zou dus ten laatste voor het reces tot een definitieve PAS willen komen, maar als het vroeger kan, dan heb ik dat natuurlijk liever.

Annick De Ridder (N-VA): Dank u. U pakt duidelijk de zaken op. Het is geen gemakkelijk dossier, maar het zou goed zijn mochten we er snel duidelijkheid over krijgen, zodat er blijvend kan worden geïnvesteerd.

Misschien kan de walstroom worden meegenomen in het flankerend of milderend beleid. Dat lijkt me een heel goede maatregel. Ik heb daarnet ook al gezegd waarom: dat maakt echt een fundamenteel verschil bij zo'n investering.

Ik ben ook tevreden – ik heb het ook gelezen in de pers – dat u zegt dat er rekening zal worden gehouden met sectoren die veel toegevoegde waarde opleveren. Bij de haven van Antwerpen op zich zijn dat 145.000 directe en indirecte Vlaamse jobs. De chemie geeft Europees 1,2 miljoen jobs. Dat is het belangrijkste Vlaamse exportproduct. Dat zijn toch zaken die u meeneemt in de afweging, en daar ben ik uiteraard zeer tevreden over.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik zou eerst en vooral collega Tobback willen feliciteren met dé beeldspraak van 2021 tot nu toe.

Minister, ik wou zeker niet beweren dat u niets hebt gedaan. Ik heb dat ook niet gezegd, denk ik. Wat ik wel zeg, zeker als we naar het Nederlandse voorbeeld kijken, is dat als je wordt gedwongen om maatregelen te maken, ze zeer, zeer pijnlijk zullen zijn. Kijken we maar naar de onrust die daar maandenlang is ontstaan naar aanleiding van de genomen maatregelen. Als we zelf kunnen anticiperen op wat we eventueel kunnen doen, dan staat Vlaanderen, en zeker de Vlaamse economie, veel sterker. Mijn oproep is dus: zorg ervoor dat het niet zo ver hoeft te komen dat anderen gaan beslissen wat we moeten doen, maar dat we die beslissingen zelf in handen nemen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tom De Meester aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het niet behalen van de doelstellingen van Windkracht 2020

De voorzitter: De heer De Meester heeft het woord.

Tom De Meester (PVDA): Mevrouw Demir, slecht nieuws bij het begin van dit nieuwe jaar: de Vlaamse Regering haalt haar eigen doelstellingen voor windenergie niet. Jullie hadden voor 2020 1500 megawatt beloofd, en we halen welgeteld 1361 megawatt. De lat lag al niet erg hoog, en nog geraken we er niet over. Ik hoor hier nochtans hele dagen niets anders dan dat Vlaanderen moet excelleren. Collega's, blijkbaar is dat behalve als het over duurzame energie gaat. Dan is dat allemaal niet zo belangrijk, en dan regeert hier weer die typisch Vlaamse zesjescultuur. Ik herinner me nochtans het enthousiasme van de heer Tommelein, die nu toevallig eventjes weg is, toen die in 2016 als minister dat plan met veel voluntarisme lanceerde. Er zouden overal windmolens komen, we zouden de regels versoepelen, iedereen zou windmolens bouwen, de burgers, de bedrijven en de overheden, iedereen. 'The sky was the limit.' We moesten Bart Tommelein tegenhouden of hij had heel de zeedijk van Oostende vol met windmolens gezet.

Collega's, ondertussen zijn we vier jaar verder en liggen die naakte cijfers op tafel. We halen onze doelstellingen niet. Minister, de Vlaamse Regering is gebuisd, en omdat wij onze groene doelstellingen niet halen, moeten we nu voor 22 miljoen euro groenestroometiketten kopen in Denemarken, op kosten van de belastingbetaler.

Wat is de zin van een windplan, minister, als dat niet uitgevoerd wordt? Provinciale doelstellingen voor windenergie: niet uitgevoerd. Snellere vergunningsprocedure: niet gebeurd. Draagvlak verhogen bij de bevolking: nergens te bespeuren. Potentieel in kaart brengen: niet gebeurd. Minister, zult u dit keer wel doen wat u belooft of is uw nieuwe visienota windplan 2025 meer van hetzelfde: veel wind maar weinig resultaat?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: U weet waarschijnlijk dat ik bij het opstellen van het Vlaams Energie- en Klimaatplan heb vastgesteld, en onmiddellijk heb gecommuniceerd, dat de cijfers van 2016 niet gehaald zouden worden. Ik ben altijd voor realistische doelstellingen, of het nu over dit of over iets anders gaat. De doelstelling die vooropgesteld wordt, moet gehaald worden. Als we de doelstelling die we in het klimaatplan hebben vastgelegd willen halen, dan zouden we van nu tot 2030 jaarlijks ongeveer 100 megawattuur moeten bijmaken. In het voorbije jaar heb ik vergunningen verleend voor windmolens die goed zijn voor 300 megawattuur aan windenergie. Ik kan niet voorspellen of er burgerbewegingen, buurtcomités of anderen in beroep zullen gaan. Ik weet wel dat ik vorig jaar vergunningen heb verleend aan windmolens goed voor 300 megawattuur windenergie.

Dat er een probleem is op het vlak van ruimtelijke ordening en vergunningen, weten we. In het windplan 2025 dat is opgesteld, hebben we duidelijk aangegeven dat er beleidskaders moeten zijn die een heldere richting moeten geven aan de ruimtelijke inpassing. Windmolens die er nu al staan maar te weinig megawattuur produceren en die op hun einde zijn, zullen we vervangen door veel meer potentieel, dus 'repowering'. We zullen ook de focus leggen op de havengebieden en het Economisch Netwerk Albertkanaal. Met een windgids willen we lokale besturen hefbomen geven van 'good practices' om draagvlak te creëren voor lokale windprojecten. Het is ook heel belangrijk om een goede symbiose te hebben tussen windenergie en luchtvaartactiviteiten. Ook daar zijn we in het windplan aan tegemoetgekomen, door bepaalde regels op te nemen. Als het gaat

over vergunningen, hoop ik dat we met de Raad voor Vergunningsbetwistingen, waar we nu extra rechters hebben en waar de processen worden gedigitaliseerd, de termijnen kunnen inkorten.

Zeer belangrijk is natuurlijk het draagvlak bij de bevolking.

De voorzitter: Minister, kunt u afronden?

Minister Zuhail Demir: Het draagvlak moet natuurlijk ook door de aanvrager opgepikt worden. Mensen moeten in de beginfase geïnformeerd worden. Ik heb geen glazen bol. Ik heb voor 300 megawattuur vergund, maar of er beroep zal komen, is af te wachten.

Tom De Meester (PVDA): Minister, het verwondert mij dat u zegt dat u het probleem hebt vastgesteld bij de opmaak van uw nieuw plan. U had dat natuurlijk kunnen weten. 20 december 2018 stond in Het Nieuwsblad: 'Slechts 36 nieuwe windmolens in Vlaanderen'. December 2019: 'Slechts 25 windmolens erbij'. December 2020: 'Voor het derde jaar op rij te weinig windmolens'. Wat is er dan de voorbije jaren misgelopen dat de Vlaamse Regering aan dit probleem niets heeft gedaan?

U zegt terecht dat er voor 300 megawattuur aan vergunningen is afgeleverd. Het is zelfs 309 megawattuur om precies te zijn. U zegt dat het de burgers en de buurtcomités zijn die stokken in de wielen steken, maar in uw eigen visienota verwijst u terecht naar onder meer ontwikkelaars die elkaar saboteren, die beroepsprocedures tegen elkaar instellen. De zogenaamde geliberaliseerde vrije markt die het allemaal zou oplossen, blijkt niet de oplossing maar deel van het probleem te zijn.

Wat u zegt, is veel copy-paste uit het plan van 2016. In welke mate wilt u inzetten op burgerparticipatie om het draagvlak te vergroten en op de inzet van lokale besturen op het vlak van windenergie?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, het vergunningentraject is wel degelijk een van de grote pijnpunten bij het uitrollen van windenergie. U wilt een versnelling realiseren door het aantal rechters te verhogen in de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Zult u ook in de procedure zelf een aantal aanpassingen doen om die sneller te laten verlopen?

De overheid beschikt over heel wat interessante gronden, denk maar aan de Vlaamse Waterweg, het Agentschap Wegen en Verkeer, waar we toch een tandje zouden kunnen bij steken.

Collega Tom De Meester heeft het gehad over de coöperaties. Ik wil toch aangeven dat het in veel gevallen niet volstaat om voldoende financiën te verzamelen om die windturbines te bouwen. Bij zelfs de beste coöperatieve projecten doet maar 10 procent van de bevolking mee; dat is ook geen heel sociale manier van werken. Wij steunen de coöperatie als principe, maar het is niet de oplossing voor de problemen die we in de realiteit tegenkomen om windenergie een boost te kunnen geven.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik dank u voor de eerste antwoorden. Ik neem er akte van dat u de doelstellingen van 2016 niet realistisch vond, ondanks het feit dat een voluntaristische Bart Tommelein ervoor verantwoordelijk was. U hebt daarnet gezegd dat u voor realistische doelstellingen gaat.

Om een en ander toch in versnelling te brengen en er wat wind achter te steken, moet ik toch zeggen, mijnheer Van Rompuy, dat burgerparticipatieprojecten – en er zijn lokale besturen die daarin uitblinken – lukken net door het betrekken van mensen. Minister, hebt u daar geen oren naar?

Het blijft toch tegen de borst stuiten dat een aantal interessante plaatsen, bijvoorbeeld in West-Vlaanderen rond een aantal kleinere luchthavens, heel brede perimeters hanteren. Uw voorgangers hebben daar overleg over gepleegd. Bent u bereid om ook die piste te onderzoeken? Want ook dat kan extra energie opleveren.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik vind het altijd een beetje vreemd dat bepaalde collega's of bepaalde partijen vinden dat er een betonstop moet komen wanneer het gaat over de inname van open ruimte, maar dat men heel Vlaanderen wel vol wil zetten met windmolens.

Minister, ik ben het met u eens dat we realistische doelstellingen moeten hanteren en niet het vorige beleid van collega Tommelein moeten verderzetten. Iedereen zal toch wel de realiteit erkennen dat er in Vlaanderen niet voldoende ruimte is om overal windmolens, zonder massaal protest, neer te poten. Waarom erkent u niet dat er een beperkte oppervlakte is, collega's?

Minister, u hebt op een schriftelijke vraag geantwoord : 'Ik heb inderdaad de tijd gekend dat er een planmatige aanpak was van de inplanting van windmolens.' U bent ervan afgestapt, maar u wilt er niet op terugkomen omdat u het te tijdrovend vindt. Het zou toch veel beter zijn om het planmatig aan te pakken, zodat men niet iedere keer wordt geconfronteerd met terechte burgerprotesten. Waarom niet meer inzetten op haven- en industriegebieden?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Er is al een paar keer verwezen naar burgers en actiecomités als remmende factor en procederenden. De waarheid is dat er natuurlijk ook een reeks gemeentebesturen zijn die actieve guerrilla voeren tegen elk project van windmolens en hernieuwbare energie.

Alles wordt natuurlijk mee mogelijk gemaakt door het feit dat de wetgeving soms te onduidelijk is en in een aantal gevallen veel te restrictief. Collega Rzoska heeft al verwezen naar de luchtvaartactiviteiten, waar we de meest bizarre wetgeving voor windmolens in heel Europa hebben. Daardoor worden we bijna gedwongen om projecten te ontwikkelen op plaatsen waar het maximaal mensen stoort. Alle begrip dat men dat dan niet leuk vindt.

Ik wil dus even oproepen om ook de gemeentebesturen veel meer te sensibiliseren en duidelijk te maken wie echt obstructie pleegt en om de regels aan te passen en zo ervoor te zorgen dat dat niet kan.

Minister Zuhail Demir: Collega's, ik dank u voor de verschillende tussenkomsten.

Ik heb niet gezegd dat het de schuld van de buurtcomités of actiecomités is. Uiteraard gaan ook aanvragers zelf in beroep. Ik zie dat bijvoorbeeld in dossiers voor een aanvraag van zes windmolens waarvan er vier worden vergund. Liever dan de vier te plaatsen, gaat men toch procederen voor de twee extra.

Ik moet natuurlijk ook rekening houden met verschillende richtlijnen zoals de vogelrichtlijn. Ik ken een lokaal bestuur dat een heel goed project had, heel goed

gelegen aan het kanaal maar het bleek dan de opstart van een vogelbasis. Men kon daar niet werken met een vogelradar enzovoort. Dat zijn allemaal zaken waar we rekening mee moeten houden en waarvoor we samen met de diensten creatieve oplossingen moeten zoeken. Dat proberen wij altijd te doen.

Wat het draagvlak betreft, is burgerparticipatie belangrijk. Ik adviseer aanvragers die een windmolen willen plaatsen ook altijd om de lokale besturen daarbij te betrekken. We zullen dat ook opnemen in die windgids waarin we de goede praktijken zullen bundelen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan Eeklo waar men een goed project heeft rond participatie. Die gids zullen we aan alle lokale besturen bezorgen. Burgerparticipatie zal daar een deel van uitmaken omdat men het draagvlak daarmee kan vergroten. Voor inwoners is het heel belangrijk dat ze vanaf het begin worden betrokken bij het verhaal en niet pas op het einde. Men kan dan ook de voordelen uitleggen van windenergie. Sommige lokale besturen richtten ook buurtcoöperatieven op.

Wij kunnen die burgerparticipatie niet organiseren vanuit Vlaanderen, het is aan de aanvragers zelf om dat te doen. Dat gebeurt steeds meer. Vlaanderen wil resoluut de doelstelling halen die is opgenomen in het Vlaams Energie- en Klimaatplan. Dat betekent dat we jaarlijks 100 megawatt aan windenergie moeten realiseren. Zoals ik eerder zei, heb ik het voorbije jaar vergund aan 309 megawatt. Ik hoop dat veel van die dossiers kunnen worden uitgevoerd. Als we op die manier verder werken, moet het haalbaar zijn om de doelstelling uit ons klimaatplan te halen.

Collega Van Rompuy, ik zal de gronden van de Vlaamse overheid mee bekijken. De waterwegen hebben vele gronden. Collega Peeters is hier aanwezig maar ik zal dan met de collega's van de Vlaamse Regering kijken waar er nog gronden zijn waar windmolens kunnen worden geplaatst.

Belangrijk daarbij zijn de vergunningen. We zijn niet alleen bezig met de beroepsprocedure bij de raad die wordt gedigitaliseerd en waarbij de relativiteitseis wordt geïntroduceerd, maar we zijn ook al bezig met het aanwerven van extra rechters om de procedures van achttien maanden terug te brengen naar negen maanden waardoor alles sneller kan gaan. Daarnaast willen we een vereenvoudiging in het vergunningenbeleid wanneer een aantal administratieve beroepen niet nodig zijn.

Ik hoop dat we op die manier onze doelstelling zullen realiseren. Vanuit het Vlaamse energiebeleid is een goede mix belangrijk en windenergie hoort daar zeker bij. We zullen dan ook op verschillende fronten moeten werken. We doen dat met het windplan maar ook inzake ruimte willen we duidelijke kaders meegeven.

Windmolens waarvan de levensduur op zijn einde loopt, zullen we vervangen door veel sterkere turbines die veel meer megawattuur zullen produceren. Op die manier hoop ik onze doelstelling inzake duurzame energie te halen en geen statistieken te moeten aankopen in het buitenland. Ik doe dat ook niet graag, ik pleit voor realisatie in Vlaanderen maar we moeten natuurlijk een aantal verplichtingen naleven.

Tom De Meester (PVDA): Minister, ik verwacht van u toch wat meer ambitie. Zo niet, zullen we telkens de statistieken in het buitenland moeten kopen. Wanneer u zegt dat u pleit voor realistische doelstellingen, vrees ik dat u eigenlijk wilt zeggen dat het genoeg zal zijn. Ik denk dat het toch wat meer mag zijn. Ik vraag me af of u zelf wel in uw plan gelooft.

Ik zou u toch willen adviseren om die oproep om meer te investeren in burgerparticipatie echt serieus te nemen. Dan heb ik het over het vergroten van het draagvlak door lokale besturen zelf windmolens te laten bouwen en door in die projecten een veel grotere rol te geven aan burgercoöperaties. In plaats van

statistieken te kopen in Denemarken, kunnen we misschien ook gewoon leren van het Deense model. Daar is de helft van alle energieproductie nu windenergie. En de helft van die windmolens is in handen van lokale besturen en van burgercoöperaties. Dat moeten we toch eens van dichterbij bekijken, denk ik.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen, wat betreft de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge – 480 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen, wat betreft de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Fournier, die verslaggever was in de commissie, heeft vijf minuten de tijd voor het verslag.

Zou iedereen zich ondertussen willen aanmelden in de stemapplicatie? Dan moet ik zo meteen niet schorsen. Het is dus voor u aller goed. Ook mensen thuis, log alstublieft in.

Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Bedankt, voorzitter, om mij toch kort het woord te willen geven. Ik zal het inderdaad kort houden.

Met de fusie van de Luchthavenontwikkelingsmaatschappij (LOM) Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge wordt het regeerakkoord uitgevoerd. Door de fusie wordt gestreefd naar een vereenvoudiging in de structuur die leidt tot schaalvergroting, optimalisatie van het besluitvormingsproces en kostenbesparing. De meest procesvriendelijke manier van fuseren is door de LOM Antwerpen te hernoemen naar LOM Vlaanderen, en vervolgens de LOM Oostende-Brugge te integreren binnen de LOM Vlaanderen.

Dan kom ik bij de bespreking. Jeremie Vaneekhout van de Groenfractie vindt dat de bespreking van het voorliggende ontwerp van decreet deel zou moeten uitmaken van een breder debat. De Groenfractie heeft een andere visie op regionale luchthavens dan veel andere fracties. Volgens de spreker gaan er te veel subsidies naar de regionale luchthavens en zijn het te dure investeringen voor de Vlaamse overheid. De tweede reden heeft te maken met het klimaat. Zijn regionale luchthavens op een korte afstand van de nationale luchthaven nog noodzakelijk? Ook vele maatschappelijke actoren stellen zich daar vragen bij. De Groenfractie vraagt een ernstige kosten-batenanalyse. De meerderheid blijkt daar echter geen voorstander van.

Daarbij komt dat de coronacrisis de zakenwereld heeft gewijzigd. Wat zal de toekomstige economische dynamiek zijn voor dit economische zakenverkeer? Tot slot verwijst de heer Vaneekhout naar het advies van de Mobiliteitsraad. De Mobiliteitsraad betreurt dat de ILKW, de Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem, niet betrokken wordt bij de fusie. Dat zou zorgen voor een nog efficiëntere organisatie. Waarom is dat niet gebeurd?

Vervolgens is er de tussenkomst namens de CD&V-fractie door mezelf. De fusie heeft tal van voordelen: beide LOM's kunnen gezamenlijke beslissingsprocedures doorlopen en men zal met één stem kunnen spreken. De schaalvergroting zal ook zorgen voor meer competitiviteit binnen de sector en meer efficiëntie. Met het debat over de toekomst van de regionale luchthavens wordt het best gewacht op de visienota van de minister over de langetermijnvisie over deze ontwikkeling. Daarnaast loopt er een studie van de FOD Mobiliteit over de mogelijkheden voor een vervanging van een deel van het luchtvaartverkeer vanuit Brussels Airport naar het spoorverkeer.

Marino Keulen stelt vervolgens dat alles administratief vereenvoudigd en verbeterd wordt. Hij merkt op dat uit een studie uit 2017 door de Nationale Bank blijkt dat de Antwerpse regionale luchthaven goed is voor 1090 voltijdse equivalenten (vte's) en die van Oostende-Brugge voor 633. Dezelfde studie berekende dat de luchthaven van Antwerpen goed is voor 85,2 miljoen euro economische meerwaarde en die van Oostende-Brugge voor 37,1 miljoen euro.

Wim Verheyden zegt dat volgens de Vlaams Belangfractie de fusie alleen maar kan worden toegejuicht, om de door eerdere sprekers aangehaalde redenen. Dat de ILKW geen deel uitmaakt van de fusie, is volgens hem wel opmerkelijk, maar niet onlogisch, omdat die andere doelstellingen heeft. Meer dan waarschijnlijk zal het belang van regionale luchthavens in de toekomst toenemen, aldus de spreker. De bedoeling van het voorliggende ontwerp van decreet is een vereenvoudiging van de beheersstructuur. Juridisch en beheersmatig is die fusie dan ook zinvol.

Vervolgens is er nog de N-VA-fractie. Maarten De Veuster gaat in de toekomst graag het debat aan over de meerwaarde van de regionale luchthavens. Hij sluit zich aan bij de tussenkomsten van Martine Fournier en Marino Keulen. De N-VA-fractie zal het ontwerp van decreet goedkeuren.

Tot slot volgen de antwoorden van de minister. Aan de visienota over de toekomst van de regionale luchthavens wordt de laatste hand gelegd. Die zal voor eind 2020 voor goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Daarin wordt ook voorzien in de uitvoering van een maatschappelijke kosten-baten-analyse.

Ook de maatschappelijke en milieukosten zullen daarbij in rekening worden gebracht. De bedoeling is om het bestek in januari 2021 te publiceren.

De reden waarom de Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem (ILKW) niet meegenomen is in dit ontwerp van decreet is omdat zij momenteel nog niet in een LOM-LEM-structuur zit. Daarom is een loutere fusie niet mogelijk.

Tot slot kom ik bij de stemmingen. De artikelen 1 tot en met 53 en het geheel van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen, wat betreft de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge, worden aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

De voorzitter: Dank u wel, collega Fournier.

Collega's, ik denk dat alles gezegd is. Het was heel duidelijk.

Martine Fournier (CD&V): Daarom wilde ik het verslag brengen.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord. Alles is gezegd.

Bruno Tobback (sp.a): Ja, misschien wel, maar er is niet geluisterd. De essentie van oppositie voeren in de politiek is iets blijven zeggen tot er misschien eens iemand luistert, misschien in die ijdele hoop. Maar wij zullen desondanks doorgaan.

Voorzitter, collega's, ik ga het kort houden maar ik ga toch ook duidelijk maken waarom sp.a dit ontwerp van decreet niet zal goedkeuren. Dat komt voor een stuk overeen met wat ik al gehoord heb. We hebben deze discussie al een paar keer in dit parlement gevoerd. Het is geen kwestie van voor of tegen luchtvaart of regionale luchthavens, het is wel een kwestie van het feit dat deze Vlaamse Regering een beleid rond de regionale luchthavens blijft voeren dat uitgaat van een paar onuitgesproken premissen, namelijk dat ze er moeten blijven en dat het goed is voor iedereen, en dat het mag kosten wat het wil, men zal het toch doen.

Die fusie zou misschien zin hebben in een groter landschap waarin men concrete doelstellingen en klare targets heeft, maar men moet in de eerste plaats duidelijk maken wat de meerwaarde van die luchthavens is, waar die ligt, hoeveel ze ons waard is, hoe hoog ze zou kunnen zijn en hoe we die op de meest efficiënte, verstandige, duurzame en milieuvriendelijke manier bereiken. Dat ontbreekt helemaal in dit ontwerp van decreet.

Dat is des te jammerder omdat we de voorbije maanden, ook in deze legislatuur, die discussies hebben gevoerd naar aanleiding van een aantal bijzonder spijtige incidenten, waar ik nu niet op ga terugkomen, minister. Op deze manier voortgaan is eigenlijk een dood spoor, dat jammer genoeg met heel veel belastinggeld wordt aangelegd. Tot er een globale visie komt waarin aangetoond is wat de meerwaarde is van die regionale luchthavens, waarom we ze absoluut moeten hebben en waarom we dat geld niet beter zouden investeren op andere plaatsen waar we er waarschijnlijk meer jobs mee kunnen creëren en garanderen op een meer duurzame en milieuvriendelijke manier, tot op dat moment zullen we met de sp.a-fractie tegen dit soort van ontwerpen van decreet stemmen. Dat zal ook vandaag het geval zijn.

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Voorzitter, collega's, we hebben het inderdaad over de economische meerwaarde gehad. Wel, die is er wel degelijk. Momenteel werken er toch zo'n 1090 vte's in de Antwerpse luchthaven en in Oostende-Brugge zijn dat er niet minder dan 633. Zeker in coronatijden waarin de werkgelegenheid onder druk staat, is dat een belangrijk aspect. De luchthaven van Antwerpen is goed voor niet minder dan 85,2 miljoen euro economische waarde; voor Oostende-Brugge is dat 37,1 miljoen euro. Ik denk dat we daar vandaag toch ook rekening mee moeten houden.

Zoals collega Fournier heeft gezegd, zal onze fractie zich onthouden want we stellen vast dat er aan de structuur van de internationale luchthaven van Kortrijk-Wevelgem niets structureel wijzigt. Ook de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) merkt dat op. Hij adviseert dat de LOM Vlaanderen de beheerstaken van de drie regionale luchthavens op zich zou nemen.

Bijkomende administratieve verplichtingen, zoals bijvoorbeeld de aanstelling van een extra regeringscommissaris om de twee structuren in stand te houden, doet volgens de MORA afbreuk aan de efficiëntie. Ik denk dat we hen daarin alleen maar kunnen bijtreden. Verder vragen zij ook een precisering voor welke diensten de luchthavenexploitatie maatschappij (LEM) kan worden betoelaagd door het Vlaamse Gewest. Zoals reeds eerder in de commissie werd vermeld, hangt de LEM rijkelijk aan de subsidieslurf en is ze voor 100 procent dochter van Egis, een Franse multinational. Dat is politiek gezien toch wel een ander verhaal. Dat is mijns inziens ook de reden waarom Kortrijk-Wevelgem niet betrokken is in deze

operatie. Egis was niet geïnteresseerd in die luchthaven en daarom blijft Kortrijk dus eenzaam achter. Als we dan zien dat zowel Antwerpen als Oostende-Brugge nog in aanmerking komen voor een coronasteunmaatregel ten belope van 2,5 miljoen euro en dat ze die ook gekregen hebben, dan roept dat vraagtekens op.

Anderzijds moeten we blijven geloven in onze regionale luchthavens omdat ze in de nabije toekomst ook een prominentere rol in ons dagelijks levenspatroon zullen spelen. We stellen bijvoorbeeld vast dat alle luchtvaartmaatschappijen hun megavliegtuigen met pensioen sturen en overschakelen op kleinere vliegtuigen. Ook reizen zal na corona niet meer hetzelfde zijn. Alhoewel het aantal effectief tewerkgestelden bij de LEM's in de beide luchthavens relatief laag is, kunnen en mogen we het belang en de toegevoegde waarde op economisch vlak en op het vlak van tewerkstelling zeker niet vergeten. Onze regionale luchthavens verdienen dus onze steun, maar het subsidiebeleid ten opzichte van het Franse Egis doet alarmbellen afgaan.

In het rapport van het Rekenhof van 2013 staat onder andere dat de uitbatingvorm van de LEM 1,4 miljoen euro per jaar meer zou kosten dan toen de Vlaamse overheid instond voor de uitbating. Men verwachtte dat men in totaal zelfs 40 miljoen euro extra zou moeten betalen voor de totale looptijd van het contract, dat tot in 2038 loopt. Het Rekenhof stelde toen vast dat de inkomsten die de Vlaamse overheid van Egis zou ontvangen overschat worden en dat de vergoeding die Vlaanderen aan Egis moet betalen onderschat wordt. Dat totale plaatje heeft ertoe geleid dat onze fractie zich zal onthouden met betrekking tot dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: De heer De Veuster heeft het woord.

Maarten De Veuster (N-VA): Ik zal het heel kort houden, want alles is al gezegd.

Wij zullen dit ontwerp van decreet goedkeuren. Wij denken dat die fusie verstandig is en dat het goed is dat die twee LOM's een worden. De voordelen zijn al aangehaald. U weet allemaal dat minister Peeters een maatschappelijke kosten-batenanalyse van die regionale luchthavens laat maken. Zowel Antwerpen, Oostende als Kortrijk-Wevelgem worden onder de loep genomen en dit moet tot een toekomstvisie voor de luchtvaart in Vlaanderen leiden. De uitdaging zal inderdaad zijn om een balans te vinden tussen duurzaamheid, leefbaarheid, veiligheid, economie en tewerkstelling. Wij zijn alvast voorstander van een sterk Vlaams luchtvaartbeleid met regionale luchthavens met een aanvullend en gespecialiseerd aanbod ten overstaan van Zaventem, van een visie die het belang van Zaventem duidelijk erkent, maar ook de regionale luchthavens groeimogelijkheden biedt. Voorzitter, ik vermoed dat we het daarover in de toekomst nog een aantal keer zullen hebben.

De voorzitter: Dat zou best kunnen. De heer Tobback heeft trouwens nog tijd over.

De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Voorzitter, goede collega's en ook goede collega Tobback, dit is een vereenvoudigingsdecreet. Als het simpeler kan en daardoor efficiënter wordt, als twee raden van bestuur herleid worden tot een, als er minder moet worden vergaderd, dan is dat een stap in de goede richting. Verschillende collega's hebben ook het economische aspect aangehaald. Het gaat over 1723 directe jobs die aan de beide luchthavens zijn gekoppeld. We moeten daar in economisch noodweer, toch het spijtige gevolg van de gezondheids crisis, zeker en vast aandacht voor hebben. De economische waarde voor Antwerpen zou 85 miljoen euro bedragen, voor Oostende is dat 37 miljoen euro. Dat zijn

getallen die we op het ogenblik dat elke job kostbaar is, moeten omarmen en beschermen. Dat mogen we dus zeker en vast niet loslaten.

Goede collega Tobback, is daarmee het laatste woord gesproken in dit debat over de regionale luchthavens? Ik denk het niet. Ik denk dat je altijd moet openstaan voor de verschillende aspecten rond duurzaamheid, veiligheid, economische toegevoegde waarde, tewerkstelling. Collega De Veuster heeft al die aspecten mooi belicht en ze zijn ook aan bod gekomen tijdens de weergave van het verslag door collega Fournier. Dit is geen eindpunt. 'Plus est en vous.' Dit is een stap, een beduidende stap, minister, in de goede richting. Daarom staat de Open Vld-fractie voluit achter dit ontwerp van decreet. Opnieuw, het eindpunt is hier nog niet gezet, maar ik denk dat iedereen de verdienste van dit vereenvoudigings-decreet, dit fusiedecreet, ook moet durven te erkennen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, weet u dat december een bijzondere maand is? Het is een maand van de kerstvakantie, van feestdagen, van de Kerstman en blijkbaar ook van mirakels. Ook hier, op Vlaams grondgebied. Want, collega's, op 1 juli 2020 hebben wij in dit Vlaams Parlement een debat gevoerd, waarbij ik jullie namens de Groenfractie een vraag heb gesteld. Ik vroeg: 'Minister, collega's, laten we eens een maatschappelijke kosten-batenanalyse vragen van de regionale luchthavens. Want dat is toch nodig om op een transparante manier te kunnen kijken naar het geld, het Vlaamse belastinggeld dat naar de regionale luchthavens gaat, om dat in kaart te brengen en er dan een goed ideologisch debat over te voeren.' We hebben dat debat hier gevoerd en toen heeft collega Brouwers van CD&V gezegd: 'Nee, dat doen we niet, dat is niet nodig.' Toen hebt ook u, collega Fournier, gezegd: 'Dat doen we niet, dat is niet nodig.' Toen hebt u, collega Keulen, gezegd: 'Dat doen we niet, dat is niet nodig'. Ook u hebt dat toen aangehaald, minister.

Maar in die magische maand van december, op 19 december 2020, lezen we het goede, het heuglijke nieuws, minister, dat de Vlaamse Regering en de minister dat toch zullen doen en dat er toch een maatschappelijke kosten-batenanalyse kan komen voor die regionale luchthavens. Hoera, hoezee, want dat is een goede zaak. Daarom had ik dat ook voorgesteld in juli. Dat is dus heel, heel prima.

Maar het is toch wel een beetje raar dat we nu de kar voor het paard gaan spannen, nietwaar? We zijn aan het wachten op een maatschappelijke kosten-batenanalyse. Er worden wat vragen gesteld over de financiering van die regionale luchthavens, hun geldstromen. Er verschijnen artikels op onderzoekwebsites die zeggen dat de balansen van die LOM's niet helemaal kloppen. Er zijn ook wat vragen over huurinkomsten die niet worden aangegeven. Dus ja, dat is toch iets waarover we wat moeten nadenken en dat we heel transparant en helder in kaart moeten brengen. Maar toch gaan we hier een ontwerp van decreet zien en willen we gewoon doorgaan, om door te zetten met de fusie en wachten we niet op die maatschappelijke kosten-batenanalyse.

Want de opdracht die u hebt gegeven – en dat is een eerste vraag, minister – zal eigenlijk weinig verschil maken. We lezen immers in het persbericht, of in de reactie die u geeft op die maatschappelijke kosten-batenanalyse die er zal komen over de regionale luchthavens, dat het eigenlijk niet uitmaakt wat het resultaat zal zijn, want van de afbouw, van de afschaffing van die regionale luchthavens is er sowieso geen sprake. Dus wat er ook uit komt, zelfs als blijkt dat het compleet onzinnig is en eigenlijk niet nodig – ik weet het niet, ik doe geen voorafname, maar zelfs als dat er zou uit komen –, dan maakt het niet uit, want u hebt beslist dat, wat er ook naar voren komt uit het onderzoek, dat niets zal veranderen. Ja, waarom schrijven we dan een onderzoek uit, vraag ik me af. Maar goed,

daarover kunnen we debatteren in de commissie. Maar ik vind het heel vreemd om nu door te zetten met dat decreet als we wachten op die maatschappelijke kosten-batenanalyse. Ik vind dat heel vreemd.

Dan, wat het ideologische debat betreft. Collega Tobback heeft het even aangehaald. Ik vind het oké dat we van mening verschillen. Dat is goed, lang leve het debat. Ik vind dat je in een modern, welvarend Vlaanderen efficiënt te werk moet gaan, met je grondgebied, met je transport, met je mobiliteit en je economie. Je moet ervoor zorgen dat die dingen elkaar goed versterken. En dan is de vraag of, als er een luchthaven is in Zaventem, er ook een moet zijn in Antwerpen, waarin je heel hard investeert en die je maximaal wilt vergroten. Want, collega Keulen, je bent langer onderweg met het openbaar vervoer, met de bus of de tram, van Hoboken naar Merksem – waar u daarnet naar hebt verwezen – dan van Antwerpen naar Zaventem. Dat is dus dichtbij, het is gemakkelijk. Er zijn alternatieven. En toch gaan we in een tijd waarin we beseffen hoe belangrijk het is om het economische en het ecologische hand in hand te laten gaan ... We zien in andere regio's dat we bepaalde stappen zouden kunnen zetten en we weten dat we dat grondgebied voor andere dingen kunnen gebruiken – economisch, ecologisch, ervoor zorgen dat we meer ruimte hebben voor groen, voor de openbare ruimte, voor de Antwerpenaar zelf, zonder daaraan economische zware gevolgen te koppelen. We weten dat dat kan, maar toch gebeurt dat niet. Maar goed, dat is een ideologisch debat, dat we later kunnen voeren.

Ik ben ervan overtuigd dat jullie, net zoals jullie enkele maanden later gevolgd zijn wat de kosten-batenanalyse betreft, ook nu binnen enkele jaren mijn mening zullen delen over de regionale luchthavens – wie weet op een decemberdag – en dat we elkaar ook daarin zullen kunnen vinden.

Maar u hoort mij, minister, u hoort mij, collega's, wij kunnen dit als fractie niet goedkeuren. Wij wachten op de maatschappelijke kosten-batenanalyse. Nu wordt de kar voor het paard gespannen. Dat vind ik een heel onlogische zaak. Zeker als er verschillende vragen worden gesteld over de financiën van de LOM en als daar toch wel wat uitklaring over kan worden gegeven. Het is niet verantwoord om nu door te zetten. Daarom zal mijn fractie tegenstemmen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Voorzitter, ik wil toch even repliceren om nog eens duidelijk te maken dat het hier over een ontwerp van decreet gaat dat zorgt voor efficiëntiewinsten, schaalvergroting en kostenbesparing. Mevrouw Fournier heeft dat in haar verslag, net als ook de andere collega's, al duidelijk benadrukt: het gaat hier om niet meer of niet minder dan een fusie tussen de LOM Antwerpen en de LOM Oostende. Daarover gaat het hier. Die fusie is van onderuit gegroeid. ILKW is daar nog niet bij om de eenvoudige reden dat zij op dit ogenblik nog niet in die LEM-LOM-structuur zitten en daardoor ook niet zonder meer kunnen participeren in die fusie.

Het gaat om efficiëntiewinsten en schaalvergroting. Iedereen die hier in dit parlement zit zou daar alleen maar mee vragende partij voor kunnen zijn. Ik had wel verwacht dat het debat opnieuw zou ontaarden in het verhaal van 'Zijn die luchthavens nog nodig, ja dan neen?' Wel, voor mij blijft dat op dit ogenblik een belangrijke sociaal-economische poot. Daar zijn op dit ogenblik niet minder dan tweeduizend mensen in tewerkgesteld. Die mensen zouden uiteraard graag hun job behouden.

Wij zullen niet nalaten om enerzijds die visienota verder te verdiepen. Bij de laatste bijeenkomst van de regering in die magische maand december hebben wij de startnota van de visienota al gelanceerd. Daar komt nu een vervolgplan op. Er komt een masterplan voor de diverse luchthavens, met als tijdhorizon 2040. Er

komt een globale visie op de verdere uitrol. Men kan dat toejuichen of men kan dat afbreken, maar alleszins zeg ik opnieuw dat we deze zeker in Vlaanderen belangrijke economische sector niet zonder meer kunnen miskennen en dat we daar verder een en ander voor moeten onderzoeken. Er komt inderdaad ook een maatschappelijke kosten-batenanalyse. We zijn het aan onszelf verplicht om dat te doen. Dat is trouwens allemaal mee voorzien in het regeerakkoord. Met zowel dit fusiedecreet als met de verdere uitrol van de visienota geven wij gevolg aan wat in ons regeerakkoord is opgenomen. Het is dan ook volkomen te verantwoorden om op die manier verder te werk te gaan.

Ik weet wel dat sommige mensen deze economische sector totaal willen miskennen en volledig een spons willen vegen over dit verhaal. Wel, wij zijn daar geen bondgenoten in. Ik geloof in deze economische sector en daarom in die fusie, met efficiëntiewinsten, schaalvergroting en kostenbesparing. Dat is een goede zaak. Ik dank de mensen die dat mee willen goedkeuren.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Ik wil, na het antwoord van de minister te hebben gehoord, maar twee dingen opmerken.

Ten eerste noteer ik dat de minister, en in haar naam ongetwijfeld ook de rest van de Vlaamse Regering, een debat over de vraag naar het nut en de zin van financiële uitgaven en de besteding van subsidies beschouwt als een 'ontaarding'. Het zegt veel over de visie van deze Vlaamse Regering. Als men vreest dat het debat zal 'ontaan' in de vraag of ons geld nuttig besteed wordt, verklaart dat veel van wat ik het afgelopen jaar heb gezien en van wat ik in het regeerakkoord van deze regering zie staan. Of dat de Vlaamse belastingbetaler geruststelt, is natuurlijk wat anders. Mij lijkt het eerder de essentie van een politiek debat, zeker voor een regering die de hele tijd stoer doet over haar begrotingsprestaties, dat wij ons de vraag naar het nuttig besteden van de middelen keer op keer stellen. Maar ik noteer uit uw antwoord dat u blij bent dat het debat daarover, toch vanuit de meerderheidspartijen, niet is ontaard in het stellen van die vraag. Ik denk dat we intussen weten waar we de komende jaren naartoe gaan.

Minister, u mag proberen dat zo krampachtig te verdedigen als u wilt, maar het is totaal absurd dat je klaar bent met een ontwerp van decreet – dat is niet in een week tijd geschreven – dat deze meerderheid zal goedkeuren om een structuur te hervormen en op poten te zetten waarvan u met zoveel woorden en alle leden van de meerderheid erbij zegt dat u eigenlijk van de kosten-batenanalyse ervan nog geen flauw idee hebt, want daar bent u nog mee bezig. Als er nu ooit een voorbeeld is geweest van blind, kortzichtig en slecht beleid, blijkbaar alleen maar gemotiveerd door het feit dat men graag veel vliegertjes ziet, als dat de enige drive is van uw beleid, dan is dat van een ongelofelijke poverheid die alleen maar wordt overtroffen door de poverheid van uw verdediging in deze discussie. Wat mij betreft mag de sector blijven bestaan. Ik heb zelf een bijzonder grote luchthaven van 26 miljoen passagiers in mijn achterbuurt, waarvan ik hoop dat ze blijft bestaan.

Als u een ontaarding wilt zien, dan is het dit. Men blijft structuren maken en men blijft belangen verdedigen zonder kosten-batenanalyses te maken: bijzonder, bijzonder jammer. U hoort het niet graag, u wilt dat ik het kort houd, maar ik heb nog twintig minuten, en als u wilt kan ik nog heel lang voortdoen, maar u zult er echt niet beter uit komen. Voor alle duidelijkheid, ik vind dit echt bijzonder triest. Als uw enige verdediging dan is dat u de sector graag ziet, wel, u mag de sector graag zien zoveel u wilt, maar het zou nuttig zijn mocht u ook de Vlaamse belastingbetaler een beetje graag zien en een beetje verstandiger omgaan met zijn centen, of ten minste de inspanning zou doen om dat wat correcter te

verdedigen en te verantwoorden, want u doet zelfs die moeite niet en dat is triest.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ecologie tegenover economie afzetten, is zo 2001. Het is nu 2021 en tegenwoordig heeft iedereen door dat die twee dingen samengaan en dat dat een schijntegenstelling is. Als u op basis van mijn opmerkingen en die van collega Tobback zegt dat we een spons willen vegen over een hele economische sector alsof wij jobs willen vernietigen om een paar bomen te planten, dan dwaalt u en dan gebruikt u karikaturen die absoluut misplaatst zijn.

De enige vraag die ik stel, is om een volwassen debat te voeren over het nut en de efficiëntie van de regionale luchthavens en of daar geen andere kansen zijn. Als de coronacrisis ons toch iets leert, collega's, dan is het dat er disruptieve momenten zijn, dat er kansen zijn om economisch stappen vooruit te zetten, om jobs te creëren en om dat hand in hand te laten gaan met een leefbare, moderne, groene, ademende stad. Ook dat is een debat dat we moeten voeren als het gaat over de regionale luchthavens, bij uitstek in een dichtbevolkte stad als Antwerpen, waar een andere grote wereldluchthaven vlak in de buurt is.

Dat debat, collega's, wilt u zelfs niet aangaan. U zegt: 'Nee, dat gaan we niet aangaan want we zijn overtuigd van de regionale luchthavens, maar er komt wel een maatschappelijke kosten-batenanalyse, maar wat daar ook uitkomt, het doet er niet toe, want we gaan dat niet afbouwen, we gaan dat niet afschaffen.' Waarom dan eigenlijk een onderzoek uitschrijven? Dat is dubbel belastinggeld verspillen. Enerzijds blijft u geld stoppen in de regionale luchthavens zonder te weten of die renderen, en anderzijds laat u een onderzoek uitschrijven waarvan we niet weten wat we er juist mee willen doen. Dat is een heel bizarre zaak, dat is ook voor een groot stuk slecht beleid.

Wat ik wil, is dat er op een deftige en serieuze manier wordt gewacht op de resultaten van de maatschappelijke kosten-batenanalyse, en dat we dan een debat voeren met open vizier. Op allebei die vragen is het antwoord blijkbaar niet en dat is slecht beleid.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Ik wil hier nog heel kort op repliceren, want men heeft het klaarblijkelijk niet begrepen. Mijnheer Annouri, als ik u hoor, dan wilt u eigenlijk zeggen dat we nu geen kostenbesparing mogen doen, dat we geen efficiëntiewinsten mogen boeken, dat we nu geen fusies mogen doorvoeren. We moeten eerst alles grondig onderzoeken, in uw ogen waarschijnlijk eerst liefst alles afvoeren en dan pas nadenken of er nog iets kan gebeuren. Wel, wij doen hier het omgekeerde. Dit ontwerp van decreet dat nu voorligt, zorgt puur voor efficiëntiewinsten, voor een fusie tussen twee bestaande structuren. Ik sta volledig achter die fusie, dat blijf ik ook beamen.

Zeg nu niet: 'Die fusie is niet nodig, doe eerst al die grondige studies.' Wij zijn bezig met de studies, maar we kunnen geen ijzer breken met onze handen, het kan niet allemaal van vandaag op morgen. Die studie willen we grondig en doordacht doen, en die gaat er ook komen. Dat heeft de regering duidelijk afgeklopt in december. We gaan daarmee verder, maar we gaan daarom niet wachten met nu ook al te zorgen voor efficiëntiewinsten, voor schaalvergroting enzovoort. Daar gaan we op blijven inzetten. Dat, en ook alleen dat is het nut van dit ontwerp van decreet: zorgen voor vereenvoudiging en zorgen voor efficiëntiewinsten, en niet meer dan dat.

Als u daar niet mee akkoord gaat, oké, dan neem ik er gewoon akte van dat u niet akkoord gaat met efficiëntie- en proceswinsten. Wij zijn daar wel voorstander van, vandaar dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 480/1)*

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 53.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, voor we met de eigenlijke stemmingen beginnen, voeren we een teststemming uit.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers voeren een teststemming uit.

Ik ga deze teststemming afsluiten, ook al zijn er nog een aantal mensen die niet gestemd hebben.

VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de gelijkschakeling van graduaat toegekend vóór de inkanteling in de hogescholen en bachelor – 573 (2020-2021) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Onderwijs over het verzoekschrift over de gelijkschakeling van graduaat toegekend vóór de inkanteling in de hogescholen en bachelor.

De heer Daniëls, verslaggever, heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, als we een verzoekschrift behandelen is het de gewoonte, uit respect voor de indiener, dat we dat hier in de plenaire vergadering kort toelichten.

De verzoeker heeft gevraagd om een gelijkschakeling van een graduaat toegekend vóór de inkanteling in de hogescholen en bacheloropleidingen. Zij had een graduaat boekhouden van 120 studiepunten en daarnaast een lerarenopleiding van 60 studiepunten. Ze vroeg om die twee samen te tellen en dan had ze 180 studiepunten, even veel als een bachelor. Kan dat niet gelijkgesteld worden met een bachelor?

Vergeef me, ook de verzoeker als zij meekijkt, ik geef het nu heel beknopt weer, maar dat is in essentie waarover het gaat.

We kunnen die gedachtegang wel volgen, maar het graduaat dat de verzoeker heeft gevolgd, is van een andere orde dan een bacheloropleiding. Het zit in de Vlaamse kwalificatiestructuur op niveau 5 en niet op niveau 6. Je kunt van een niveau 5 geen niveau 6 maken door er gewoon een stuk aan te plakken, ook al is

dat stuk, die 60 studiepunten van de lerarenopleiding, wel op niveau 6. Om die reden kan het parlement daar niet op ingaan.

Ik geef nog mee dat het wat overkomt als een soort beroepsprocedure. Natuurlijk, de betrokkene had reeds geprobeerd via de Raad voor studievoortgangsbetwistingen en diverse hogescholen om die gelijkschakeling te bekomen. Het parlement is geen beroepsinstantie. De betrokkene kan wel door zelf nog een schakelprogramma te volgen aan een hogeschool het niveau van bachelor bereiken, maar dan moet zij inderdaad nog een aantal opleidingen volgen.

Collega's, ik denk dat het verzoekschrift – en ik denk dat dat ook niet onbelangrijk is voor de verzoekster – niet zomaar zonder gevolg is, in die zin dat het wel nog eens appelleert aan alle hogescholen en instanties voor hoger onderwijs om twee zaken te doen. Ten eerste moet men zeer duidelijke informatie geven aan personen die een opleiding volgen over wat die uiteindelijk oplevert voor een eventuele tewerkstelling in het onderwijs. Ten tweede moeten we in het licht van elders verworven competenties (EVC's), kwalificaties en ook in het kader van schakelprogramma's heel goed naar de toekomst kijken. Het behoort tot de autonomie van de instellingen voor hoger onderwijs om voor elke kandidaat die zich aandient goed af te wegen wat hij nog extra moet volgen om een bijkomend diploma te halen.

De voorzitter: Dank u wel voor het voortreffelijk verslag, collega Daniëls.

Wij stemmen nu bij zitten en opstaan over de conclusies van de commissie.

De volksvertegenwoordigers die de conclusies wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die de conclusies niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

Het Vlaams Parlement neemt de conclusies van de commissie aan. Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge, Kortrijk-Wevelgem en Antwerpen, wat betreft de fusie van de LOM Antwerpen en de LOM Oostende-Brugge – 480 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 53.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
67 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

De artikelen 1 tot en met 53 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
67 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Ik ben eigenlijk vergeten om te vragen naar de redenen voor onthouding, maar dat bleek volgens mij wel duidelijk uit het debat.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 13 januari 2021 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 19.11 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloopmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneekhout, Bart Van Hulle, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Caroline Gennez,

Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Gustaaf Pelckmans, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Kerkels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeyns, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emily Talpe, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandepuut, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyden, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Caroline Gennez, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Gustaaf Pelckmans, Els Robeyns, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters